

LETNO POROČILO CŠOD ZA LETO 2022

- **POSLOVNO POROČILO**
- **RAČUNOVODSKO POROČILO (pojasnila k računovodskim izkazom in računovodski izkazi)**

Svet javnega zavoda CŠOD je potrdil Letno poročilo CŠOD za leto 2022 na 3. redni seji Sveta zavoda, dne 27. 2. 2023.

Februar 2023

Odgovorna oseba:

Branko Kumer, direktor

Vsebina

POSLOVNO POROČILO.....	1
1. PREDSTAVITEV ZAVODA	3
1.1. OSNOVNI PODATKI.....	3
1.2. POSLANSTVO IN VIZIJA	3
1.3. ORGANIZIRANOST ČŠOD	4
2. PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI ČŠOD.....	8
2.1. PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	8
2.1.1. Osnovna dejavnost javnega zavoda.....	8
2.1.2. Dejavnost dijaškega doma	19
2.1.3. Osnovne in posebne naloge.....	19
2.2. PREDSTAVITEV DRUGIH DEJAVNOSTI	30
2.2.1. Organizacija izobraževanj in usposabljanj za strokovni kader	30
2.2.2. Izdaja publikacij in video predstavitev.....	31
2.2.3. Tržna dejavnost – prodaja blaga in storitev v domovih ČŠOD.....	31
2.2.4. Projekti, financirani iz programov EU in RS ter lastnih sredstev.....	33
2.2.5. Mednarodne aktivnosti	43
3. DOSEGANJE CILJEV.....	46
3.1. DOSEGANJE DOLGOROČNIH CILJEV	46
3.2. DOSEGANJE KRATKOROČNIH CILJEV	47
3.3. REALIZACIJA NALOG ZA DOSEGO CILJEV	49
3.3.1. Osnovna dejavnost.....	49
3.3.2. Osnovne naloge.....	49
3.3.3. Posebne naloge	50
3.3.4. Dodatne naloge	51
3.3.5. Realizacija drugih prednostnih nalog	51
3.4. REALIZACIJA NAČRTOVANIH VIROV	62
3.4.1. Zakonski, podzakonski in drugi predpisi, ki urejajo financiranje javnega zavoda	62
3.4.2. Podlage – stroški dela	63
3.4.3. Realizacija kadrovskega načrta zavoda	65
3.4.4. Realizacija finančnega načrta zavoda	69
4. DRUGA POJASNILA O DELOVANJU ČŠOD V LETU 2020	74
4.1. ORGANI ZAVODA.....	74
4.1.1. Poročilo o delu Sveta zavoda ČŠOD.....	74
4.1.2. Poročilo o delu strokovnih organov zavoda	75
4.2. ZAPOSLENI V ČŠOD.....	76
RAČUNOVODSKO POROČILO.....	79
5. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM ČŠOD	80
5.1. RAČUNOVODSKE USMERITVE	80
5.2. NEOPREDMETENA DOLGOROČNA SREDSTVA.....	80
5.2.1. Opredmetena osnovna sredstva	80
5.2.2. Kratkoročne finančne naložbe.....	81
5.2.3. Terjatve iz poslovanja.....	81
5.2.4. Kratkoročne in dolgoročne obveznosti iz poslovanja	81

5.2.5.	<i>Zaloge</i>	81
5.2.6.	<i>Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje</i>	81
5.2.7.	<i>Kriteriji za delitev stroškov na javni in tržni del</i>	81
5.3.	POJASNILA K BILANCI STANJA	82
5.3.1.	<i>Neopredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva</i>	82
5.3.2.	<i>Kratkoročne terjatve</i>	84
5.3.3.	<i>Denarna sredstva</i>	85
5.3.4.	<i>Aktivne časovne razmejitev</i>	86
5.3.5.	<i>Zaloge</i>	86
5.3.6.	<i>Kratkoročne obveznosti</i>	86
5.3.7.	<i>Dolgoročne obveznosti</i>	88
5.3.8.	<i>Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje</i>	88
5.3.9.	<i>Poslovni izid</i>	90
5.4.	POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	91
5.4.1.	<i>Celotni prihodki</i>	91
5.4.2.	<i>Prihodki javne službe</i>	92
5.4.3.	<i>Prihodki, doseženi na trgu</i>	93
5.4.4.	<i>Odhodki</i>	95
5.4.5.	<i>Stroški materiala</i>	96
5.4.6.	<i>Stroški storitev</i>	97
5.4.7.	<i>Strošek amortizacije</i>	98
5.4.8.	<i>Strošek dela</i>	98
5.4.9.	<i>Drugi stroški</i>	99
5.4.10.	<i>Finančni odhodki</i>	100
5.4.11.	<i>Poslovni izid</i>	100
5.5.	ZAKLJUČEK	100
	PRILOGE K LETNEMU POROČILU	101
	6. IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC	102
	7. REGISTER TVEGANJ	105
	8. FINANČNE PREGLEDNICE	108

Tabele v letnem poročilu:

Tabela 1:	Realizacija števila udeležencev v letu 2022	10
Tabela 2:	Realizacija oskrbnih dni v letu 2022	10
Tabela 3:	Realizacija števila udeležencev ŠVN – prikaz po mesecih	11
Tabela 5:	Realizirano število gostov v okviru tržne dejavnosti v letu 2022.....	33
Tabela 6:	Realizirane nočitve v okviru tržne dejavnosti v letu 2022	33
Tabela 7:	Pregled zaposlenih po stopnji izobrazbe na dan 31. 12. 2022 (vsi zaposleni).....	66
Tabela 8:	Starostna struktura zaposlenih na dan 31. 12. 2022 (vsi zaposleni)	66
Tabela 9:	Nazivi strokovnih delavcev na dan 31. 12. 2022.....	67
Tabela 13:	Analiza izkoriščenosti nastanitvenih kapacitet po domovih za 2022	78
Tabela 14:	Spremembe neopredmetenih ter opredmetenih osnovnih sredstev za leto 2022:	83
Tabela 15:	Struktura kratkoročnih terjatev za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:	84
Tabela 16:	Struktura denarnih sredstev za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:	85
Tabela 17:	Zaloge za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:	86

Tabela 18: Kratkoročne obveznosti za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:	87
Tabela 19: Struktura dolgoročnih obveznosti za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:.....	88
Tabela 20: Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje za leto 2022:	89
Tabela 21: Celotni prihodki Centra šolskih in obšolskih dejavnosti za leto 2022:	91
Tabela 22: Prihodki javne službe Centra šolskih in obšolskih dejavnosti za leto 2022	92
Tabela 23: Prihodki tržne dejavnosti ČŠOD za leto 2022:	94
Tabela 24: Struktura odhodkov za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:	95
Tabela 25: Struktura stroškov materiala za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:.....	96
Tabela 26: Struktura stroškov storitev za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:.....	97
Tabela 27: Struktura stroškov dela za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:	98

Slike v letnem poročilu:

Slika 1: Organogram ČŠOD	4
Slika 2: Organizacijske enote ČŠOD (Domovi)	5
Slika 3: Lokacije izvajanja programov – Dnevni center>	6
Slika 4: Prijave na razpis po poslovnih letih	9
Slika 8: Prikaz realizacije programov javne službe	11
Slika 9: Prikaz realizacije oskrbnih dni ŠVN v letu 2022 po mesecih	12
Slika 10: Prikaz realizacije vikend programov JS po mesecih	12
Slika 9: Prikaz realizacije oskrbnih dni vikend programov JS po mesecih	12
Slika 13: Letna dinamika udeležencev na aktivnih počitnicah	13
Slika 10: Prikaz strukture nočitev v okviru tržne dejavnosti.....	32
Slika 10: Prikaz strukture nočitev v okviru tržne dejavnosti po enotah	32
Slika 10: Prikaz izobrazbene strukture	66
Slika 11: Prikaz starostne strukture	67

Poročilo so izdelali:

Marija Kobetič Premru, namestnica direktorja
Irena Kokalj, pomočnica direktorja za pedagoško področje
Zoran Petrov, vodja področja (projekti, splošni del)
Barbara Valenčič, Matejka Gyergyek (računovodski del)
Branko Kumer, direktor

Ljubljana, 20. 2. 2023

POSLOVNO POROČILO

Center šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD) je javni zavod, ki ga je za opravljanje strokovnih in organizacijskih nalog, povezanih s posredovanjem znanja, uvajanja v raziskovalno delo in kulturno dejavnost mladine ter za izvajanje delov programov, ki se opravljajo kot javna služba na področju vzgoje in izobraževanja, ustanovila Vlada Republike Slovenije.

Delovanje CŠOD je v letu 2022 zaznamovala tridesetletnica delovanja Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, trideset let od prvih korakov CŠOD, ki so se začeli v novembru 1992. Osnovna dejavnost CŠOD - izvajanje šole v naravi je močno vpeta v nacionalni kurikulum osnovne šole, v dolgih letih svojega delovanja pa so postali pomemben del izobraževalnega prostora tudi ostali programi CŠOD. S svojimi programi CŠOD prispeva k dvigu kompetentnosti in zadovoljstva mladine ter bogati slovenski izobraževalni prostor.

V poslovnem letu 2022 so epidemiološki izzivi ponovno postali obvladljivi. Po drugi strani pa je poslovno okolje v letu 2022 postalo manj predvidljivo, leto je bilo v znamenju rasti cen energentov, živil in drugega materiala ter storitev. Kljub manj gotovim razmeram v širšem okolju, povezano z gibanjem cen, se je CŠOD uspešno prilagodil vplivom iz okolja s pravočasno prilagoditvijo cene storitev javne službe in tržne dejavnosti in s pridobitvijo dodatnih virov.

V poslovnem letu smo sprejeli dva rebalansa, prvega v februarju zaradi dodatnih sredstev za posebne naloge in drugega v maju zaradi spremembe kadrovskega načrta. Nekateri cilji in naloge, ki so bili zastavljeni za leto 2022 še niso realizirani, so pa izvedene začetne aktivnosti na večini planiranih segmentov.

Pri razmejevanju stroškov na dejavnost javne službe ter stroške iz naslova prodaje blaga in storitev na tržnem delu smo uporabili sodila za razmejevanje na osnovi določenih ključev na podlagi podatkov preteklega obdobja.

V poslovnem letu 2022 je CŠOD dosegel 293 tisoč oskrbnih dni oz. nočitev, kar je sicer nekoliko manjši obseg kot v letu 2019, vendar so na realizacijo v letu 2022 v prvih mesecih leta še vedno vplivale epidemiološke razmere, na dveh lokacijah pa se je začela obnova objekta, kar je tudi vplivalo na izvajanje dejavnosti CŠOD.

Število zaposlenih, financiranih iz proračuna, je bilo v letu 2022 skladno s sklepom Vlade v začetku leta 238 oseb, v marcu pa se je število oseb, financiranih iz proračuna prilagodilo povečanju števila enot CŠOD v obdobju od 2015 do 2021. Od marca 2022 je iz proračuna financiranih 259 zaposlitev.

Na investicijskem področju smo v letu 2022 začeli z energetske sanacijami objektov, za katere je bila izdelana dokumentacija in pridobljena kohezijska sredstva v letu 2021, in sicer za energetske sanacije objekta CŠOD OE Soča, CŠOD OE Štrk in CŠOD upravne zgradbe. Izvedli smo manjša investicijska vzdrževalna dela in izvedli nadzidavo upravne zgradbe.

1. PREDSTAVITEV ZAVODA

1.1. OSNOVNI PODATKI

Polni naziv javnega zavoda	CENTER ŠOLSKIH IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI
Skrajšani naziv javnega zavoda	CŠOD
Sedež javnega zavoda	Frankopanska ulica 9, LJUBLJANA
Telefon	01 234 86 00
Elektronski naslov	info@csod.si
Spletna stran	www.csod.si
Davčna številka	89446046
Matična številka	5671221
Podračun pri UJP Ljubljana	01100 – 6030715849
Ustanovitelj	Republika Slovenija (ustanoviteljske pravice in obveznosti uresničuje Vlada Republike Slovenije)
Ustanovitveni sklep	SKLEP o ustanovitvi javnega zavoda Center šolskih in obšolskih dejavnosti Ur. l. RS št. 20/2013, Sklep o dopolnitvi Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Center šolskih in obšolskih dejavnosti Ur. l. RS št. 15/2016
Predhodni predpisi	Odlok o ustanovitvi Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, Ur. l. RS št. 53/92, 35/97, 99/01, 100/03 in 108/05, ki je prenehal veljati leta 2013

1.2. POSLANSTVO IN VIZIJA

Poslanstvo

Center šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD) je osrednja nacionalna javna institucija za vrtce in osnovne ter srednje šole na področju izobraževanja mladine in izvajanja prostočasnih dejavnosti v naravi ter na področju raziskovalne dejavnosti didaktike na prostem s ciljem ozaveščanja posameznika odgovornega odnosa do naravne in kulturne dediščine, do trajnostnega razvoja ter čuta odgovornosti do sebe in do drugih.

Zaposleni institucije stremijo k stalnemu iskanju in razvoju inovativnih učnih okolij in prevzemajo izzive prihajajočega časa s ciljem razviti tista orodja in spretnosti, ki jim bodo omogočale kvalitetno izvajanje nalog njihovega poslanstva in poslanstva zavoda.

S programi šole v naravi zaposleni zavoda dopolnjujejo realizacijo obveznega nacionalnega šolskega kurikuluma, z aktivnostmi pa pri mladih razvijajo in krepijo okoljsko ozaveščenost, ohranjajo zdravje otrok in mladine ter jih motivirajo za zdrav način življenja in odgovoren odnos do narave.

Še posebej so zaposleni zavoda osredotočeni na nove in kakovostne programe v učilnici na prostem,

pri katerih so upoštevane evropske usmeritve vseživljenjskega učenja in trajnostnega razvoja ter hkrati omogočajo spodbudni razvoj mladine, nadarjenih posameznikov in mladostnikov iz ranljivih skupin.

Vizija

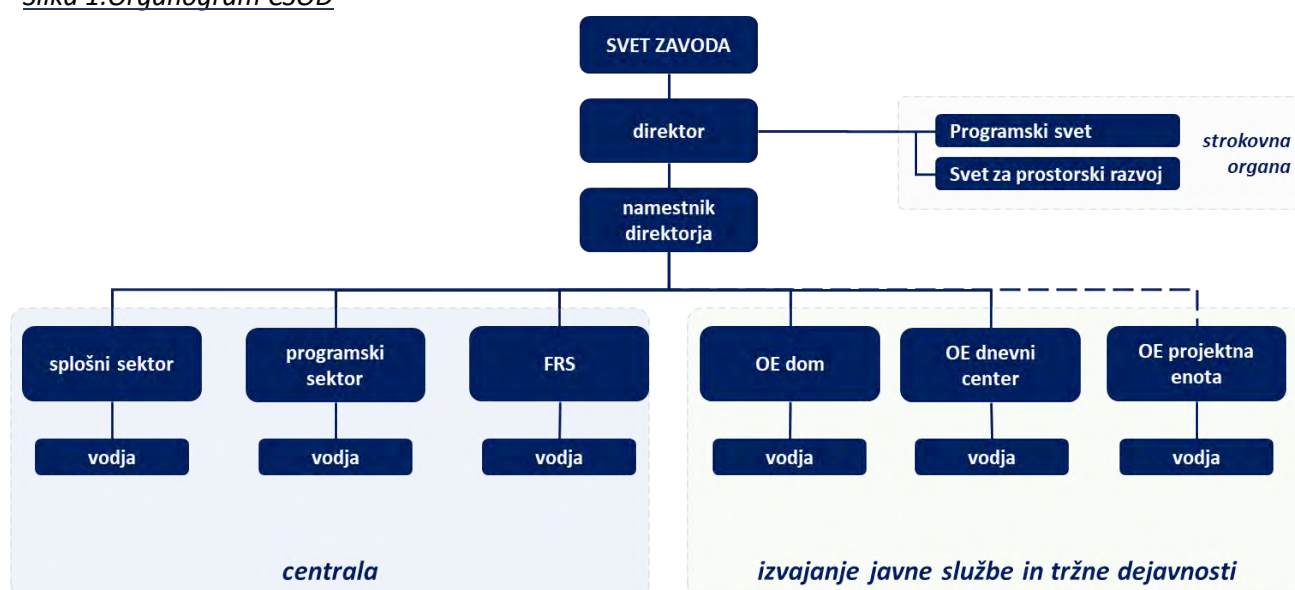
CŠOD predstavlja prostran odprt prostor, v katerem lahko mladi in odrasli spoznavajo soodvisnost in delovanje naravnih, kulturnih in socialnih sistemov ter pri tem razvijajo odgovoren odnos do naravne in kulturne dediščine.

Zavod je odprta, inovativna, učeča se organizacija, v kateri zaposleni stremijo k stalnemu iskanju in razvoju inovativnih učnih okolij in prevzemajo izzive prihajajočega časa hitrega razvoja s ciljem razviti tista pedagoška orodja in spretnosti, ki bodo omogočala kvalitetno uresničevanje nalog poslanstva zavoda.

1.3. ORGANIZIRANOST CŠOD

Javni zavod Center šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD) je ustanovljen s ciljem izvajanja programa šole v naravi, ki zagotavlja kakovostno izvajanje vsebin s področja športa, naravoslovja in družboslovja. Vse bolj pa predstavlja prostor, ki te vsebine povezuje v celoto, tako s področja življenja v naravi in v skupnosti, sobivanja in še posebej pri razvoju in oblikovanju odgovornega odnosa do narave. Javni zavod CŠOD izvaja javno službo šola v naravi, ki je podrobneje opredeljena s Sklepom o ustanovitvi JZ Center šolskih in obšolskih dejavnosti (Ur. list RS, št. 20/13 z dne 8. 3. 2013 z dopolnitvami) in Statutom CŠOD, sprejetim na seji Sveta zavoda dne 10. 10. 2011. CŠOD zagotavlja dejavnost javne službe za potrebe predšolske vzgoje, osnovne in srednje šole.

Slika 1: Organogram CŠOD

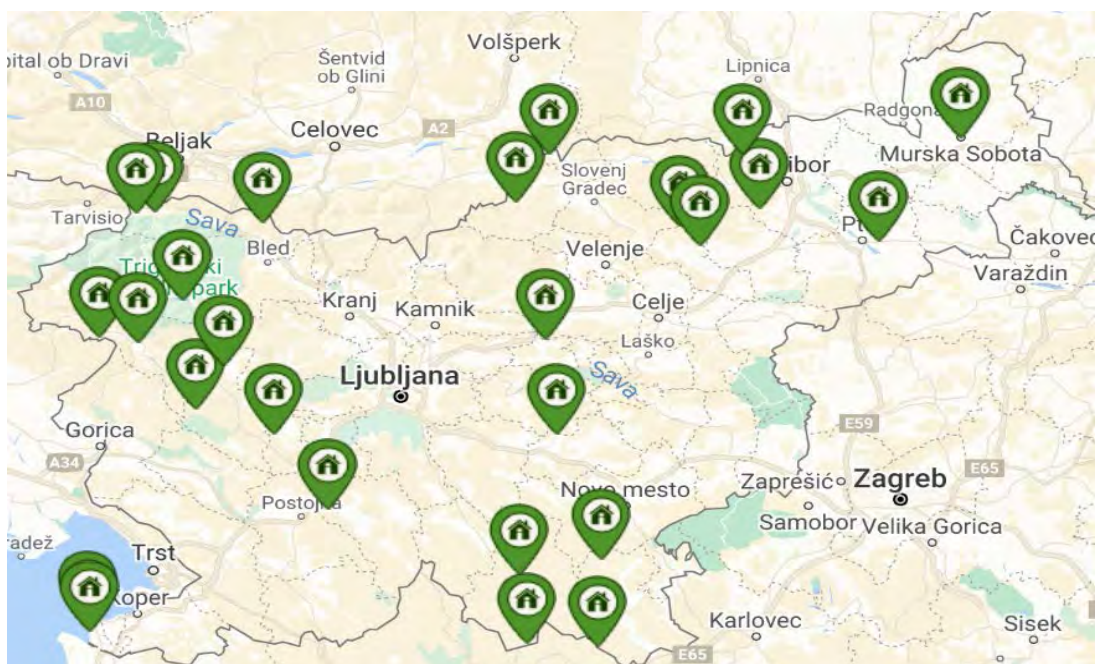
Zavod opravlja dejavnosti, ki se izvajajo kot javna služba na naslednjih področjih:

- O/84.110 – splošna dejavnost javne uprave,
- O/84.120 – urejanje zdravstva, izobraževanja, kulturnih in drugih socialnih storitev, razen obvezne socialne varnosti,
- P/85.200 – osnovnošolsko izobraževanje,
- P/85.590 – druge nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje,
- P/85.600 – pomožne dejavnosti za izobraževanje,
- I/55.900 – dejavnost dijaških in študentskih domov ter druge nastanitve,
- R/91.011 – dejavnost knjižnic.

Naloge zavoda v okviru dejavnosti iz prejšnjega odstavka so:

- izvajanje vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki so povezane z življenjem v naravi ter so del programa osnovne šole in vzgojno-izobraževalnih programov na ravni srednje in višješolskega izobraževanja, s poudarkom na vključevanju ranljivih skupin,
- nudenje bivanja in prehrane, učnih ter športnih sredstev in objektov, storitev pedagoškega in drugega strokovnega osebja za izvedbo dejavnosti iz prejšnje alineje ter naravoslovnih, kulturnih in drugih interesnih dejavnosti, s poudarkom na vključevanju ranljivih skupin,
- izvajanje stalnih projektov vključevanja mladih v raziskovalno delo, kot so tabori, poletne šole, mladinske raziskovalne skupine in podobno v obliki seminarjev, ekskurzij in predavanj, s poudarkom na vključevanju ranljivih skupin,
- dejavnost dijaških domov,
- sodelovanje s sorodnimi organizacijami doma in v tujini ter vključevanje v združenja in mednarodne ustanove,
- svetovalne, razvojne, organizacijske, informacijske in finančno-ekonomske storitve v okviru dejavnosti iz prejšnjih alinej ter izvoz in uvoz blaga in storitev v okviru dejavnosti,
- druge naloge, določene s predpisi ali splošnim aktom zavoda.

Slika 2: Organizacijske enote CŠOD (Domovi)

Organizacijske enote CŠOD (domovi) so razpršene po celi Sloveniji. Razpršenost domov in programska ponudba omogoča udeležencem, da ob pestrosti naravne in kulturne dediščine uresničijo zastavljene cilje na področju znanja, veščin in spretnosti na kognitivnem področju, ki jih možno bolj kvalitetno realizirati zunaj kot v razredu.

Prostorska umestitev organizacijskih enot omogoča izvedbo programov zunaj šolskih prostorov – na prostem, v učilnici v naravi. Programi izkoriščajo specifične danosti okolja, vključevanje življenjskih situacij in dejanske probleme iz okolja. Programi na različnih lokacijah omogočajo spoznavanje naravne, tehnične in kulturne dediščine ter ljudskega izročila različnih pokrajin Slovenije in razvoj identitete naroda.

Poleg lokacij OE po celi Sloveniji so razpršene in pestre tudi lokacije, kjer CŠOD izvaja enodnevne programe v okviru dnevnega centra. Programe dnevnih centrov izvaja CŠOD tudi izven meja (Avstrijska Koroška, Trst, Zagreb).

Slika 3: Lokacije izvajanja programov – Dnevni center>

Vpetost programov v okolje spodbuja tako povezovanje z lokalno skupnostjo kot tudi vključevanje v globalne aktivnosti.

Organizacijske enote se lokalno povezujejo s krajevnimi skupnostmi, šolami, z vrtci in drugimi javnimi

zavodi, zdravstvenimi domovi, smučišči, upravljalci bazenov, neprofitnimi organizacijami v bližnji okolici, lastniki zemljišč, ki jih koristimo za izvedbo programov na prostem in drugimi.

Za izvedbo enodnevnih programov se povezujemo z zavodi in organizacijami, kjer enodnevni programi potekajo: Prešernova hiša v Vrbi, Tehniški muzej Slovenije, Muzej premogovništva

Slovenije v Velenju, Čebelarški center Lukovica, Arboretum Volčji Potok, Groharjeva hiša v Sorici, Luka Koper, Trubarjeva domačija, Jurčičeva domačija, EKO terme Snovik in drugi.

Z namenom razvijanja kompetenc izvajalcev programov in dvigovanja kvalitete programov se CŠOD povezuje z drugimi javnimi zavodi in socialnimi partnerji ter se vključuje v nacionalne in mednarodne projekte. S tem namenom CŠOD sodeluje z različnimi nacionalnimi in mednarodnimi organizacijami.

S stalnim razvojem vsebin in programov CŠOD utrjuje vizijo zagotoviti učencem in mladostnikom celosten pristop pri učenju. Programi CŠOD se danes izvajajo v 25 domovih, razpršenih širom Slovenije, in v 7 dnevnih centrih. Programov CŠOD se letno udeleži preko 100.000 otrok; v domovih letno preživi 3 do 5 dnevne programe preko 60.000 mladostnikov, dodatno pa v enodnevnih programih dnevnih centrov še dodatno preko 40.000 otrok.

2. PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI CŠOD

Dejavnost javnega zavoda CŠOD je opredeljena v sklepu o ustanovitvi. CŠOD je ustanovljen za opravljanje strokovnih in organizacijskih nalog, povezanih s posredovanjem znanja, uvajanjem v raziskovalno delo in kulturne dejavnosti mladine ter za izvajanje delov programov, ki se opravljajo kot javna služba na področju vzgoje in izobraževanja.

2.1. PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE

V okviru javne službe CŠOD izvaja tedenske programe šole v naravi za učence, dijake in otroke s posebnimi potrebami, kot naravoslovni teden, družboslovni teden, športni teden, teden obveznih izbirnih vsebin, projektne tedne, tematske tedne, programe za nadarjene ter dneve dejavnosti (naravoslovni, kulturni, tehniški in športni dnevi) in aktivne počitnice.

Programi se izvajajo v domovih Centra šolskih in obšolskih dejavnosti ter na drugih lokacijah po Sloveniji (*dnevni centri*), kar omogoča udeležencem, da ob pestrosti naravne in kulturne dediščine realizirajo postavljene cilje.

2.1.1. OSNOVNA DEJAVNOST JAVNEGA ZAVODA

Javna služba CŠOD je opredeljena z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ter s sklepom o ustanovitvi, podrobneje pa je dejavnost javne službe opredeljena z letnim delovnim načrtom zavoda, ki ga sprejme Svet zavoda, pristojno ministrstvo za izobraževanje pa poda soglasje. Financiranje javne službe je zagotovljeno s sklenjeno letno pogodbo, v kateri je določen letni obseg sredstev za plače in materialne stroške.

Osnovna dejavnost CŠOD je izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov v organizacijskih enotah CŠOD (Domovi) in drugih lokacijah (Dnevni center). V okviru osnovne dejavnosti CŠOD izvaja:

- šolo v naravi za osnovno šolo
- dneve dejavnosti
- programe za srednje šole
- vrtec v naravi
- projektne tedne za osnovne in srednje šole
- tematske tedne za osnovne in srednje šole
- tedenske programe za nadarjene
- programe za nadarjene ob vikendih
- programe šol ob vikendih
- aktivne počitnice

V skladu z Odlokom o ustanovitvi Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, ki med drugim določa področja

dejavnosti CŠOD, in pod strokovnim očesom Programskega sveta CŠOD, smo v letu 2022 ohranjali programsko ponudbo in dodatno obogatili ponudbo programov. Z novostmi, ki so odziv na družbena dogajanja ter rezultate zunanje evalvacije o vsebinskih in organizacijskih pričakovanjih šol in staršev, podpiramo šole v prizadevanjih po čim bolj celoviti ter uspešni vzgoji in izobraževanju otrok.

Programi, ki jih CŠOD izvaja, so usklajeni in potrjeni na programskem svetu CŠOD. V Programskem svetu CŠOD so vključeni tudi predstavniki treh slovenskih univerz, ki so strokovnjaki na področjih, ki se najbolj navezujejo na izvajanje pouka na prostem. Programski svet pripravlja izhodišča in smernice za razvoj didaktike učenja na prostem v CŠOD in razvoj programov v šoli v naravi in dni dejavnosti. Glede na usmeritve Programskega sveta pripravljajo programe tudi strokovni aktivni in programska služba CŠOD.

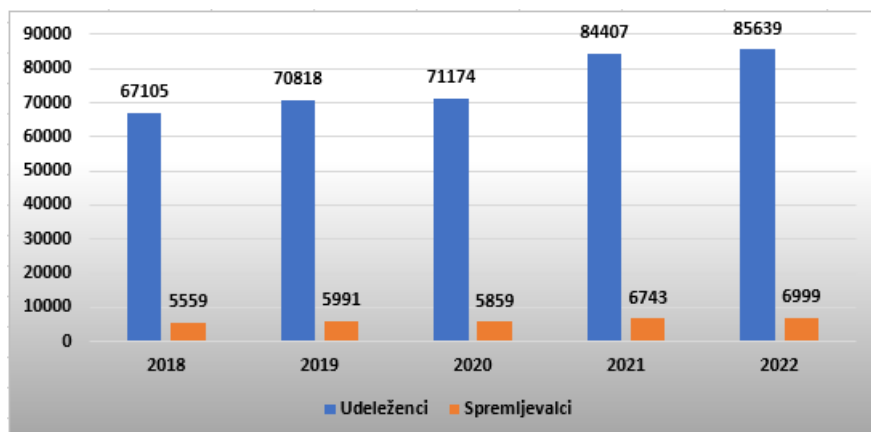
Novi programi so vpeti v skupno mrežo programov CŠOD, ki ima skrbno premišljeno strukturo, z namenom zagotavljanja možnosti individualnega razvoja posameznih organizacijskih enot CŠOD. Pri izdelavi novih programov upoštevamo naravne in družbene danosti lokacij domov CŠOD in izpostav dnevnihi centrov ter sodobne, učinkovite in uspešne pristope k učenju.

Ob klasični šoli v naravi v okviru javne službe, kjer so zajeta različna strokovna področja enakomerno in učenje poteka skozi niz najrazličnejših učnih metod in oblik dela, učitelji CŠOD zagotavljajo vzgojno-izobraževalnim zavodom še take programe šole v naravi, kjer učenje poteka skozi tematske tedne (68 različnih), projektni pristop (23 različnih projektnih tednov) in programe za nadarjene (19 različnih).

PRIJAVE NA RAZPIS 2022/2023

V marcu 2022 smo, pred razpisom za šolsko leto 2022/2023 ponovno pripravili on-line informativni dan, katerega so se udeležili predstavniki vrtcev, osnovnih šol in srednjih šole. Udeležencem smo predstavili razpis, programske novosti v novem šolskem letu, postopek prijave na javni razpis preko spletne aplikacije ter predstavitev postopka razporejanja in obveščanja šol o predlogih ter potrditvah predlogov. Odziv predstavnikov šol in povratne informacije o izvedbi informativnega dne so bile pozitivne.

Slika 4: Prijave na razpis po poslovnih letih

Na osnovi razpisa in prijetih prijav smo pristopili k usklajevanju in razporejanju izraženih interesov posameznih šol. Število prijav na razpisu je bilo primerjalno s predhodnim letom povečano za 1,5 % in je primerljivo s prijavami v preteklem letu.

Skupna razpoložljiva namestitvena kapaciteta CŠOD je za 64.000 udeležencev ter ustrezno število spremljevalcev. Zaradi omejenih nastanitvenih kapacitet ne moremo zagotoviti udeležbe za vse podane prijave. Posledica omejenega razkoraka ter zasledovanja cilja, da vsem šolam omogočimo koriščenje CŠOD programov je, da pri oblikovanju predloga razporeda upoštevamo letna zaporedja šol, tako da omogočimo šolo v naravi vsaki šoli, vendar ne vsako šolsko leto oziroma da eni šoli ne omogočimo izvedbo vseh prijavljenih programov.

REALIZACIJA OSNOVNE DEJAVNOSTI V LETU 2022

Tabela 1: Realizacija števila udeležencev v letu 2022

	Realizirano (R) 2022	Indeks Realizirano 2022 / FN 2022	Načrtovano (FN) 2022	Realizirano (R) 2021	Realizirano (R) 2020	Realizirano (R) 2019	Indeks R2022/R2021	Indeks R2022/R2019
Šola v naravi – udeleženci	55.616	129,3	43.000	25.995	20.816	54.198	213,9	102,6
Aktivne počitnice udeleženci	1.362	109,0	1.250	2.349	1.370	1.340	58,0	101,6
Domovi - dnevi dejavnosti, udeleženci	1.574	314,8	500	0	0	1.215	/	129,5
Vikend programi – javna služba udeleženci	9.784	108,7	9.000	3.664	2.227	11.022	267,0	88,8
DC - dnevi dejavnosti, udeleženci	39.780	120,5	33.000	16.712	12.296	39.742	238,0	100,1
Skupaj	108.116	124,6	86.750	48.720	36.709	107.517	221,9	100,6

Tabela 2: Realizacija oskrbnih dni v letu 2022

	Realizirano (R) 2022	Indeks Realizirano 2022 / FN 2022	Načrtovano (FN) 2022	Realizirano (R) 2021	Realizirano (R) 2020	Realizirano (R) 2019	Indeks R2022/R2021	Indeks R2022/R2019
Šola v naravi na lokaciji - oskrbni dnevi	229.853	127,7	180.000	106.149	88.044	227.535	216,5	101,0
Vikend programi – javna služba oskrbni dnevi	27.254	109,0	25.000	10.049	6.041	29.142	271,2	93,5
Aktivne počitnice oskrbni dnevi	7.857	125,7	6.250	14.093	8.087	8.063	55,8	97,4
Skupaj	264.964	125,4	211.250	130.291	102.172	264.740	203,4	100,1

Realizacija števila udeležencev v letu 2022 je večja od realizacije v letu 2021, ko so veljale omejitve izvajanja dejavnosti in zapiranje objektov zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2. Tudi v letu 2022 so bile v začetnih mesecih leta prisotne delne omejitve, ki so vplivale na manjše izvajanje javne službe in tržne dejavnosti. Vsled navedenega v letu 2022, predvsem pri vikend programih, nismo dosegli obsega iz leta 2019, je pa realizacija večja od načrtovane.

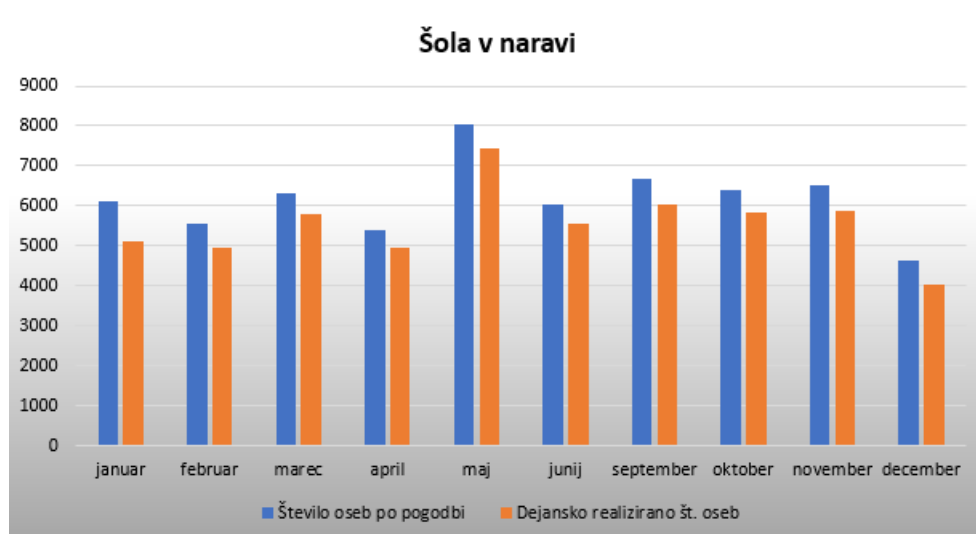
Slika 5: Prikaz realizacije programov javne službe

Načrtovano število udeležencev ŠVN in vikend programov za leto 2022 je 52.000. Po sklenjenih pogodbah s šolami iz prijav na razpis je število udeležencev 72.770. Dejansko realizirano število je 65.400, indeks realizacije glede na plan je 126.

Šola v naravi

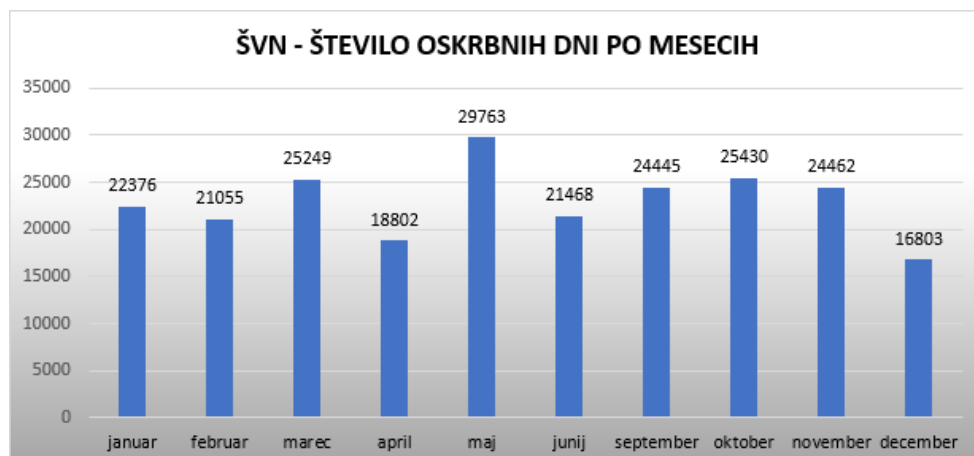
Tabela 3: Realizacija števila udeležencev ŠVN – prikaz po mesecih

ŠOLA V NARAVI	januar	februar	marec	april	maj	junij	september	oktober	november	december	Skupaj št. oseb ŠVN
Število oseb po pogodbi	6125	5556	6310	5386	8043	6040	6662	6385	6516	4633	61656
Dejansko realizirano št. oseb	5108	4970	5801	4958	7454	5572	6049	5829	5858	4017	55616
Osip v %	16,60	10,55	8,07	7,95	7,32	7,75	9,20	8,71	10,10	13,30	9,80

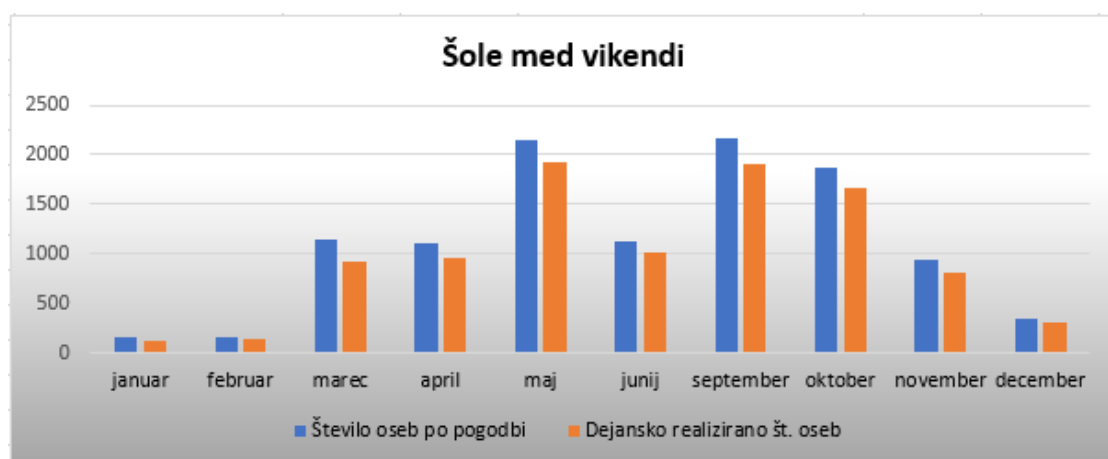
Pregled po mesecih prikazuje največje število udeležencev v maju. Delež realizacije pri programih ŠVN je glede na sklenjene pogodbe 91,2%. Večja odstopanja so v mesecih s slabšo epidemiološko sliko (januar, februar, november, december).

Slika 6: Prikaz realizacije oskrbnih dni ŠVN v letu 2022 po mesecih

Vikend programi JS

Slika 7: Prikaz realizacije vikend programov JS po mesecih

ŠOLA - VIKEND	januar	februar	marec	april	maj	junij	september	oktober	november	december	Skupaj št. oseb šole med vikendi
Število oseb po pogodbi	156	156	1141	1109	2148	1123	2160	1864	939	346	11142
Dejansko realizirano št. oseb	131	139	931	951	1930	1015	1908	1669	807	303	9784
Osip v %	16,03	10,90	18,40	14,25	10,15	9,62	11,67	10,46	14,06	12,43	12,19

Pregled po mesecih prikazuje največje število udeležencev v maju. Delež realizacije pri vikend programih JS je glede na sklenjene pogodbe 87,8%.

Slika 8: Prikaz realizacije oskrbnih dni vikend programov JS po mesecih

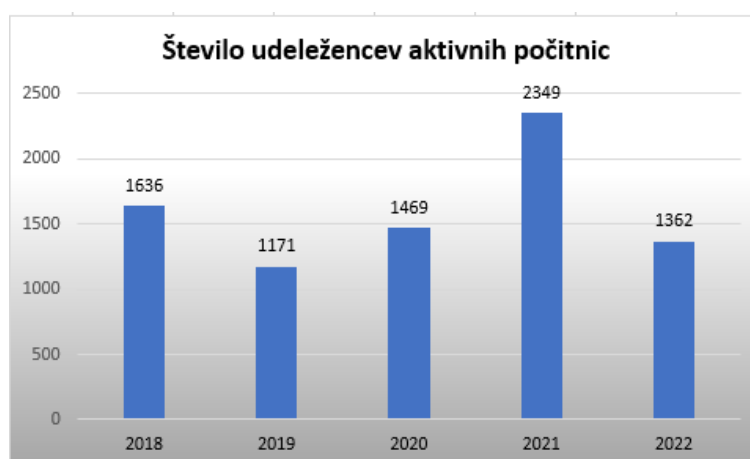

Aktivne počitnice

V letu 2022 smo razpisali primerljivo število aktivnih počitnic kot v letih pred covidom. Glede na leto 2021, ko smo izpeljali povprečno 4 taborne na lokacijo, smo v letu 2022 razpisali povprečno po dva tabora na lokacijo. Skupaj je bilo 60 taborov in 1362 udeležencev. V programe smo vključevali tudi dejavnosti razvijanja socialnih veščin kot so komunikacija, reševanje konfliktov, empatičnost, obvladovanje čustev in premagovanje težav.

Izvedbo aktivnih počitnic smo prilagodili glede na skupino in program. Program, ki je večinoma potekal zunaj, je vključeval rekreativne, zabavne, ustvarjalne delavnice, športa, pa tudi tečaje jezika, jahanja, klekljanja, igre na odru, učenja supanja in drugih aktivnosti, predvsem pa je bil usmerjen v druženje s sovrstniki.

Slika 9: Letna dinamika udeležencev na aktivnih počitnicah

➤ Šola v naravi za osnovno šolo

Šola v naravi je podpora in nadgradnja učnega načrta različnih šolskih predmetov. Program šole v naravi je prepletanje aktivnosti v naravi, spoznavanja okolja ter osebnostnega in socialnega razvoja. Šola v naravi lahko vključuje tudi dneve dejavnosti (kulturne, naravoslovne, športne in tehniške dneve). Večdnevno bivanje je enkratna priložnost za razvijanje pristnih stikov z vrstniki, socialnih spretnosti in delovnih navad. Namenjena je učencem od 1. do 9. razreda osnovne šole. Delo poteka skladno s Konceptom šole v naravi. Glede na vsebinski poudarek, ko sodi glavnina učnih vsebin v določeno strokovno področje, v javnem razpisu za šole le-te lahko izbirajo naslednje:

Naravoslovna šola v naravi

Poudarek je na uresničevanju naravoslovnih ciljev iz kurikulumov in izvajanju učenja na prostem, vse preko dejavnosti, ki jih v šoli ni mogoče izpeljati ali pa so v šoli težje izvedljive in okrnjene. Program izhaja iz učnih načrtov naravoslovnih predmetov: spoznavanje okolja, naravoslovje, biologija, fizika, kemija, naravoslovje in

razredu pridobljeno tudi v naravnem okolju, je bolj kvalitetno in trajno. Izvajamo jo v vseh domovih CŠOD v vseh letnih časih.

Družboslovna šola v naravi

Tudi tu je poudarek na uresničevanju ciljev iz kurikuluma in izvajanju dejavnosti, ki jih v šoli ni mogoče izpeljati. Program izhaja iz učnih načrtov predmetov: družba, zgodovina in geografija – spoznavanje znamenite

zgodovinske in kulturne dediščine, šeg in običajev pokrajine, državlanske in domovinske etike in vzgoje. Program dopolnjujejo likovne, ustvarjalne in glasbene delavnice ter naravoslovne in športne dejavnosti. V program je vključeno tudi spoznavanje kulturnih znamenitosti in zanimivosti v okolici. Okolje je neposreden dokaz delovanja in razvoja človeške civilizacije. Vsako okolje ima svoje zgodovinsko ozadje, v katerega je vpet

način življenja in kulturni razvoj ljudi. Traja pet dni, v vseh letnih časih. Izvajajo ga domovi z ustrezno kadrovsko strukturo (Bohinj, Cerkno, Fara, Kavka, Murska Sobota, Soča, Štrk).

➤ **Športna šola v naravi in veščine preživetja v naravi**

Športna ŠVN ima poudarek na gibanju, spodbujanju zdravega načina življenja, izvajanju športnih dejavnosti v naravnem okolju, razvijanju različnih gibalnih spretnosti in uresničevanju ciljev iz učnih načrtov športne vzgoje: gibanje po naravnem terenu,

nordijska hoja, tek na smučeh, pohodništvo, orientacijski tek,

kolesarjenje, veslanje, lokostrelstvo, plezanje, skike, igre z žogo in druge igre, ultimate frizbi, supanje, spretnosti za preživetje v naravi, pozimi pa še sankanje, pležuhanje, drsanje in zimske igre. Šole imajo s tem programom olajšano zagotavljanje tretje ure športne vzgoje. V program so vključene tudi vsebine iz naravoslovja in družboslovja, zlasti pa, kot povezovalna nit, teme za razvoj samopodobe in pozitivnih medsebojnih odnosov in

povezanost. Program izvajajo vsi domovi v vseh letnih časih.

Smučarska šola v naravi ter šola v naravi s hojo in tekom na smučeh

V teh programih je poudarek na učenju alpskega smučanja ter hoje in teka na smučeh. Kot posebnost je vključeno krpljanje. Tudi ta program temelji na uresničevanju ciljev kurikuluma. Poleg učenja različnih zimskih športov učenci spoznavajo tudi zimsko naravo in njene nevarnosti, pa tudi posebnosti okolice. Namenjen je predvsem učencem od 5. razreda dalje ter srednješolcem.

Program izvajajo domovi, ki so v bližini urejenih smučišč oziroma urejenih tekaških prog in imajo možnost dostopa do njih. V letošnjem letu bo za učenje zimskih športov na voljo deset domov: Ajda, Bohinj, Cerkno, Gorenje, Kranjska Gora, Planinka, Planica, Peca, Trilobit in Vojsko. Program dopolnjujejo dejavnosti iz naravoslovja in socializacije.

Plavalna šola v naravi

Večina učnega časa je namenjena učenju plavanja. Temelji na učnem načrtu športa in podpira uresničitev splošnega cilja osnovnošolskega javnega programa - plavalne pismenosti

otrok. Poleg plavanja so v program šole v naravi vključene tudi vsebine s področja spoznavanja okolja,

naravoslovja in tehnike ter socializacije. Pri njegovem izvajanju sodelujejo učitelji doma in učitelji iz šol. Program bo potekal v

domovih: Burja, Cerkno, Fara, Murska Sobota in Štrk.

➤ Dnevi dejavnosti (dnevni center)

Namenjeni so učencem od 1. do 9. razreda osnovne šole. Program izpostavlja dnevni center tvorijo naravoslovni, kulturni in tehniški dnevi. To so dnevi dejavnosti, ki so del obveznega predmetnika osnovne šole. Medpredmetno povezujejo posamezna predmetna področja, vključena v program osnovne šole. Organizirani so večinoma v okviru drugih izobraževalnih ustanov ter ob naravnih ali kulturnih znamenitostih.

Učni programi posameznih izpostav so prirejani za vsak razred za različno starost otrok ter prilagojeni letnemu času. Izvedbe so terminsko usklajene z LDN šol.

Pol- in enodnevne programe izvajajo domovi za svoje okoliške šole.

➤ Programi za srednje šole

Namenjeni so dijakom srednješolskega izobraževanja. Programe bomo izvajali na dobri polovici naših domov, kjer že načrtno razvijamo in izpopolnjujemo pogoje za delo z mladostniki (ustrezna infrastruktura, strokovni kader), na željo šol pa tudi v drugih domovih.

Srednjim šolam ponujamo programe, ki omogočijo dijakom izpolnitev obveznosti v zvezi z obveznimi izbirnimi vsebinami in interesnimi dejavnostmi. Med programi šole po svoji presoji izberejo in ponudijo dijakom naše projektne in tematske tedne, tedne terenskega dela in programe v moduli obveznih izbirnih vsebin. Izvedbe programov bodo različne: šole naše kadrovske zmogljivosti lahko vključijo v celoti ali le delno, ponujene programe lahko prilagodijo in jih dopolnijo s svojimi vsebinami. Srednje šole lahko uporabljajo naše domove za namene spoznavnih vikendov, priprav na maturo ter drugih, po navadi lastnih programov.

Dijaki ob pomoči naših pedagoških delavcev izvajajo na terenu različne dejavnosti na naslednjih področjih: šport, socializacijske veščine (medsebojno spoznavanje, osebnostna rast, timsko delovanje), naravoslovje (spoznavanje ekosistemov, varstvo okolja, metodologija raziskovanja), družboslovje (poudarek je na spoznavanju geografskih, etnografskih in zgodovinskih značilnosti pokrajine).

➤ Aktivne počitnice

Namenjene so učencem od 1. do 9. razreda osnovne šole. Glede na potrebe otrok in mladih, ki se vključujejo v aktivno preživljanje prostega časa, smo v domovih CŠOD oblikovali programe, ki so sestavljeni iz jezikovnih tečajev, kulturnih dejavnosti, ustvarjalnih delavnic, športnih dejavnosti in sprostitevno-družabnih iger, in so v letu 2022 predstavljali glavnino aktivnih počitnic. Teden dni trajajoči programi so zasnovani tako, da se v njih dobro počuti prav vsak, ki je željan aktivno preživljati prosti čas. Razpis smo objavili v spomladi 2022.

V programih smo posebej vključevali dejavnosti socialnih veščin, kot so komunikacija, reševanje konfliktov, empatičnost, obvladovanje čustev, premagovanje težav. razvijanja

Dejavnosti v aktivnih počitnicah ocenjujemo s pedagoškega vidika:

- kot dejavnosti, ki vzpostavljajo osebno ravnotežje med obveznim in prostim časom,
- kot dejavnosti, ki osvežujejo, krepijo, zabavajo in sproščajo,
- kot dejavnosti, ki omogočajo celostno izražanje človeka po njegovih telesnih, umskih, čustvenih in ustvarjalnih sposobnostih ter
- kot dejavnosti, pri katerih se človek izobražuje, vzgaja, razvija svojo osebnost in se socializira.

➤ Vrtec v naravi

Namenjen je otrokom med četrtem in šestim letom starosti. Programi za vrtce so usmerjeni v celostno doživljanje narave. Dejavnosti temeljijo na izkustvenem pristopu. Otroci naravo spoznavajo, odkrivajo in doživljajo z vsemi čutili. Bivanje v naravi je za otroka izjemno dragocen čas, ko se pod vodstvom odraslih, a v odsotnosti staršev, udeležijo večdnevni programov, ki smo jih pripravili posebej za to razvojno stopnjo.

Skozi igre in druge dejavnosti razvijajo veščino sodelovanja, osamosvajanja in pridobivajo znanja in spretnosti, potrebnih za vsakodnevno življenje. Skozi prikupne zgodbe – učne vsebine, ki temeljijo na področjih kurikulumov za vrtce, se seznanjajo z družbo, naravo, jezikom, naravnim gibanjem, matematiko in umetnostjo. Programe ponujamo na osmih domovih: Ajda, Čebelica, Fara, Jurček, Lipa, Medved, Prvine in Škorpiljon.

➤ Projektni tedni

Namenjeni so večinoma učencem druge in tretje triade osnovne šole ter srednjim šolam. Projektni teden je pedagoški pristop in se loči od klasičnega učenja v šoli, saj je njegovo bistvo v ustvarjalnem dogajanju, ko učeči doživljajo odprtost po vsebini, času in prostoru.

Projektni teden pomeni celostno obravnavo neke teme, kjer učenci sami izbirajo cilje, metode in načine za doseganje rezultatov. Vpeti so v načrtovanje, izvedbo in predstavitev rezultatov, pri čemer jih učitelj usmerja. Učenci so združeni v skupine po interesu in izvajajo naloge preko celega tedna.

Učitelji CŠOD, ki so orientirani v dalj časa trajajoče učenje na prostem, so zato izjemno bogastvo

resničnega sveta uporabili kot učilnico pri pripravi programov. Poteka programa ne omejujejo s klasičnim urnikom dela, ki strogo določa čas npr. obrokov, ampak dejavnosti na terenu kontinuirane lahko potekajo ves dan in tudi ponoči.

Programi, ki jih izvedemo s pedagoškim pristopom projektnega tedna, učencu omogočajo, da je odgovoren za lastno učenje. V delo so aktivno vključeni učitelji šol, ki jih kot dragocene sodelavce vključimo že pred prihodom v domove. V domovih je 23 različnih projektnih tednov.

➤ Tematski tedni

Namenjeni so učencem osnovne šole ter dijakom. Šolam bomo z razpisom ponudili 68 tematskih tednov. V primerjavi s klasično šolo v naravi, ki ima lahko poudarek na športu / družboslovju / naravoslovju / preživetju v naravi oziroma so v programu vsa področja dokaj enakomerno zastopana, ima vsak tematski teden drugačen, sebi lasten okvir. V tematskem tednu je poudarek na temi, ki jo učenci skozi različne učne vsebine spoznajo tekom tedna. Program poteka po principu klasične šole v naravi.

Vsebine so medpredmetno povezane z osnovno temo tedna in so prepletanje naravoslovnega, družboslovnega in športnega področja. S tematiko so učenci stalno v stiku skozi številne, medpredmetno pripravljene učne vsebine. S tem holističnim pristopom učencem omogočimo boljše razumevanje sveta in

trajnost novo pridobljenega znanja ter veščin. Nadgrajujemo obstoječe znanje in se izogibamo učenju po ciljih le enega, posameznega predmeta. V letu 2022/2023 je predvidenih 68 različnih tematskih tednov, ki so prilagojeni starostni skupini.

➤ Programi za nadarjene

V letu 2022 je bilo pripravljenih 19 programov, prilagojenih sposobnostim nadarjenih učencev. Udeležijo se jih lahko učenci, ki imajo prepoznano nadarjenost za področje ali pa jih posebej zanima določeno ponujeno področje. Pri pripravi programov in pri izvajanju nismo udeleženi le učitelji CŠOD, saj se zavedamo, da so tovrstni programi posebej zahtevni. Udeležencem nudimo nov pogled in širše znanje s sodobnimi načini učenja in uporabo sodobne tehnologije ob pomoči zunanjih strokovnjakov, ki imajo bogate izkušnje z delom z nadarjenimi.

2.1.2. DEJAVNOST DIJAŠKEGA DOMA

V Dijaškem domu Tolmin je konec leta 2022 (v šolskem letu 2022/23) bivalo 7 dijakov (štirje drugi letnik, trije tretji letnik). ČŠOD ob podpori in finančnih sredstvih MIZŠ za financiranje dveh zaposlenih delavcev v okviru dijaškega doma izvaja dejavnost dijaškega doma v Tolminu, z namenom, da se ohranja mreža gimnazij. Financiranje se izvaja na temelju letne pogodbe in sklepa o financiranju.

Zaradi poteka energetske sanacije in adaptacije objekta ČŠOD dom Soča, kjer je tudi dejavnost dijaškega doma, so dijaki in dejavnost dijaškega doma v šolskem letu 2022/2023 na nadomestni lokaciji.

2.1.3. OSNOVNE IN POSEBNE NALOGE

ČŠOD na podlagi naročila MIZŠ vsako leto izvaja osnovne in posebne naloge. V letu 2022 sta bili načrtovani naslednji osnovni nalogi:

- Evropa v šoli/poletne šole,
- Poletne šole in dejavnosti ob pouku za otroke, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenskega jezika v tujini

ter naslednje posebne naloge:

- Mednarodno sodelovanje in vključenost v mednarodne mreže za poučevanje na prostem
- Sodelovanje Slovenije v mednarodnem programu GLOBE
- Sodelovanje v mednarodnem projektu ESERO
- Usposabljanje romskih pomočnikov

Obseg izvedbe nalog je opisan v nadaljevanju.

➤ Evropa v šoli/poletne šole

V okviru naloge Evropa v šoli ČŠOD omogoča udeležbo na aktivnih počitnicah nagrajencem natečaja Evropa v šoli, ki ga organizira Zveza prijateljev mladine. Nagrajenci so v letu 2022 izbirali tabor iz ponudbe taborov ČŠOD, ki je bil pripravljen in objavljen v mesecu aprilu.

Od 10 nagrajencev natečaja so nagrado natečaja Evropa v šoli so izkoristili trije nagrajenci.

Neža Mihelić, ČŠOD OE Fara, Kolpa vabi, vožnja z raftom in adrenalinski park, 21.08. - 26.08.2022

Dana Dolenc Rijavec, ČŠOD OE Štrk, Športne počitnice - začetni tečaj jahanja, 14.08. - 19.08.2022

Katarina Ihan, ČŠOD OE Cerklje, V deželi lafarije - trajnostno v prihodnost, 03.07. - 08.07.2022

Udeleženci so se vključili v program aktivnih počitnic, ki jih izvajajo učitelji ČŠOD v poletnih počitnicah. Obveščanje o izvedbi programov, prihodu in posebnostih bivanja je bilo s strani ČŠOD službe za rezervacije.

Izvedba poletne šole **“Slovenščina malo drugače”** je bila kot ustvarjalna enotedenska poletna šola za

mlade organizirana v CŠOD Murska Sobota. Udeležilo se je 22 udeležencev, starih od 10 do 15 let. Poletna šola je potekala v sodelovanju z Združenjem Slovenska izseljenska matica (SIM).

SIM je za izvedbo poletne šole opravila naslednje naloge:

- v sodelovanju s CŠOD priprava razpisne dokumentacije za poletno šolo slovenščine za leto 2022;
- objava dokumentacije: prijavni postopek s pogoji in kriteriji izbora, prijavni obrazec, obvestilo, na spletni strani SIM;
- promocija šole – obveščanje slovenskih skupnosti v tujini ter učiteljev DPS v Evropi, v čezoceanskih državah in učiteljev na daljavo;
- svetovanje CŠOD glede izbora učiteljev slovenščine in strokovna priprava učiteljev na poletno šolo;
- pred pričetkom šole usklajevanje dopoldanskega programa (pouk slovenščine) s pedagoškim vodjo učiteljev slovenščine in s CŠOD (pregled prijav izbranih udeležencev, dogovor glede preverjanja znanja in razvrščanja v skupine, posodabljanje navodil učiteljem slovenščine za delo v poletni šoli);
- priprava seznama učnih/didaktičnih gradiv in pripomočkov za pouk slovenščine, otroških in mladinskih revij ter leposlovja;
- v sodelovanju s CŠOD sprejemanje prijav za poletno šolo ter informiranje kandidatov/staršev;
- priprava zapisnika o izboru kandidatov in odgovorov kandidatom;
- v sodelovanju s CŠOD komunikacija s starši izbranih otrok, ki se bodo udeležili poletne šole, priprava informacije za starše o poteku in programu poletne šole skupaj z vabilom na uvodni sestanek ob začetku poletne šole;
- v sodelovanju s CŠOD priprava in izvedba uvodnega sestanka s starši/spremljevalci udeležencev poletne šole;
- zagotavljanje strokovne podpore za pouk slovenščine v času poletne šole;
- po zaključku šole objava informacij in poteka poletne šole na spletni strani SIM;
- po predhodnem dogovoru s CŠOD izvedba drugih nalog in storitev, ki so nujne za izvedbo poletne šole.

Štirje učitelji slovenščine, ki jih je pogodbeno najel CŠOD, so v okviru poletne šole izvajajo naslednje naloge:

- priprava in razvijanje vsebin in gradiv za pouk v Slovenščina malo drugače v skladu s cilji dopolnilnega pouka slovenščine v tujini;
- Izvedba likovnih delavnic;
- izvedba pouka in individualno dodatno delo z udeleženci;
- sodelovanje pri drugih dejavnostih izven pouka učenja slovenščine;
- izvajanje animacijskih aktivnosti;
- koordinacijski sestanki pred in med poletnim taborom Slovenščina malo drugače;
- povezovanje med učitelji slovenščine in likovne umetnosti ter učitelji CŠOD;
- administracija in urejanje dokumentacije;
- druge naloge po dogovoru in navodilih CŠOD in SIM.

CŠOD je za izvedbo poletne šole opravil naslednje naloge:

- v sodelovanju s SIM usklajevanje razpisne dokumentacije za poletno šolo Slovenščina malo drugače za leto 2022;
- izbor primernih prostorov in opreme, potrebnih za optimalno izvedbo strokovnega programa ter nabava didaktičnega in potrošnega materiala;
- zagotovitev ustreznega števila učiteljev za aktivnosti poletne šole (razen šole slovenščine in likovnih dejavnosti), študentov in socialnega pedagoga/psihologa;
- organizacija bivanja in oskrbe vseh udeležencev poletne šole ter organizacija bivanja učiteljev slovenščine in vodje šole SIM;
- zagotavljanje ustreznega varstva, varnosti in skrbi za zdravje udeležencev poletne šole;
- zagotavljanje vključujočega, spodbudnega in varnega učnega okolja za udeležence poletne šole;
- zavarovanje vseh udeležencev poletne šole proti morebitnim poškodbam, ki bi jih ti utrpeli v primeru nezgode v času trajanja poletne šole;
- organizacija avtobusnih in drugih prevozov za potrebe programa (prevozna sredstva morajo biti kvalitetna, klimatizirana in novejša izdelave);
- izvedba programa, ekskurzij za udeležence in drugih dejavnosti, ki sodijo v program poletne šole;
- sodelovanje z mediji med poletno šolo;
- sodelovanje z SIM pri izvedbi uvodnega sestanka s starši;
- po predhodnem dogovoru s SIM izvedba drugih nalog in storitev, ki so nujne za izvedbo poletne šole.

➤ **Poletne šole in dejavnosti ob pouku (za otroke, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenskega jezika v tujini)**

Poletno šolo slovenščine sta ZRSŠ in CŠOD v letu 2022 organizirala na daljavo v času od 24. do 29. julija 2022. Razlogi za organizacijo šole na daljavo so bili:

- Negotova situacija glede epidemije v državah iz katerih prihajajo udeleženci (Evropa in čezoceanske države)
- Negotova situacija glede geopolitične razmer
- Šola na daljavo ustreza udeležencem, za katere v poletnem času ni možna udeležba v Sloveniji zaradi časovne oddaljenosti in šolskega leta (Argentina, Koreja, ZDA)
- Sklepi Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu opredeljujejo spletne tečaji kot prioriteto obliko, kar je tudi v priporočilih Sveta vlade RS za Slovence po svetu

Razpisno dokumentacijo, izbor udeležence in obveščanje udeležencev je pripravila in izpeljala komisija v sestavi Irena Kokalj – CŠOD; Eva Jurman – ZRSŠ in Roman Gruden – MIZŠ.

Dokumentacija za Poletno šolo slovenščine je bila objavljena aprila 2022 na spletni strani Stičišče ZRSŠ in s povezavo iz CŠOD spletne strani. Prijav na poletno šolo je bilo 31, glede na razpisne kriterije pa je bilo izbranih 29 udeležencev. Za dva udeleženca, ki nista potomca Slovencev, udeležba ni bila potrjena, za enega udeleženca naknadno niso potrdili udeležbe, tako da je bilo končno število udeležencev 28 iz 14 držav (Argentina, Avstrija, Bosna in Hercegovina, Ciper, Francija, Hrvaška, Italija, Koreja, Nemčija, Srbija, Španija, Švedska, Velika Britanija, ZDA).

Zaradi izvedbe na daljavo so se poletne šole slovenščine lahko udeležili tudi udeleženci iz čezoceanskih držav, tudi iz Argentine, kjer so imeli v času Poletne šole slovenščine ravno zimske počitnice.

Za pouk slovenščine so bili udeleženci razdeljeni v 6 skupin po starosti in znanju slovenščine, upoštevana pa je bila tudi časovna cona. V vsaki skupini je slovenščino poučeval učitelj slovenščine, ki ima izkušnje in strokovnost za poučevanje slovenščine kot tujega jezika. Udeleženci so bili razporejeni v učne skupine glede na znanje in starost ter časovni pas. Učenje slovenščine je poteklo v manjših skupinah vsak dan dopoldan.

CŠOD je pripravil spremljevalni program, ki je bil organiziran tako, da so udeleženci tekom dneva samostojno izvajali aktivnosti po vnaprej danih navodilih. Trikrat pa smo se dobili na srečanju vsi skupaj in si povedali, pokazali, kaj se je dogajalo čez dan in izvedli še kakšno drugo aktivnost. Spremljevalni program je pripravljalo so izvajali 3 učitelji CŠOD. Tehnične stvari je urejala ena oseba.

Za izpeljavo programa smo uporabljali računalnike in tablice, pisarniški material, knjige, različne spletne aplikacije. Po zaključku izvedbe so bila na podlagi poročil izvedena tudi izplačila za delo za učitelje slovenščine in za naročila za zoom.

Tematsko so bili dnevi razdeljeni: nedelja – uvodno srečanje in spoznavanje, ponedeljek – Jaz, moja družina in prijatelji, torek – Spoznavanje Slovenije - naravna in kulturna dediščina, sredo – Slovenska kulinarika, četrtek – Gibanje in šport, petek – Glasba Slovenije in po svetu. Zadnjo uro v petek so se učnim uram slovenščine pridružili tudi starši in skrbniki.

CŠOD učitelji so sodelovali z učitelji slovenščine. Program se je vsebinsko dopolnjeval z vsebinami učenja slovenskega jezika.

Za izpeljavo programa smo uporabljali računalnike in tablice. Za srečanja z udeleženci smo na CŠOD vzpostavili Zoom povezavo. Za namen sodelovanja med učitelji in izmenjavanja dokumentov smo v CŠOD vzpostavili skupno Teams ekipo za CŠOD učitelje in učitelje slovenščine, kjer smo si izmenjevali tudi gradivo in pripravljali skupne aktivnosti.

Pri izvedbi programa smo uporabljali tudi različne aplikacije, kot so Sway, Mentimeter, Forms, posnetki na Youtube, Kahoot. Vzpostavili pa smo tudi elektronski naslov poletnasola@outlook.com preko katerega smo komunicirali z udeleženci.

Vsem udeležencem smo po zaključku poletne šole poslali potrdilom o udeležbi po e-pošti. Nagrajencu kviza o Sloveniji pa še nagradno igro Potepanja po Sloveniji.

Kljub začetni skepsi se je izkazalo, da se poletno šolo slovenščine lahko izpelje tudi na daljavo. Z idejami in pozitivno naravnostjo smo pripravili kvaliteten program. Vsekakor izvedba na daljavo ne more nadomestiti izvedbe v živo. A je tudi nekaj prednosti, saj so se take poletne šole lahko udeležili tudi udeleženci iz čezoceanskih držav.

➤ Mednarodno sodelovanje in vključenost v mednarodne mreže za poučevanje na prostem

Posebna naloga Mednarodno sodelovanje in vključenost v mednarodne mreže za poučevanje na prostem« je vključevala tri aktivnosti:

- vključevanje v mrežo EOE,
- program BEETLES,
- program Varuhi Zemlje (Earthkeepers).

Navedene tri aktivnosti so precej širše, kot so jih dopuščala finančna sredstva, predvidena za to posebno nalogo, zato je celostno poročilo o njih vključeno v poglavje Mednarodne aktivnosti.

➤ Sodelovanje Slovenije v mednarodnem programu GLOBE

Delovanje podporne strukture za izvajanje program v Sloveniji

V letu 2022 smo nadaljevali z razvojem in vzdrževanjem podporne strukture za izvajanje programa GLOBE v Sloveniji v sodelovanju s partnerjem, društvom DOVES-FEE, nosilcem programa Ekošola v Sloveniji, ki je program GLOBE uvrstil med vsebine, ki jih šole lahko izbirajo v okviru programa Ekošola. Z delovanjem sta nadaljevali delovna skupina za GLOBE znotraj CŠOD in delovna skupina za GLOBE v okviru programa Ekošola. Nacionalni koordinator in namestnica nacionalnega koordinatorja programa GLOBE za Slovenijo sta se redno udeleževala regijskih sestankov držav Evropske in Evrazijske regije. V mesecu maju je nacionalni koordinator izvedel tudi sestanek s predstavnikoma veleposlaništva ZDA v Ljubljani, kjer smo se dogovorili o nadaljnjem obveščanju in sodelovanju.

Usposabljanja in mednarodni dogodki

V letu 2022 smo v mesecu maju (6. in 7. 5.) s pomočjo izvajalcev s Hrvaške v živo ter regijske GLOBE pisarne in NASE na daljavo izvedli drugo GLOBE usposabljanje v Sloveniji v živo, ki se ga je udeležilo 37 učiteljev in drugih strokovnih delavcev CŠOD, osnovnih in srednjih šol.

V mesecu novembru (18. in 19. 11.) smo izvedli drugo GLOBE usposabljanje v Sloveniji v živo, ki se ga je udeležilo 36 učiteljev in drugih strokovnih delavcev CŠOD, osnovnih in srednjih šol.

Številni učitelji so opravili tudi e-izobraževanje po GLOBE protokolih na spletni strani programa GLOBE.

Do konca leta 2022 je bilo v Sloveniji že 94 učiteljev (ali študentov, ki se šolajo za učitelje) uspešno zaključilo vsaj eno od usposabljanj (nekateri tudi več) ter s tem pridobilo pogoje za naziv GLOBE učitelj in možnost vnosa raziskovalnih podatkov v GLOBE sistem, vključevanja učencev in sodelovanja v GLOBE kampanjah. Še 24 učiteljev je bilo že registriranih v sistemu in usposabljanja še niso zaključili.

V juniju je prva slovenska GLOBE učiteljica, Danica Korpar (CŠOD), pridobila certifikat za GLOBE trenerja, ki ji omogoča izvedbo usposabljanja za učitelje v okviru programa GLOBE (zaenkrat za področje atmosfere).

V obdobju poročanja smo sodelovali tudi na treh mednarodnih dogodkih:

- GLOBE svetovno letno srečanje (spletno) – 25. do 28. 7. – udeležil se ga je nacionalni koordinator Zoran Petrov.
- GLOBE učna ekspedicija v Estoniji (v živo) – 30. 7. do 6. 8. – udeležila sta se ga dva predstavnika partnerja Ekošole (namestnica nacionalnega koordinatorja GLOBE Slovenija, Jasmina Mlakar, in nacionalni koordinator programa Ekošola Gregor Cerar) in dve skupini dijakov z učiteljicama z dveh gimnazij.
- GLOBE letno regijsko srečanje v Omišu na Hrvaškem (v živo) – 17. do 21. 10. – udeležili so se ga nacionalni koordinator in štirje učitelji slovenskih šol.

V novembru smo izvedli tudi tri aktivnosti z mednarodnimi gosti s strani programa GLOBE:

- 16. 11. je GLOBE učitelj z Nizozemske, Niels Brouwers, obiskal dve slovenski GLOBE šoli (SŠ Domžale in OŠ Venclja Perka), kjer so dijaki in učenci demonstrirali izvedbo GLOBE aktivnosti zanj ter za nacionalnega koordinatorja GLOBE Slovenija in njegovo namestnico.
- 24. 11. je predstavnik NASE in programa GLOBE (Brian Campbell, vodja raziskovalne kampanje za učence Trees Around the GLOBE in vodja področja znanosti o drevesih za NASA GLOBE Observer) predaval o programu GLOBE večji skupini učencev, dijakov in učiteljev v Centru Noordung.
- Brian Campbell in predstavnice regijske pisarne programa GLOBE, Bára Semeráková, sta na mednarodni konferenci ČŠOD »Gozd in podnebne spremembe« 25. in 26. 11. predstavila različne vidike programa GLOBE v povezavi z gozdom in podnebnimi spremembami, in sicer skozi plenarno predavanje (Brian Campbell), referat (Bára Semeráková), delavnico na prostem (Brian Campbell) in sodelovanje na okrogli mizi (Brian Campbell).

Slovenski GLOBE učitelji in učenci so v obdobju poročanja sodelovali tudi v GLOBE mednarodnih kampanjah, in sicer:

- European Phenology Campaign (2022 Spring Tree Campaign)
 - <https://www.globe.gov/web/european-phenology-campaign>
- European Air Quality Campaign
 - <https://www.globe.gov/web/air-quality-campaign>
- Water Bodies Challenge
 - https://padlet.com/ee_region_globe/izxa2uiwjxtwgkeo
- European Phenology Campaign (2022 My Tree in Autumn)
 - <https://www.globe.gov/web/european-phenology-campaign/overview>
- Trees around the GLOBE
 - <https://www.globe.gov/web/trees-around-the-globe/overview>

Prevodi in prilagajanje navodil, protokolov, učnih gradiv ipd.

V obdobju poročanja smo nadaljevali s prevodom GLOBE protokolov in drugih gradiv.

Prevedenih je prvih 16 protokolov:

- Atmosfera – 5
- Hidrosfera – 7
- Pedosfera – 1
- Biosfera – 4
- Številna spremljevalna gradiva (podatkovni listi, delovni listi, navodila ipd.)

Za nekatere protokole se izvaja še končno preverjanje s strani slovenskih GLOBE učiteljev. Ko bo preverjanje zaključeno, jih bomo predali v lekturo, zatem pa objavili na posebni spletni strani za program GLOBE v Sloveniji.

Protokoli, ki so bili v letošnjem letu že strokovno preverjeni, so tudi že lektorirani in so GLOBE učiteljem na voljo prek mape v Google Drive

(povezava: <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1Xo8VNmRimFJysPIDWoWBeMrCz7Q0f4WF>), dokler ne bo vzpostavljena posebna spletna stran. Vsi ostali prevedeni protokoli so GLOBE učiteljem trenutno na voljo v obliki delovnih verzij.

Mreža izvajalcev programa GLOBE v Sloveniji

Mreža izvajalcev programa GLOBE v Sloveniji uspešno raste, v njej niso več le učitelji, ampak tudi vse več učencev.

Do konca leta 2022 je bilo v Sloveniji:

- 35 GLOBE šol – status se pridobi, če je na šoli vsaj en polno usposobljen GLOBE učitelj,
- 1 GLOBE trenerka – status se pridobi na podlagi referenc, opravljenih aktivnosti v okviru programa GLOBE in dodatnih usposabljanj, potrjuje ga posebna mednarodna skupina,
- 87 polno usposobljenih GLOBE učiteljev – registracijo potrjuje nacionalni kordinator,
- 24 v sistemu registriranih učiteljev, ki usposabljanja še niso zaključili – registracijo potrjuje nacionalni koordinator,
- 379 GLOBE učencev – registracijo za svoje učence urejajo posamezni učitelji,
- 57 GLOBE Opazovalcev (posamezniki, ki se sami registrirajo v sistem prek aplikacije GLOBE Observer – tako imenovani »citizen scientists«) – registracija se ne potrjuje,
- 1888 izvedenih GLOBE meritev, ki so jih izvajalci sporočili v GLOBE spletni sistem,
- 2 častni omembi za sodelovanje v programu (Honor Rolls).

Nakup opreme in pripomočkov za izvedbo programa GLOBE

Tudi v letu 2022 smo izvedli naročilo pripomočkov za izvedbo programa GLOBE, ki smo jih do konca leta prejeli, nato pa razdelili GLOBE šolam in enotam CŠOD, ki pripomočkov še niso prejeli v letu 2021.

➤ Sodelovanje v mednarodnem programu ESERO

Pomembne objektivne okoliščine, ki so vplivale na izvedbo naloge

Na prvem spletnem srečanju s predstavniki Evropske vesoljske agencije (ESA), 3. marca, smo dobili informacijo, da se v projekt ESERO ne moremo formalno vključiti pred letom 2023, ker se stari triletni program v letu 2022 zaključuje, novi pa šele pripravlja. Temu primerno smo se odločili, da v letu 2022 v okviru te posebne naloge prednostno izvajamo aktivnosti priprave projektne prijave, obenem pa vse tiste aktivnosti, predvidene z letnim delovnim načrtom, ki jih je glede na nove pogoje še mogoče izvesti (vzpostavitev projektne pisarne za ESERO, začetek vzpostavljanja mreže učiteljev in drugih deležnikov, prilagoditev ESERO gradiv za uporabo v Sloveniji, vključevanje v ESERO tekmovanja in natečaje). Uporaba imena projekta ESERO in formalno nastopanje kot ESERO pisarna bosta mogoča šele po formalni potrditvi projektne prijave v letu 2023, prav tako bomo šele takrat dobili dodatna sredstva s strani ESE, ki bodo omogočala izvedbo aktivnosti v širšem obsegu.

V nadaljevanju podajamo poročilo po posameznih področjih dela v okviru naloge.

Projektna prijava

V letu 2022 smo nadaljevali z rednimi pripravljalnimi in usklajevalnimi spletnimi sestanki (Zoom) delovne skupine za ESERO, ki že od preteklega leta vključuje predstavnike ČŠOD, MIZŠ, MGRT ter prof. dr. Krištofa Oštirja z Univerze v Ljubljani. V letošnjem letu so se skupini pridružili tudi predstavniki Centra Noordung, ki bo za potrebe izvedbe projekta ESERO dobil posebna sredstva s strani MGRT.

Pričeli smo tudi usklajevanja z ESO glede projektne prijave. V ta namen smo izvedli več Teams sestankov, na katerih smo pridobili navodila, priporočila in obrazce za predhodno pripravo prijave, po oddaji posameznih verzij prijave pa tudi komentarje posameznih verzij prijave in dodatna navodila za popravke in prilagoditve.

Projektno prijavo skupaj pripravljamo predstavniki ČŠOD, ki bo nastopal kot nosilec projekta, in Centra Noordung, ki bo nastopal kot konzorcijski partner. ČŠOD mora za potrebe prijave kot nosilec urediti tudi polno registracijo v sistemu ESA Star. V aprilu smo že uredili osnovno registracijo, polno registracijo pa bomo urejali v letu 2023, da se ne bodo podvajali postopki preverjanja finančnih podatkov, ki se morajo posodobiti vsako leto.

Postopek projektne prijave se bo formalno začel v letu 2023, saj ESA prej še ni sprejela programa projekta ESERO za naslednja tri leta, ki bo po napovedih vseboval tudi nekaj pomembnih sprememb glede na trenutni program, kar bo nato vplivalo tudi na dodatne prilagoditve projektne prijave za ESERO Slovenija.

Vzpostavitev ESERO pisarne na ČŠOD

V aprilu smo izvedli prvo zaposlitev za izvajanje aktivnosti v okviru projekta ESERO na delovnem mestu Učitelj v ČŠOD za izvedbo vsebinskih aktivnosti, povezanih s projektom ESERO (sodelovanje s šolami, priprava gradiv, vključevanje v natečaje in tekmovanja), ter za promocijo projekta (spletna stran,

družbena omrežja, dogodki ipd.). Ta oseba je z delom na projektu zaključila s koncem oktobra 2022.

Glede na to, da v okviru CŠOD nismo imeli osebe, ki bi jo lahko v obsegu, ki ga zahteva ESA, prerazporedili na mesto ESERO managerja, smo morali to delovno mesto še zapolniti z zaposlitvijo nove osebe. Razpis novega delovnega mesta je bil objavljen v avgustu, a do izbire ni prišlo. Razpis smo ponovili v septembru in na podlagi razgovorov v oktobru za zaposlitev izbrali kandidatko Aleksandro Krumpak, ki je z zaposlitvijo na CŠOD nastopila 1. 12. 2022 in nato prevzela nadaljnje priprave na projekt ESERO in koordinacijo te naloge.

Aktivnosti, povezane s projektno pisarno ESERO, je poleg za to zaposlenih oseb izvajal tudi svetovalec direktorja za projekte, Zoran Petrov.

Mreža ESERO v Sloveniji

V letu 2022 smo mrežo za ESERO gradili predvsem prek udeležbe in organizacije dogodkov, povezanih z vesoljem.

Z namenom vzpostavljanja stikov smo se udeležili naslednjih dogodkov:

- Spoznavno srečanje v Centru Noordung – 9. 3.
- Slovenski vesoljski teden – 28. 3. do 31. 3.
- Srečanje deležnikov s predstavitvijo analize vesoljskega sektorja v Sloveniji – 1. 4.
- Predavanje Rebece Bresnik, predstavnice NASE, v Centru Noordung – 22. 4.
- Delovno srečanje v Centru Noordung – 27. 5.
- Predstavitveni Teams sestanek za CŠOD Vojsko, ki se bo aktivno vključil v projekt – 3. 6.
- Delovno srečanje v Centru Noordung – 2. 9.

Dva dogodka smo tudi organizirali:

- Predstavitveno srečanje za predstavnike ZRSŠ in MIZŠ v Centru Noordung – 14. 6.
- Dogodek promocije vesolja za šole v Centru Noordung s predavanjem strokovnjaka in ogledom razstav – 24. 11.

V letu 2022 smo tudi vzpostavili nove in okrepili obstoječe stike s predstavniki Centra Noordung, predstavniki univerz in predstavniki podjetij, ki so del slovenskega vesoljskega sektorja. Šol zaenkrat nismo nagovorili glede vključitve v projekt ESERO, ker tega formalno še nismo smeli, smo pa jim poslali vabila na udeležbo na natečajih ESE, ki so del projekta ESERO. Glede na to, da nimamo dostopa do seznama prijav, ne moremo poročati, koliko šol se je natečajev udeležilo, imamo pa informacijo od šol, da se jih vsaj nekaj je.

Vsebine, gradiva, aktivnosti za učitelje in učence

V letu 2022 smo izvedli pregled gradiv, povezanih z natečaji ESE, ki so del projekta ESERO, saj na teh slovenske šole lahko sodelujejo tudi pred formalnim začetkom projekta ESERO v Sloveniji. Pripravili

smo obsežnejše predstavitve natečajev s prevodi izvirnih besedil in vabilo za šole, ki smo jim ga poslali v septembru. Med postopkom prijave na natečaje smo šolam tudi nudili pomoč.

Ti natečaji so:

- AstroPI – <https://www.esa.int/Education/AstroPI>
- CanSat – <https://www.esa.int/Education/CanSat>
- Climate Detectives – https://www.esa.int/Education/Climate_detectives
- Mission X – https://www.esa.int/Education/Mission_X
- Moon Camp – https://www.esa.int/Education/Moon_Camp

V letošnjem letu smo se osredotočili na prevod in prilagoditve gradiv, povezanih s temi petimi natečaji. Dodatna gradiva bomo pripravljali v prihodnjem letu glede na potrjeno projektno prijavo.

Z namenom spoznavanja vsebin, gradiv in priložnosti za učitelje se je med 5. in 7. julijem na projektu zaposlena učiteljica udeležila spletne ESINE konference za učitelje Teach with space.

Izdelali smo tudi dve misiji na temo vesolja in učenja z vesoljem v mobilni aplikaciji CŠOD Misija.

Promocija

S promocijo projekta še nismo pričeli in tudi še ne smemo pričeti, dokler ni projekt ESERO formalno potrjen. Vseeno pa smo letu 2022 izvedli promocijo aktivnosti, povezanih z učenjem z vesoljem v širšem šolskem sistemu v Sloveniji (ESINI natečaji in dogodki v Centru Noordung). V tej fazi smo za promocijo uporabljali obstoječe kanale CŠOD (spletna stran, Facebook, mailing liste), posebno spletno stran in profile družbenih omrežij pa načrtujemo v okviru potrjenega projekta v letu 2023, ko jih bomo formalno lahko vzpostavili. V letu 2022 smo sicer za hitrejši začetek promocije projekta v letu 2023 že naročili izdelavo spletne strani, ki je bila razvita, a še ne objavljena. Z objavo bom počakali na dovoljenje ESE.

➤ **Usposabljanje romskih pomočnikov**

Osnovni cilj strokovnega usposabljanja v okviru te naloge je bil opolnomočiti in opremiti bodoče kandidate za romske pomočnike z ustreznimi znanji, veščinami in kompetencami za uspešnejše delo z romskimi otroki in starši. Strokovno usposabljanje je potekalo v obdobju od maja do oktobra 2022, vključevalo pa je tako teoretični kot praktični del.

V okviru teoretičnega dela smo se z udeleženci dotaknili področij in tematik, ki so glede na naše dosedanje izkušnje pomembne in koristne za delo romskega pomočnika. Predavanja so potekala na daljavo prek aplikacije Zoom in so bila zastavljena interaktivno z aktivnim vključevanjem udeležencev, ki so bili povabljeni k sodelovanju že med predavanjem, prav tako pa so po vsakem srečanju prejeli dodatne naloge za samostojno delo in refleksijo o obravnavanih temah. V okviru usposabljanja smo izvedli tudi praktični del usposabljanja, kjer so udeleženci najprej na terenu dobili vpogled v vzgojno-

izobraževalno delo v romskih naseljih (večnamenski romski centri in drugi programi na terenu), z novim šolskim letom pa so se podrobneje seznanili tudi z delom romskega pomočnika v vrtcih ali šolah.

V okviru teoretičnega dela usposabljanja so bila izvedena naslednja strokovna interaktivna predavanja:

- Spoznavanje kulturnih in jezikovnih značilnosti Romov (8 ur),
- Učinkovito partnerstvo z romskimi družinami, komunikacija, vzpostavljanje zaupanja, tudi na primeru konkretnih izkušenj in situacij (8 ur),
- Zagotavljanje socialne pravičnosti v vzgoji in izobraževanju – predsodki, stereotipi, diskriminacija (8 ur),
- Zagotavljanje večjezičnega in večkulturnega učnega okolja v šoli/vrtcu (4 ure),
- Montessori pedagogika (4 ure),
- Razvojne faze otroka in njihove značilnosti (4 ure),
- Pomen zgodnje vključenosti v predšolsko vzgojo (4 ure).

Udeleženci izobraževanja so opravljali tudi praktični del usposabljanja.

Prvi del praktičnega usposabljanja (v obsegu 20 ur) je zajemal vključevanje v izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela z romskimi otroki v večnamenskih romskih centrih, in sicer v okviru projekta Večnamenski romski centri kot inovativna učna okolja (sofinanciran s strani Republike Slovenije in Evropske unije iz Evropskega socialnega sklada). V tem praktičnem sklopu usposabljanja so udeleženci opazovali in aktivno sodelovali pri izvajanju vzgojno-izobraževalnega dela na terenu, kjer so se seznanili z načini dela z romskimi otroki in starši, s posebnim poudarkom na vlogi romskega pomočnika pri tem delu. Udeleženci so ob koncu praktičnega dela usposabljanja v romskih naseljih pripravili in oddali dnevnik opravljenega dela, ki so ga podpisali njihovi mentorji na terenu.

Drugi del praktičnega dela usposabljanja je vključeval prakso v izbranih vrtcih ali osnovnih šolah (v obsegu 40 ur), v sklopu katere so udeleženci pridobljena znanja s predavanj implementirali v prakso. V času prakse v vrtcu ali šoli so se udeleženci osredotočili na opazovanje in izvajanje petih od sedmih vsebin, ki so bile obravnavane v sklopu teoretičnega dela usposabljanja (vnašanje elementov romskega jezika in kulture v učni proces, sodelovanje s starši, aktivnosti s področja premagovanja predsodkov/stereotipov/diskriminacije, kako opazovanje vpliva na kakovostnejše izvajanje VIZ aktivnosti, vnašanje elementov večjezičnosti in večkulturnosti v učni proces, specifične metode poučevanja (elementi Montessori pedagogike, izkustveno učenje, učenje skozi igro itd.), izbor otroka in opis celostnega pristopa dela z njim). Ob koncu praktičnega dela usposabljanja v vrtcu ali šoli so udeleženci pripravili in oddali poročilo o opravljenem delu.

Zaključno evalvacijsko srečanje je bilo izvedeno 10. 10. 2022 v Višnji Gori. Z udeleženci smo ugotavljali, katere veščine in znanja so pridobili z usposabljanjem in kako jih bodo uporabili pri svojem nadaljnjem delu. Interes za vključitev v strokovno usposabljanje je sprva izkazalo 11 kandidatov, toliko se jih je tudi prijavilo na usposabljanje. V začetni fazi izvajanja usposabljanja je nato 5 udeležencev odpovedalo

svoje nadaljnje sodelovanje zaradi različnih objektivnih okoliščin. Usposabljanje je tako uspešno zaključilo 6 udeležencev.

2.2. PREDSTAVITEV DRUGIH DEJAVNOSTI

Druge dejavnosti zavoda so:

- drugo izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje;
- obratovanje športnih objektov; dejavnost smučarskih centrov; druge športne dejavnosti;
- izdajanje knjig; snemanje in izdajanje zvočnih zapisov in muzikalij; druge založništvo;
- druga trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah; druga trgovina na drobno zunaj prodajaln, stojnic in tržnic;
- dejavnost hotelov in podobnih nastavitvenih obratov; planinski domovi in mladinska prenočišča; dejavnost avtokampov, taborov; počitniški domovi in letovišča; dejavnost dijaških in študentskih domov ter druge nastanitve; druge nastanitve za krajši čas;
- okrepčevalnice in podobni obrati; priložnostna priprava in dostava jedi;
- drug kopenski potniški promet; pomorski potniški promet;
- dajanje športne opreme v najem in zakup; dajanje drugih izdelkov za široko rabo v najem in zakup,
- fotokopiranje, priprava dokumentov in druge posamične pisarniške dejavnosti.

Aktivnosti in naloge, ki jih CŠOD izvaja med drugimi dejavnostmi so naslednje:

- Organizacija izobraževanj in usposabljanj za strokovni kader (didaktika učenja na prostem)
- Izdaja publikacij in video predstavitev
- Tržna dejavnost – prodaja blaga in storitev v domovih CŠOD
- Izvajanje projektov, financiranih iz programov EU in RS
- Druge mednarodne aktivnosti

2.2.1. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJ IN USPOSABLJANJ ZA STROKOVNI KADER

CŠOD v okviru svoje dejavnosti in projektov razvija tudi pristope učenja na prostem in metode izvedbe. Z namenom širjenja didaktike učenja na prostem organiziramo seminarje za učitelje in vzgojitelje šol in vrtcev. Vsebino seminarjev razvija razvojna skupina, ki deluje v sestavi strokovnih delavcev CŠOD.

Seminarje izvajajo pedagoški strokovni delavci CŠOD, stroški pa se krijejo iz kotizacije udeležencev.

V letu 2022 smo poleg seminarjev v okviru projekta IJZ izvedli še tri seminarje Didaktike učenja na prostem za strokovni kader šol in vrtcev:

- Danes se učimo zunaj,
 - 1.4. – 2.4.2022, CŠOD OE Prvine, 27 udeležencev
 - 30. 9. - 1. 10. 2022, CŠOD OE Prvine, 36 udeležencev
- Estetski pristop,
 - 8.4. - 9.4. 2022, CŠOD OE Lipa, 15 udeležencev

- Naučimo otroke kritično razmišljati in opazovati naravo,
27. 5. - 28.5. 2022, CŠOD OE Trilobit, 30 udeležencev

Izvedba treh seminarjev je bila sofinancirana s strani MIZŠ in vključena v katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja KATIS. Vseh seminarjev skupaj se je udeležilo 108 pedagoških delavcev šol in vrtcev.

Za učitelje v CŠOD smo izvedli:

- Interni seminar: Strokovno usposabljanje CŠOD pedagoških delavcev Didaktika učenja na prostem, 31.8. – 2.9. 2022, v CŠOD OE Bohinj; seminar je bil namenjen vsem pedagoškim delavcem v CŠOD; udeležilo se ga je 116 pedagoških delavcev.

2.2.2. IZDAJA PUBLIKACIJ IN VIDEO PREDSTAVITEV

V CŠOD razvijamo didaktiko učenja na prostem na podlagi lastnih izkušenj, izmenjave znanja in veščin v okviru zaposlenih na posamezni enoti in v okviru strokovnih aktivov, s sodelovanjem s strokovnjaki iz fakultet in preko prenosa znanj iz različnih projektov. Znanje in izkušnje pristopov učenja na prostem širimo tudi v druge vzgojno-izobraževalne ustanove tudi preko publikacij in video predstavitev:

- Strokovna revija Šola v naravi, ki vključuje strokovne članke in praktične nasvete za izvedbo šole v naravi; v letu 2022 so izšle tri izdaje,
- Zbirka priročnikov Danes se učimo zunaj bo serija priročnikov s praktičnimi nasveti in navodili za izvedbo dejavnosti zunaj; v letu 2022 so izšli trije priročniki:
Danes pripravljamo hrano zunaj
Danes raziskujemo zunaj
Danes doživljamo naravo in sebe z vsemi čutili zunaj
- Video predstavitve so sodoben prikaz metodike učenja neke veščine; v letu 2022 smo pripravili štiri video predstavitve:
Z nami skozi metodiko alpskega smučanja
Z nami na tekaške smuči
Z nami skozi metodiko klasične tehnike teka na smučeh
Z nami skozi metodiko drsalne tehnike teka na smučeh

2.2.3. TRŽNA DEJAVNOST – PRODAJA BLAGA IN STORITEV V DOMOVIH CŠOD

Kot tržno dejavnost CŠOD izvaja prodajo blaga in storitev v svojih organizacijskih enotah (domovih CŠOD):

- nudenje bivalnih in prehranskih kapacitet in drugih storitev na lokacijah CŠOD v terminih, ko ne opravlja javne službe;
- zagotavljanje obrokov za druge vzgojno-izobraževalne zavode po pogodbi in druge fizične osebe;
- prodaja trgovskega blaga.

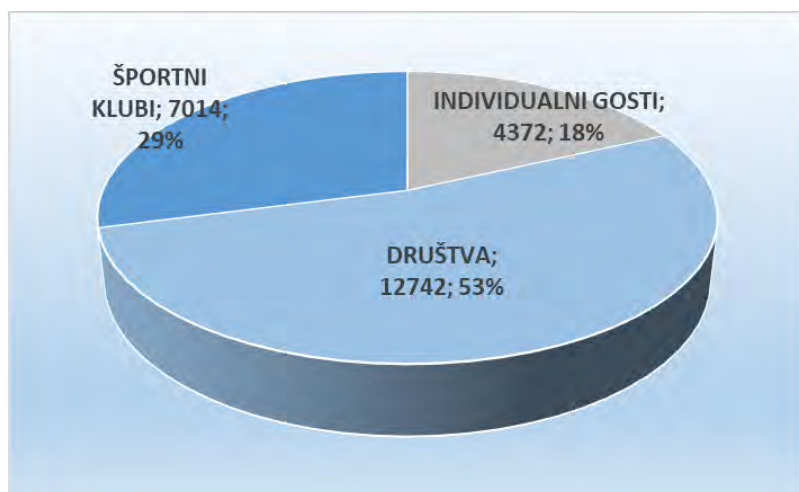
➤ Nudenje bivalnih in prehranskih kapacitet/storitev

Bivalne in prehranske kapacitete CŠOD ponuja različnim športnim društvom in klubom, kulturnim društvom, fakultetam, študentom, ki v naših domovih izvajajo izobraževanja in treninge, ter različnim društvom, ki izvajajo razne vrste izobraževanj, intenzivnih vaj, mednarodnih srečanj in podobno.

Bivanjske in prehranske kapacitete nudimo v času, ko ne izvaja dejavnosti javne službe.

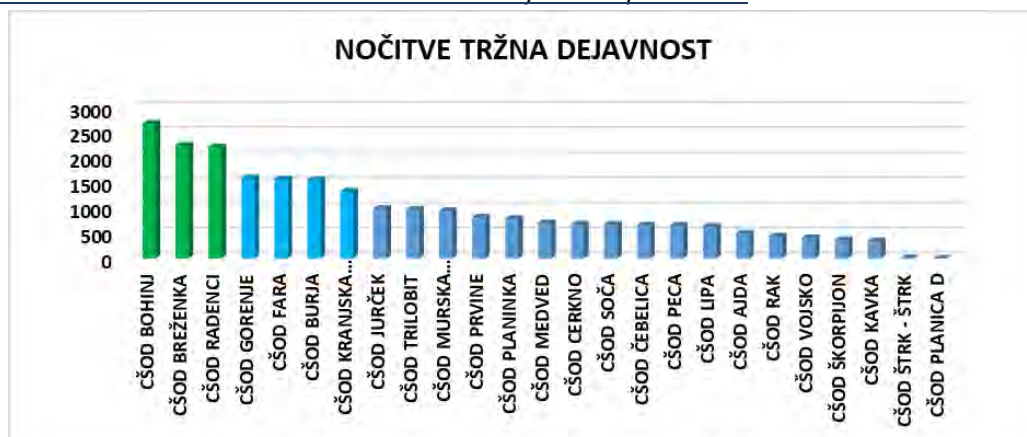
Več kot polovico nočitev v okviru tržne dejavnosti v letu 2022 predstavljajo društva, ki so imeli v CŠOD blizu trinajst tisoč nočitev, sledijo športni klubi z dobrih sedem tisoč nočitev, kar predstavlja eno tretjino.

Slika 10: Prikaz strukture nočitev v okviru tržne dejavnosti

Na večini lokacij, kjer je možno zagotavljanje tovrstne ponudbe, CŠOD ponuja bivalne in prehranske kapacitete tudi individualnim gostom (družinam, posameznikom). Največje povpraševanje individualnih gostov po navedenih storitvah je v poletnem času za proste kapacitete ob morju in jezerih, gorskih lokacijah ter v bližini prizorišč festivalov, v zimskem času pa za kapacitete blizu ali v smučarskih središčih. V okviru ponudbe bivanjskih in prehranskih kapacitet nudimo nočitev z zajtrkom, polpenzion ali polni penzion. Gostom omogočamo tudi izposojanje nekatere opreme.

Slika 11: Prikaz strukture nočitev v okviru tržne dejavnosti po enotah

Tržno najbolj zanimive in zasedene lokacije z obsegom nad 2000 nočitev so Bohinj, Breženka in

Radenci.

Z obsegom med 1000 in 2000 nočitev so Gorenje, Fara, Burja in Kranjska Gora.

Tabela 4: Realizirano število gostov v okviru tržne dejavnosti v letu 2022

	Realizirano (R) 2022	Indeks Realizirano 2022 / FN 2022	Načrtovano (FN) 2022	Realizirano (R) 2021	Realizirano (R) 2020	Realizirano (R) 2019	Indeks R2022/R2021	Indeks R2022/R2019
Tržna dejavnosti - klubi in društva št. gostov	6.854	97,9	7.000	4.595	4.416	9.526	149,2	72,0
Tržna dejavnost – individualni gosti - št.	1.332	88,8	1.500	1.868	1.841	2.045	71,3	65,1
Skupaj tržna dejavnost - št. gostov	8.186	96,3	8.500	6.463	6.257	11.571	126,7	70,7

Tabela 5: Realizirane nočitve v okviru tržne dejavnosti v letu 2022

	Realizirano (R) 2022	Indeks Realizirano 2022 / FN 2022	Načrtovano (FN) 2022	Realizirano (R) 2021	Realizirano (R) 2020	Realizirano (R) 2019	Indeks R2022/R2021	Indeks R2022/R2019
Tržna dejavnosti - klubi in društva (št. nočitev)	19.756	98,8	20.000	15.990	12.504	24.635	123,6	80,2
Tržna dejavnost – individualni gosti (št. nočitev)	8.706	87,1	10.000	10.639	10.876	17.548	81,8	49,6
Skupaj tržna dejavnost - št. nočitev	28.462	94,9	30.000	26.629	23.380	42.183	106,9	67,5

Zaradi omejitev v začetnih mesecih in gradbenih del na dveh lokacijah smo v letu 2022 realizirali manjše število tržnih gostov in manjše število nočitev, kot bi bilo primerjalno z referenčnim letom 2019.

➤ Zagotavljanje obrokov za druge vzgojno-izobraževalne zavode po pogodbi

V letu 2022 smo v OE Soča do junija pripravljali obroke malic za dijake Gimnazije Tolmin, v OE Gorenje obroke prehrane za vrtec in šolo Zreče ter v OE Murska Sobota obroke prehrane za abonente in dijake Ekonomske šole Murska Sobota.

Poleg zagotavljanja obrokov gostom, ki bivajo v nastanitvenih kapacitetah ČŠOD, smo zagotavljali na posameznih lokacijah tudi obroke za zunanje obiskovalce (OE Murska Sobota, OE Fara ...).

➤ Prodaja trgovskega blaga

Udeležencem (predvsem šolskim skupinam) ponujamo razno trgovsko blago (razglednice, majice, bidoni, zapestnice, steklenice, obeski, sladoled idr).

2.2.4. PROJEKTI, FINANCIRANI IZ PROGRAMOV EU IN RS TER LASTNIH SREDSTEV

➤ Večnamenski romski centri kot inovativna učna okolja

Trajanje projekta: : 1. 9. 2021 do 31. 8. 2023

Program: Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020

Sredstva: 1.290.000,00 EUR, od tega 800.000,00 EUR načrtovano za leto 2022

Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

V letu 2022 smo nadaljevali z izvedbo projekta Večnamenski romski centri kot inovativna učna okolja.

Projekt vključuje tri glavne aktivnosti:

- Uvajanje inovativnih pedagoških praks in prožnejših oblik vzgojno-izobraževalnega dela v učna okolja VNRC-jev, ob aktivnem vključevanju strokovnih delavcev v VIZ z namenom dviga njihovih strokovnih kompetenc
- Razvijanje inovativnih pedagoških praks in prožnejših oblik vzgojno-izobraževalnega dela z romskimi otroki
- Upravljanje

Aktivnost 1: Uvajanje inovativnih pedagoških praks in prožnejših oblik vzgojno-izobraževalnega dela v učna okolja VNRC-jev, ob aktivnem vključevanju strokovnih delavcev v VIZ z namenom dviga njihovih strokovnih kompetenc

Inovativne pedagoške prakse in prožnejše oblike vzgojno-izobraževalnega dela, ki se razvijajo in nadgrajujejo v okviru projekta, so se uvajala v učna okolja večnamenskih romskih centrov (v nadaljevanju VNRC). V sklopu projekta deluje 7 VNRC-jev, in sicer na območju Prekmurja, Dolenjske in Bele krajine (VNRC Prekmurje, VNRC Smrekec, VNRC Vejar, VNRC Kerinov Grm, VNRC Dobruška vas, VNRC Črnomelj in VNRC Novo mesto), projektne aktivnosti pa se izvajajo na 11 lokacijah (v sklopu VNRC-ja Prekmurje delujemo v romskih naseljih Beltinci, Kamenci in Dolga vas, v sklopu VNRC-ja Novo mesto pa v romskih naseljih Brezje in Šmihel).

V okviru omenjenih VNRC-jev sta se izvajala dva programska nivoja: osnovni in razširjeni. Osnovni program je namenjen vsem romskim otrokom, ki se redno ali občasno vključujejo v aktivnosti posameznega VNRC-ja. V sklopu tega programa so romski otroci deležni ustrezne učne pomoči in druge vrste podpore, ki pomembno prispeva k njihovi boljši učni uspešnosti in vključevanju v širše družbeno okolje. Z izvajanjem t. i. usmerjenih aktivnosti romski otroci krepijo svoja znanja in kompetence na področjih, kjer beležimo največje primanjkljaje (jezik, matematika, znanost), hkrati pa se seznanjajo s tematikami s področja uporabnega znanja, vsakdanjega življenja, IKT-ja, medvrstniške pomoči, samostojnega dela itd. V okviru osnovnega programa se prav tako vsaj 2x mesečno izvaja program romske kulturne dediščine (v nadaljevanju program RKD), preko katerega otroci spoznavajo vsebine s področja romskega jezika, kulture in zgodovine. V sklopu razširjenega programa so bili za romske otroke, ki so izkazali motivacijo za doseganje višjih ciljev, pripravljene individualizirani programi (v nadaljevanju IP-ji). Pri pripravi in realizaciji IP-jev so sodelovali izvajalci v VNRC-jih, strokovni delavci partnerskih OŠ, romski starši in njihovi otroci. S podpiranjem njihovih močnih področij in talentov jim je bilo omogočeno, da so se med drugim vključevali v različne interesne skupine, s čimer so se zvišale tudi njihove kompetence na področju vključevanja v širše družbeno okolje.

Aktivnost 2: Razvijanje inovativnih pedagoških praks in prožnejših oblik vzgojno-izobraževalnega

dela z romskimi otroki

V sklopu projekta je poseben poudarek na razvijanju in implementaciji dveh inovativnih pedagoških praks in prožnejših oblik vzgojno-izobraževalnega dela z romskimi otroki, to so že omenjeni individualizirani programi (IP) in program romske kulturne dediščine (RKD), ki se medsebojno vsebinsko dopolnjujeta. Za razvijanje inovativnih pedagoških praks in prožnejših oblik vzgojno-izobraževalnega dela z romskimi otroki ter kakovostno izvedbo projektnih aktivnosti in ciljev sta odgovorni dve programski vodji projekta, ki sta na delovnem mestu učitelja v CŠOD.

Aktivnost 3: Upravljanje in koordinacija

V okviru te aktivnosti sta bila v letu 2022 vzpostavljena učinkovita koordinacija in upravljanje projekta, pri čemer smo se v skladu s prijavo osredotočili na finančni in administrativni vidik, saj programsko vodenje projekta poteka v sklopu aktivnosti 2. Ob tem se je koordinator projekta z namenom zagotavljanja čim večje učinkovitosti in programske povezanosti pri svojem delu redno usklajeval s programskima vodjema projekta, z vodjo projektne pisarne na CŠOD in vodstvom zavoda glede izvedenih programskih aktivnosti in doseganja zastavljenih ciljev projekta. V letu 2022 smo imeli za koordiniranje projekta (na delovnem mestu samostojni strokovni sodelavec VII/2) zaporedoma zaposlene 3 osebe. Kljub kadrovskim menjavam na tem delovnem mestu smo aktivnosti upravljanja in koordinacije izvajali učinkovito in nemoteno.

Kazalniki:

V letu 2022 smo bili v okviru projekta še naprej uspešni pri doseganju kazalnikov učinka in že dosegli končne zastavljene projektne kazalnike učinka:

- število vzgojno izobraževalnih zavodov, vključenih v projekte – 7 od 7
- število razvitih inovativnih pedagoških praks in prožnih oblik vzgojno-izobraževalnega dela – 2 od 2
- število strokovnih delavcev, vključenih v programe za izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja – 53 od 35

Kazalnike rezultata bomo preverjali ob koncu projekta, zastavljeni pa so:

- število šol, ki so uspešno izvedle strategije prožnih oblik učenja – 2
- delež vključenih strokovnih delavcev, ki so pridobili dodatne strokovne kompetence in znanja za vzgojno-izobraževalno delo z romskimi otroki – 50 %
- delež uspešno uvedenih inovativnih pedagoških praks in prožnih oblik vzgojno-izobraževalnega dela z romskimi otroki, razvitih v okviru operacije, v učna okolja večnamenskih romskih centrov – 50 %

Finance:

Od razpoložljivih 800.000,00 EUR smo v letu 2022 uspešno uveljavljali 649.943,50 EUR. Preostanek sredstev, predvidenih za leto 2022, se prestavlja na leto 2023.

➤ **Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-**

izobraževalnega zavoda v obdobju od 2018 do 2022

Trajanje projekta: 1. 10. 2018 do 30. 9. 2022

Program: Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020

Sredstva: 76.000 EUR, od tega 0 EUR načrtovano v letu 2022.

Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

V letu 2022 smo nadaljevali in zaključili z izvajanjem projekta »Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2018 do 2022«. V projektu CŠOD nastopa kot konzorcijski partner, poslovodeči partner je Zavod RS za šolstvo.

V okviru projekta je v letu 2022 z izobraževanjem zaključilo sedem skupin.

V izobraževanje v okviru projekta je bilo skupaj vključenih 232 slovenskih strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju. Od teh so izobraževalne programe uspešno zaključile 104 osebe.

Kot del projektnih izobraževanj smo v letu 2022 načrtovali in izvedli 6. nacionalno konferenco »Didaktika učenja na prostem«.

Projekt je tudi v letu 2022 predstavljal izredno močno promocijsko aktivnost za strokovne vsebine CŠOD, z njegovo pomočjo pa smo svoje pristope didaktike učenja na prostem še vsebinsko nadgradili.

Uspešno smo uveljavljali vsa predvidena projektna sredstva za tekoče leto in glede na dodatno izvedene aktivnosti od projektnih partnerjev dobili možnost črpanja tudi dela sredstev, ki jih niso uspeli črpati oni. Skupno smo torej za celoten projekt črpali več sredstev, kot je bilo načrtovano (118.350 EUR namesto 76.000 EUR), v letu 2022 pa 42.350 EUR namesto 0 EUR.

Projekt se je v letu 2022 uspešno zaključil.

➤ Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju

Trajanje projekta: 17. 2. 2022 do 20. 11. 2023

Program: Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe 2020-2023

Sredstva: 437.000,00 EUR, od tega 231.368,42 EUR za leto 2022

Temelj projekta je podpisana tripartitna pogodba med Ministrstvom za okolje in prostor, Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter CŠOD. Sredstva so zagotovljena iz Sklada za podnebne spremembe.

CŠOD projekt izvaja kot del dveletnega ukrepa 8.1 "Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju".

Pri tem sodeluje z drugimi javnimi zavodi s področja vzgoje in izobraževanja (ZRSŠ, CPI, ACS).

Celovita vsebina ukrepa vsebuje osem sklopov aktivnosti:

1. Konceptualizacija VITR z umestitvijo tematike podnebnih sprememb ter oblikovanje skupnih

programskih izhodišč za celostni program o podnebnih spremembah

2. Priprava predloga celostnega programa o podnebnih spremembah; priprava podrobnejših usmeritev za poskusno izvajanje celostnega programa o podnebnih spremembah v okviru kurikula, celostne razvojne usmeritve vzgojno izobraževalnih organizacij oziroma praks ter izobraževanja učiteljev, izobraževalcev idr.; poskusna izvedba in evalvacija celostnega programa o podnebnih spremembah na manjšem vzorcu
3. Pripraviti nova in/ali posodobiti obstoječa učna gradiva, didaktične pripomočke ipd. v podporo izvajanju celostnega programa o podnebnih spremembah
4. Vzpostaviti demonstracijske vzgojno izobraževalne organizacije oziroma prakse
5. Strokovno ovrednotiti in finančno podpreti vzgojno izobraževalne organizacije oziroma prakse za izvajanje krajših podnebnih aktivnosti (do 40% VIO oz. praks)
6. Pripraviti predlog načrta uvajanja oziroma smernic za implementacijo celostnega programa o podnebnih spremembah v vrtcih, šolah idr. izobraževalnih organizacijah oziroma praksah
7. Pripraviti predlog posodobitve nacionalnih smernic vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj (2007)
8. Komunicirati z javnostmi in diseminacija rezultatov ukrepa z namenom ozaveščanja ter vzgoje in izobraževanja o podnebnih spremembah.

V letu 2022 smo uspeli izvesti le del za to leto zastavljenih aktivnosti:

- Aktivno smo sodelovali pri pripravi konceptualizacije VITR, kar je postopek, ki je odvisen tudi od partnerskih zavodov in zunanjih strokovnjakov. Zamude pri tej nalogi so vplivale tudi na zamude pri pripravi celostnih programov in kriterijev za demonstracijske centre CŠOD.
- Izvedli smo analizo stanja VITR v CŠOD.
- Pripravili in poskusno izvedli smo prve tri celostne programe v povezavi s tematiko podnebnih sprememb in program aktivnih počitnic.
- Izvedli smo posebne programe v sklopu masovnega dogodka Taborniški ZLET.
- Izvedli smo mednarodno konferenco Gozd in podnebne spremembe.
- Izvedli smo prenovu nekaj obstoječih didaktičnih pripomočkov in nadgradnjo mobilne aplikacije CŠOD Misija.

Glede na zamik pri možnosti izvedbe nekaterih načrtovanih aktivnosti smo v letu 2022 tudi črpali manj sredstev od predvidenih, in sicer 107.407,14 EUR od 231.368,42 EUR. Preostanek sredstev predvidenih za leto 2022, se prestavlja na leto 2023.

➤ **Didaktika učenja na prostem – mednarodne mobilnosti 2021**

Trajanje projekta: 1. 9. 2021 do 30. 11. 2022

Program: Erasmus+ (ključni ukrep 1), akreditacija 2021-2027 za vodenje konzorcija

Sredstva: 76.280,00 EUR, od tega za CŠOD 18.256,00 EUR - za celoten projekt.

15.256,00 EUR, od tega za CŠOD 3.615,20 EUR - za leto 2022

Projekt Didaktika učenja na prostem – mednarodne mobilnost 2021 je prvi od projektov v okviru akreditacije za vodenje konzorcija, ki jo je CŠOD v letu 2021 pridobil za šolsko področje ključnega ukrepa 1 v okviru programa Erasmus+. Namen projekta je izvedba mednarodnih mobilnosti in

podpornih aktivnosti za strokovne delavce CŠOD in partnerskih šol v Sloveniji z namenom dviga kompetenc in izboljšanja kvalitete programov na področju učenja na prostem.

Projekt je bil zastavljen kot nacionalni konzorcij v okviru programa Erasmus+ in je povezoval pet konzorcijskih partnerjev (CŠOD, OŠ Gorje, OŠ Miren, OŠ Puconci, OŠ Žužemberk).

Od načrtovanih 30 smo glede na razpoložljiva sredstva uspeli izvesti več, 40 mobilnosti.

Vse mobilnosti smo izvedli v letu 2022, in sicer:

- Sledenje na delovnem mestu (job-shadowing) – 24
- Izobraževalni seminarji – 16

Število mobilnosti po partnerjih:

- CŠOD – 10
- OŠ Gorje – 8
- OŠ Miren – 7
- OŠ Puconci – 9
- OŠ Žužemberk – 6

Od predvidenih 76.280 EUR smo za celoten projekt uspešno črpali 71.526 EUR.

Projekt je z letom 2022 zaključen, se pa v okviru iste akreditacije vsako leto prične izvedba novega projekta.

➤ **ELaDiNa – Early Language Development in Nature**

Trajanje projekta: 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023

Program: Erasmus+ (ključni ukrep 2)

Sredstva: 317.964 EUR, od tega za CŠOD 79.149 EUR - za celoten projekt.
127.185,60 EUR, od tega za CŠOD 30.000 EUR - za leto 2022

Projekt ELaDiNa je strateško partnerstvo v okviru ključnega ukrepa 2 programa Erasmus+, ki ga kot vodja konzorcija vodi CŠOD. Vanj so z namenom izmenjave dobrih praks oblikovanje novih pristopov na področju zgodnjega učenja jezika v naravi vključeni še drugi partnerji iz Slovenije, Nemčije in Švedske.

V letu 2022 smo v okviru projekta ELaDiNa uspešno izvedli načrtovane mednarodne mobilnosti (srečanje partnerjev v Sloveniji in usposabljanje strokovnih delavcev na Švedskem), dosegli pričakovani napredek pri izdelavi načrtovanih intelektualnih rezultatov 1 in 2 (generični model in program usposabljanja) ter pričeli z izdelavo intelektualnih rezultatov 3 in 4 (teoretični in praktični priročnik).

Sredstev, ki smo jih prejeli v začetku projekta (40 % celotne vrednosti), še nismo porabili do stopnje, ki bi omogočala dodatno črpanje, zato bodo nova sredstva na voljo v letu 2023.

Projekt se v letu 2023 nadaljuje.

➤ **TRIM - Tekmovanje Rekreacija Inovativnost Množičnost**

Trajanje projekta: 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Program: Erasmus+ (SPORT)

Sredstva: 59.950 EUR od tega za CŠOD 13.445 EUR. Potrebno sofinanciranje 1.250 EUR.

Namen projekta bilo je mednarodno sodelovanje na področju športa s posebnim poudarkom na vključevanju ranljivih skupin (socialno šibkejši, okolja z manj priložnostmi, gibalno ovirani, Romi).

Projekt je bil zastavljen kot partnerstvo v okviru programa Erasmus+ SPORT ter vključeval organizacijo nacionalnih in mednarodnih športnih dogodkov in srečanj partnerjev. V projekt so bili vključeni partnerji iz petih držav (Slovenija, Romunija, Norveška, Portugalska in Italija). Nosilec projekta je bil CŠOD.

V letu 2022 smo izvedli vse preostale predvidene aktivnosti, vključno z izvedbo večjega športnega dogodka v Sloveniji na CŠOD OE Gorenje.

Na podlagi izvedenih aktivnosti smo uspešno črpali 56.910 EUR od 59.950 EUR.

Projekt se je z letom 2022 zaključil.

➤ **Nature 360**

Trajanje projekta: 1. 8. 2020 do 31. 12. 2021

Program: Erasmus+ (ključni ukrep 1)

Sredstva: 5.760 EUR – vse v letu 2022

Projekt je bil namenjen izvedbi mladinske izmenjave, v okviru katere bi mladi iz štirih držav vzpostavljali pristnejši stik z naravo in oblikovali bolj poglobljen odnos do nje. Aktivnost bi morala biti izvedena na Finskem.

Projekt je bil zastavljen kot mladinska izmenjava v okviru programa Erasmus+ in kot povezava štirih partnerje iz štirih držav (Finska, Nemčija, Velika Britanija, Slovenija). Nosilec projekta je bil Nuorisokeskus Metsäkartano (Finska), CŠOD je sodeloval kot partner.

Aktivnosti projekta niso bile izvedene, zato je bil projekt odpovedan. Do črpanja financ ni prišlo.

➤ **Developing Adventure Educational Camps in Far North**

Trajanje projekta: 1. 1. 2021 do 31. 12. 2022

Program: Erasmus+ (ključni ukrep 1)

Sredstva: 4.138,40 EUR – vse v letu 2022

Projekt je bil namenjen izvedbi treninga za mladinske delavce, v okviru katerega so udeleženci iz šestih držav pridobivali veščine, potrebne za izvedbo doživljajskih izobraževalnih aktivnosti. Aktivnost je bila

izvedena na Finskem.

Projekt je bil zastavljen kot izmenjava delavcev na področju dela z mladino v okviru programa Erasmus+ in je povezoval šest partnerjev iz šestih držav (Finska, Portugalska, Madžarska, Slovenija, Velika Britanija, Ukrajina). Nosilec projekta je bil Suomen nuorisokeskusyhdistys ry (Finska), CŠOD je sodeloval kot partner.

Predvideno izmenjavo smo uspešno izvedli v decembru 2021, ko so se 4 učitelji CŠOD udeležili usposabljanja v Kuusamu na Finskem.

V letu 2022, ko se je projekt tudi zaključil, smo izvedli še poročanje in črpanje sredstev v višini 2.231,20 EUR od predvidenih 4.138,40 EUR.

➤ **Environment and youth**

Trajanje projekta: 1. 12. 2020 do 30. 11. 2023

Program: Erasmus+ (ključni ukrep 1)

Sredstva: 6.600,00 EUR - vse v letu 2022

Projekt je namenjen izvedbi mladinskih izmenjav, v okviru katerih se bodo mladi iz treh držav spoznavali z različnimi vidiki okoljske problematike skozi kreativno izražanje. Ena aktivnost bo izvedena na Finskem, druga v Gruziji.

Projekt je zastavljen kot mladinska izmenjava v okviru programa Erasmus+ in povezuje tri partnerje iz treh držav (Finska, Gruzija, Slovenija).

Aktivnosti, načrtovane v letu 2022, so bile predstavljene na leto 2023, posledično je tudi črpanje sredstev v celoti predvideno za leto 2023.

Nosilec projekta je Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy (Finska), CŠOD sodeluje kot partner.

➤ **Diversity and Inclusion**

Trajanje projekta: 30. 9. 2020 do 30. 12. 2021

Program: Erasmus+ (ključni ukrep 1)

Sredstva: 6.120 EUR – vse v letu 2022

Projekt je bil namenjen izvedbi mladinskih izmenjav, v okviru katerih so se mladi iz treh držav spoznavali z različnimi vidiki sprejemanja družbene raznolikosti skozi kreativno izražanje. Ena aktivnost je bila izvedena v Nemčiji, druga v Gruziji.

Projekt je bil zastavljen kot mladinska izmenjava v okviru programa Erasmus+ in je povezoval štiri partnerje iz štirih držav (Nemčija, Gruzija, Italija, Slovenija). Nosilec projekta je bil FrauFam - Integration Center for Women and Families (Nemčija), CŠOD je sodeloval kot partner.

V tem letu smo uspešno izvedli vse predvidene projektne aktivnosti in sredstva črpali v celoti. Projekt je zaključen.

➤ **Culture of respect**

Trajanje projekta: 1. 1. 2021 do 31. 12. 2022

Program: Erasmus+ (ključni ukrep 1)

Sredstva: 4.530 EUR - vse v letu 2022

Projekt je bil namenjen izvedbi mladinskih izmenjav, v okviru katerih so se mladi iz petih držav spoznavali z različnimi vidiki sprejemanja družbene raznolikosti skozi kreativno izražanje. Ena aktivnost je bila izvedena na Poljskem, druga v Gruziji.

Projekt je bil zastavljen kot mladinska izmenjava v okviru programa Erasmus+ in je povezoval pet partnerjev iz petih držav (Poljska, Gruzija, Italija, Armenija, Slovenija). Nosilec projekta je bil Stowarzyszenie EDUQ (Poljska), CŠOD je sodeloval kot partner.

V tem letu smo uspešno izvedli vse predvidene projektne aktivnosti in sredstva črpali v višjem znesku od predvidenega, 5.998 EUR namesto 4.530 EUR. Projekt je zaključen.

➤ **Šolska shema (sadje, zelenjava, mleko)**

Trajanje projekta: 1. 9. 2014 do 31. 8. 2023

Program: Šolska shema (ukrep skupne kmetijske politike EU)

Sredstva: do 74.793,73 EUR s pripadajočim DDV za šolsko leto 2021/2022

Vse OE CŠOD sodelujejo v EU projektu Šolska shema, ki se izvaja že od leta 2014 dalje. Naša vloga v projektu je opredeljena v Uredbi o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju sheme šolskega sadja (UL.RS št. 54/14), ki v 13. členu (spremljevalni ukrepi) določa: CŠOD kot javna služba na področju vzgojno izobraževalnih dejavnosti izvaja za učence v šoli v naravi projektne vsebine na temo sadja in zelenjave v povezavi s kmetijstvom, zdravo prehrano in okoljem, skladno s strategijo. V izvajanje smo v skladu s strategijo vključevali lokalne kmete in druge slovenske pridelovalce sadja in zelenjave.

Za Šolsko shemo nabavljamo sadje in zelenjavo, ki je v večini pridelano v Sloveniji; prav tako lokalni kmetje z registrirano prirejo in predelavo mleka našim organizacijskim enotam dobavljajo mleko in mlečne izdelke.

Projekt Šolska shema smo v letu 2022 izvedli v obsegu, ki je primerljiv s stanjem pred epidemijo. Porabili smo vsa odobrena sredstva v znesku 74.793,73 EUR, refundiran smo dobili tudi pripadajoči DDV. Spremljevalne izobraževalne ukrepe v Šolski shemi smo izvedli za 44.376 učencev iz 416 OŠ. V

izvajanju projekta dajemo poseben poudarek na zmanjševanje zavržkov hrane in zmanjševanje embalaže.

➤ **Kuhnapato**

Trajanje projekta: 1. 9. 2017 do 31. 8. 2022

Program: Nacionalni program za prehrano in telesno dejavnost za zdravje 2015–2025

Sredstva: CŠOD v projektu nastopa kot izvajalec in zaradi skupnih koristi nima predvidenih posebnih sredstev.

Z Društvom Vesela kuhinja in Ministrstvom za zdravje smo tudi v šolskem letu 2021/22 sodelovali v projektu Kuhnapato z izvajanjem delavnic, v katerih učenci skupaj z mentorji pripravljajo za sošolce zdrave obroke iz lokalno pridelanih živil. Projekt Kuhnapato sofinancira RS kot ukrep v okviru Nacionalnega programa za prehrano in telesno dejavnost za zdravje 2015–2025, s ključnim ciljem izboljšati prehranjevalne in gibalne navade ter zaustaviti in zmanjšati trend naraščanja telesne mase prebivalcev Slovenije.

V letu 2022 je izvedba projekta potekala v planiranem obsegu.

➤ **MULTIPLIERS – multiplayers' partnership to ensure meaningful engagement with science and research**

Trajanje projekta: 1. 11. 2021 do 31. 10. 2024

Program: Obzorja 2020 - Swafs-01-2018-2019-2020: Open schooling and collaboration on science education

Sredstva: CŠOD v projektu nastopa kot izvajalec in zaradi skupnih koristi nima predvidenih posebnih sredstev.

Znanost je eden od stebrov sodobne družbe in kot taka je močno prepletena z družbenimi in okoljskimi izzivi, kot so podnebne spremembe in izguba biotske raznovrstnosti. V šolah pa je učencem pogosto predstavljena abstraktno in brez primerov iz otrokovega vsakdana. Da bi znanost postala bolj oprijemljiva in privlačna, projekt MULTIPLIERS iz programa Obzorja 2020 ustanavlja nove odprte znanstvene skupnosti (OSC), ki v sodelovanju s šolami, univerzami, ponudniki neformalnega izobraževanja, muzeji, lokalnimi združenji, industrijo, civilno družbo, oblikovalci politik in mediji v šestih evropskih državah širijo možnosti za spoznavanje znanosti.

Del te skupnosti je tudi Slovenija, kjer se OSC partnerji podrobneje ukvarjamo s tematiko biotske pestrosti in ekosistemskimi storitvami.

Cilj projekta MULTIPLIERS je ustvariti priložnosti za učence, da se vključijo v raziskovalne projekte, ki so pomembni za trajnost, zdravo življenje in aktivno, odgovorno skrb za druge, za okolje in za prihodnost. Cilj MULTIPLIERS je tudi vključiti učence in državljane v razpravo o kompleksnih družbenih izzivih, vključno s podnebnimi spremembami, energetske prehodom, čisto vodo, zdravo prehrano, javnim zdravjem in zaščito gozdov.

CŠOD je v letu 2022 sodeloval pri:

- krepitevi analitičnih in kritičnih kompetenc učencev s sooblikovanjem in izvajanjem zanimivih in zahtevnih interdisciplinarnih raziskovalnih projektov
- pobudah za sodelovanje med učitelji in naravoslovci, da jih bodo učenci prepoznali kot vzornike ter spodbudili interese po teh poklicih
- podpori učencev, ki so vključeni v raziskovalne projekte, v njihovi vlogi multiplikatorjev, ki bodo svoje projekte prenašali svojim družinam in lokalnim skupnostim
- obveščanju o dosežkih in prispevkih odprtih znanstvenih skupnosti pripravljavcem smernic in oblikovalcem politike.

Nosilec projekta je Univerza v Bonnu (Nemčija), koordinator projekta v Sloveniji je Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, CŠOD sodeluje kot partner.

V CŠOD v projektu sodelujeta CŠOD Cerklje (Simona Peternelj in Jaka Sovdat) in CŠOD Medved (Simona Žibert Menart, Jana Leskovec in Mojca Rudolf).

➤ **Dodatni projekti, ki v letnem načrtu niso bili predvideni**

V letu 2022 smo pričeli tudi z izvedbo nekaj projektov, ki v letnem načrtu še niso bili predvideni oziroma je bila predvidena šele njihova prijava:

- Didaktika učenja na prostem - mednarodne mobilnosti 2022 – projekt v okviru programa Erasmus+, ključni ukrep 1 – nosilec je CŠOD, v letu 2022 smo pričeli z izvedbo projekta in projekt vključili v letni načrt za leto 2023;
- Speak out against discrimination – projekt v okviru programa Erasmus+, ključni ukrep 1 – nosilec je Szivárvány Törzs Közhatalú Egyesület (Madžarska), CŠOD sodeluje kot partner, v letu 2022 se je projekt formalno začel, izvedene so bile že vse predvidene mobilnosti (ena mladinska izmenjava na Madžarskem) in črpanje financ (2.510 EUR), izvesti pa je treba še podporne aktivnosti diseminacije in poročanja, zato smo projekt vključili tudi v letni načrt za leto 2023;
- S20 – Sport2Outdoor – projekt v okviru programa Erasmus+ SPORT – nosilec je Asociația Scout Society (Romunija), CŠOD sodeluje kot partner, v letu 2022 se je projekt formalno začel, izveden je bil del predvidenih aktivnosti (sestane partnerjev v Turčiji) in delno črpanje financ (3.877,50 EUR), projekt smo vključili v letni načrt za leto 2023.

2.2.5. MEDNARODNE AKTIVNOSTI

➤ **European Outdoor Education Network**

CŠOD je vključen v mednarodno evropsko mrežo EOE (European Outdoor Education Network), ki združuje akademike in praktike s področja učenja na prostem in je na tem področju največja mreža v

Evropi. EOE vsako leto organizira mednarodno konferenco z namenom izmenjave praks, razvoja didaktike učenja na prostem, raziskav ter mreženja in povezovanja članov. V oktobru 2022 je bila v mestu Marburg v Nemčiji izvedena konferenca s temo Childhood & Nature, ki so se je udeležili trije predstavniki CŠOD.

CŠOD je aktiven član v mreži EOE in mu je bilo od 2018 do 2022 zaupano tudi vodstvo te mreže.

➤ **Mednarodna konferenca »Gozd - najlepša in najboljša učilnica: Gozd in podnebne spremembe«**

Mednarodna konferenca »Gozd - najlepša in najboljša učilnica: Gozd in podnebne spremembe« je potekala 25. in 26. 11. 2022 v OE Bohinj. Potekala je pod okriljem projekta »Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju«.

Na konferenci je potekala izmenjati dobre prakse in povezovali različne institucije, ki se ukvarjajo z učenjem na prostem v gozdu, na mednarodnem in državnem nivoju.

Tema konference temelji na pomenu učenja na prostem / v gozdu, kjer doživljanje, spoznavanje in raziskovanje narave pozitivno stimulira in izboljša učni proces posameznika. Izpostavljena je bila vloga izobraževanja za trajnostni razvoj in ozaveščanje o podnebnih spremembah in njihovem vplivu na vsakdanje življenje. Rdečo nit konference je predstavljal vpliv podnebnih sprememb na gozd.

Konference se je v živo udeležilo 140 slovenskih in 9 tujih udeležencev. Uvodno predavanje je poslušalo še 5 povabljenih predstavnikov ministrstva za šolstvo, ki so se odzvali povabilu na praznovanje 30-letnice CŠOD-ja, ki je potekalo pred začetkom konference.

Prek oddaljenega okolja so se konference udeležili trije udeleženci iz tujine, ki so imeli predavanje, v okviru klepetalnice pa sta se konference dodatno udeležili še dve udeleženki iz tujine.

Skupno število udeležencev konference je bilo 154.

Udeleženci iz tujine so prihajali iz naslednjih držav: Češka, Finska, Francija, Nemčija, Nizozemska, Španija, ZDA. Udeležence iz tujine smo vabili osebno prek projektnih mrež, v katere je vključen CŠOD, in prek objave na spletni strani.

Program so oblikovali vabljeni predavatelji ter udeleženci, ki so prijavi aktivno udeležbo s predavanjem, delavnico ali plakatom. Za aktivno udeležbo se je prijavilo več kot 90 udeležencev. Zaradi programskih omejitev je komisija izbrala najkvalitetnejše prispevke, ki so ustrezali vsem kriterijem konference.

V program konference je bilo vključeno:

- Tri vodilna predavanja vabljenih predavateljev
- Okrogla miza s štirimi vabljenimi panelisti
- Osem delavnic na terenu
- 43 predavanj v živo

- Tri predavanja preko oddaljenega okolja
- Trije plakati
- Klepetalnica

Rezultat konference je tudi zbornik tujih in slovenskih prispevkov udeležencev.

Več informacij o konferenci je na voljo na spletni straneh CŠOD:

- slovenska stran: <https://www.csod.si/stran/mednarodna-konferenca-gozd>
- angleška stran: <https://www.csod.si/stran/international-conference-forest-the-best-place-for-outdoor-learning>

➤ **BEETLES**

V letu 2019 je CŠOD vzpostavil sodelovanje z Lawrence Hall of Science univerze Berkley v Kaliforniji, ki izvaja projekt BEETLES (Better Environmental Education, Teaching, Learning & Expertise Sharing) in dva predstavnika CŠOD sta se udeležila treninga trenerjev. V letu 2020 je CŠOD z Univerzo v Kaliforniji sklenil licenčno pogodbo o uporabi gradiv projekta BEETLES in medsebojnih obveznostih.

V letu 2022 je CŠOD nadaljeval sodelovanje in v okviru tega projekta dodatno pripravil in prevedel gradivo, navodila za izvedbo aktivnosti. Skladno s pogodbo je CŠOD pridobil odobritev prevedenega gradiva in potrditev za uporabo s strani Univerze v Kaliforniji. V maju 2022 je bilo organizirano izobraževanje za učitelje in vzgojitelje šol in vrtcev »Naučimo otroke kritično razmišljati in opazovati naravo« na OE Trilobit po metodah in pristopih projekta BEETLES. Udeležilo se ga je 30 udeležencev.

Seminar je bil objavljen preko sistema KATIS.

➤ **Earthkeepers**

CŠOD že več let sodeluje z Inštitutom za izobraževanje o Zemlji ter Univerzo Arizona, Tucson (The Institute for Earth Education, University of Arizona), ki je nosilec programa Earthkeepers (Varuhi Zemlje).

To sodelovanje se je v letu 2022 nadaljevalo. V CŠOD Rak izpeljali aktivne počitnice s poudarkom učenja za trajnostni razvoj po programu Varuhi Zemlje, ki temelji na pedagoškem pristopu programa Varuhi Zemlje. V letu 2022 se je nadaljeval postopek odobritve učnih gradiv za učitelje in učence, ki je potrebno s strani inštituta Earthkeepers.

Za tisk je bilo pripravljenih več gradiv: knjiga »Varuhi Zemlje«, namenjena učiteljem, gradivo za učence in učitelje za izvajanje terenskih delavnic »Priročnik za učitelje Srečanje s pojmi«, »Beležnica« (za učence) in »Dnevnik« (za učence). Izdelana je bila e-oblika (DVD) uvodne in zaključne slovesnosti. Dopolnjevali smo laboratorij E.M. in druga zahtevana učna okolja v domu in okolici, kjer bodo lahko potekale učne delavnice Varuhov Zemlje. Gradivo je še v postopku odobritve s strani Univerze Arizona.

3. DOSEGANJE CILJEV

3.1. DOSEGANJE DOLGOROČNIH CILJEV

Dolgoročni cilj javnega zavoda CŠOD je utrditi položaj in stalno dvigovati kakovost izvajanja šole v naravi ter pridobiti v program šole v naravi čim večje število osnovnošolcev in srednješolcev. Za doseg omenjenega cilja ponujene programe na osnovi stalne evalvacije nenehno posodabljam, da bi šole v njih našle tiste tematske sklope, vsebine in metode dela, ki jih ne morejo izvajati v šolskih prostorih za doseganje ciljev izobraževalnega programa.

Zap. št. cilja	Dolgoročni cilj:	Opis kazalnikov	Izhodiščna vrednost kazalnika 2018	Realizirana vrednost kazalnika 2022	Pričakovana vrednost kazalnika 2023
1	Zagotoviti udeležbo v programu CŠOD vsakemu učencu, vključenemu v osnovno in srednješolsko izobraževanje, vsaj dvakrat v času njegovega izobraževanja	1. Število oskrbnih dni v javnih programih	261.407	264.964	290.000
		2. Število domov CŠOD	24	25	27
		3. Število udeležencev javnih programov	108.420	108.116	116.000

Zap. št. cilja	Dolgoročni cilj:	Opis kazalnikov	Izhodiščna vrednost kazalnika 2018	Realizirana vrednost kazalnika 2022	Pričakovana vrednost kazalnika 2023
2	Kontinuiran programski razvoj CŠOD, ki temelji na konceptu Šole v naravi, s poudarkom na trajnostnem razvoju in enakih možnostih	1. Število programskih novosti na leto	28	30	30
		2. Delež uporabnikov, zelo zadovoljnih s programi CŠOD	95 %	88%	95 %

Zap. št. cilja	Dolgoročni cilj:	Opis kazalnikov	Izhodiščna vrednost kazalnika 2018	Realizirana vrednost kazalnika 2022	Pričakovana vrednost kazalnika 2023
3	Vzpostaviti kvaliteten in primerljiv bivanjski standard na vseh domovih CŠOD	1. Delež uporabnikov, zelo zadovoljnih z bivanjskim standardom	84 %	85%	85 %
		2. Sredstva, letno namenjena za investicijska vlaganja	669.666 EUR	3.785.945 EUR	1.000.000 EUR

Zap. št. cilja	Dolgoročni cilj:	Opis kazalnikov	Izhodiščna vrednost kazalnika 2018	Realizirana vrednost kazalnika 2022	Pričakovana vrednost kazalnika 2023
4	Okrepiti sodelovanje s sorodnimi organizacijami doma in v tujini	1. Število projektov s sorodnimi organizacijami v tekočem letu	11	18	15

Zap. št. cilja	Dolgoročni cilj:	Opis kazalnikov	Izhodiščna vrednost kazalnika 2018	Realizirana vrednost kazalnika 2022	Pričakovana vrednost kazalnika 2023
5	Krepitev tržne dejavnosti	1. Število tržnih gostov	11.116	6.854	13.500
		2. Letni dvig prihodkov od tržne dejavnosti (bivanje in prehrana)	7 %	/	5 %

Zap. št. cilja	Dolgoročni cilj:	Opis kazalnikov	Izhodiščna vrednost kazalnika 2018	Realizirana vrednost kazalnika 2022	Pričakovana vrednost kazalnika 2023
6	Širitev prostorske kapacitete	1. Število objektov za izvajanje ŠVN	24	25	28

3.2. DOSEGANJE KRATKOROČNIH CILJEV

Dolgoročni cilj	Zagotoviti udeležbo v programu ČŠOD vsakemu učencu, vključenemu v osnovno in srednješolsko izobraževanje, vsaj dvakrat v času njegovega izobraževanja						
Zap. št. cilja	Kratkoročni cilj	Zap. št. dolg. cilja	Opis kazalnikov		Izhodiščna vrednost kazalnika (2019)	Pričakovana vrednost kazalnika v letu 2022	Realizirana vrednost kazalnika v letu 2022
1	Ohraniti število udeležencev javne službe programov ČŠOD	1	1	Število oskrbnih dni šole v naravi	227.535	180.000	229.853
			2	Število oskrbnih dni vikend programov	29.142	25.000	27.254
			3	Število udeležencev dni dejavnosti v DC	39.742	33.000	39.780
2	Ohraniti število udeležencev v poletnih taborih	1	1	Število udeležencev v aktivnih počitnicah	1.340	1.250	1.362
			2	Število izvedenih taborov	48	60	60

Dolgoročni cilj	Kontinuiran programski razvoj ČŠOD, ki temelji na konceptu Šole v naravi, s poudarkom na trajnostnem razvoju in enakih možnostih						
Zap. št. cilja	Kratkoročni cilj	Zap. št. dolg. cilja	Opis kazalnikov		Izhodiščna vrednost kazalnika 2019	Pričakovana vrednost kazalnika v letu 2022	Realizirana vrednost kazalnika v letu 2022*
1	Redno spremljati zadovoljstvo udeležencev in kvaliteto programov javne službe	2	1	Število izvedenih anket (domovi +DC)	3.764	2.390	2104
			2	Delež uporabnikov, zelo zadovoljnih s programi ČŠOD	95 %	95 %	88 %
2	Nadgrajevati in širiti programe ČŠOD v skladu s sodobnimi standardi učenja na prostem	2	1	Število analiz obstoječih programov, vključno z didaktično opremo	0	30	30
			2	Število programskih novosti	28	30	30
3	Strokovno izpopolnjevanje pedagoških delavcev ČŠOD	2	1	Število udeležb pedagoških delavcev na programih strokovnega izpopolnjevanja	posnetek stanja	300	160

Dolgoročni cilj	Vzpostaviti kvaliteten in primerljiv bivanjski standard na vseh domovih CŠOD						
Zap. št. cilja	Kratkoročni cilj	Zap. št. dolg. cilja	Opis kazalnikov		Izhodiščna vrednost kazalnika v letu 2019	Pričakovana vrednost kazalnika v letu 2022	Realizirana vrednost kazalnika v letu 2022
1	Redno spremljati zadovoljstvo udeležencev z bivanjskim standardom v domovih CŠOD	3	1	Delež uporabnikov, zelo zadovoljnih z bivanjskim standardom	84 %	85 %	85 %
2	Uresničevati investicijsko vzdrževanje in investicije v skladu z letnim načrtom	3	1	Sredstva, namenjena za investicijska vlaganja	1.738.759 EUR	2.643.000 EUR	3.785.945 EUR
3	Pridobiti dodatna sredstva iz zunanjih virov za izboljševanje bivanjskega standarda na domovih CŠOD	3	1	Število potrjenih projektov za investicijska sredstva iz zunanjih virov	1	1	4

Dolgoročni cilj	Okrepiti sodelovanje s sorodnimi organizacijami doma in v tujini						
Zap. št. cilja	Kratkoročni cilj	Zap. št. dolg. cilja	Opis kazalnikov		Izhodiščna vrednost kazalnika v letu 2019	Pričakovana vrednost kazalnika v letu 2022	Realizirana vrednost kazalnika v letu 2022
1	Okrepiti strokovno sodelovanje s sorodnimi organizacijami v Sloveniji	4	1	Število projektov s sorodnimi organizacijami v Sloveniji	12	5	5
			2	Število zaposlenih, ki sodelujejo v projektih v Sloveniji	203	170	170
2	Okrepiti strokovno sodelovanje s sorodnimi organizacijami v mednarodnem prostoru	4	1	Število projektov s sorodnimi organizacijami iz tujine	10	9	13
			2	Število zaposlenih, ki sodelujejo v mednarodnih projektih	16	37	56

3.3. REALIZACIJA NALOG ZA DOSEGO CILJEV

3.3.1. OSNOVNA DEJAVNOST

Dolgoročni cilj:	Zagotoviti udeležbo v programu šole v naravi vsakemu učencu, vključenemu v osnovno in srednješolsko izobraževanje, vsaj dvakrat v času njegovega izobraževanja		
Kratkoročni cilj:	Vsi		
Zap. št.	Opis nalog	Pričakovani rezultat 2022	Realizacija 2022
1	Izvedba programov šole v naravi	180.000 oskrbnih dni	229.853 oskrbnih dni
2	Izvedba programov šol med vikendi	25.000 oskrbnih dni	27.254 oskrbnih dni
3	Izvedba enodnevnih programov v DC	33.000 udeležencev	39.780 udeležencev
4	Izvedba programov aktivnih počitnic	1.250 udeležencev in 60 taborov	1.362 udeležencev in 60 taborov

3.3.2. OSNOVNE NALOGE

Dolgoročni cilj:	Kontinuiran programski razvoj CŠOD, ki temelji na konceptu Šole v naravi, s poudarkom na trajnostnem razvoju in enakih možnostih		
Kratkoročni cilj:	Vsi		
Zap. št.	Opis nalog	Pričakovani rezultat v 2022	Realizacija 2022
1	Evropa v šoli/poletne šole	Izvedba po načrtu in pogodbi – julij 2022 Udeležba 10 otrok na aktivnih počitnicah CŠOD - nagrade v okviru projekta Evropa v šoli	Uspešna izvedba po načrtu. Nagrado za udeležbo na aktivnih počitnicah so izkoristili le 3 od 10 nagrajencev.
2	Poletne šole in dejavnosti ob pouku (za otroke, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenskega jezika v tujini)	Izvedba po načrtu in pogodbi – julij/avgust 2022 Udeležba 50 otrok na poletni šoli slovenščine	Aktivnosti smo izvedli v prilagojeni obliki - na daljavo s pomočjo spletnih orodij.

Dolgoročni cilj:	Okrepiti sodelovanje s sorodnimi organizacijami doma in v tujini		
Kratkoročni cilj:	Vsi		
Zap. št.	Opis nalog	Pričakovani rezultat v 2022	Realizacija 2022
1	Evropa v šoli/poletne šole	Izvedba po načrtu in pogodbi – julij 2022 Sodelovanje z Zvezo prijateljev mladine Sodelovanje s Slovensko izseljensko matico	Sodelovanje s predvidenimi organizacijami je bilo uspešno izvedeno.
2	Poletne šole in dejavnosti ob pouku (za otroke, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenskega jezika v tujini)	Izvedba po načrtu in pogodbi – julij/avgust 2022 Sodelovanje z Zavodom RS za šolstvo Sodelovanje z učitelji slovenščine kot tujega jezika	Sodelovanje s predvidenimi organizacijami in posamezniki je bilo uspešno izvedeno.

3.3.3. POSEBNE NALOGE

Dolgoročni cilj:		Kontinuiran programski razvoj ČŠOD, ki temelji na konceptu Šole v naravi, s poudarkom na trajnostnem razvoju in enakih možnostih	
Kratkoročni cilj:		Vsi	
Zap. št.	Opis nalog	Pričakovani rezultat v 2022	Realizacija 2022
1	Mednarodno sodelovanje in vključenost v mednarodne mreže za poučevanje na prostem	Nadaljnji razvoj programov ČŠOD v okviru mreže EOE ter programov BEETLES in Earthkeepers.	Predvidene aktivnosti smo uspešno izvedli.
2	Sodelovanje Slovenije v mednarodnem programu GLOBE	Nadaljnje izvajanje in razvoj programa GLOBE v Sloveniji.	Predvidene aktivnosti smo uspešno izvedli.
3	Sodelovanje v mednarodnem projektu ESERO	Vzpostavitev pisarne ESERO, vključno z dodatnimi zaposlitvami. Začetek izvedbe aktivnosti projekta ESERO.	Glede na to, da smo med letom izvedeli, da projekta ESERO ne bomo mogli formalno prijaviti in začeti z njegovo izvedbo pred letom 2023, smo v letu 2022 izvedli vse pripravljalne aktivnosti, ki so bile glede na dane omejitve mogoče.
4	Usposabljanje romskih pomočnikov	Usposobiti 16 kandidatov za romskega pomočnika.	Predvidene aktivnosti smo uspešno izvedli, smo pa uspeli usposobiti manj kandidatov od predvidenih. V program se je vključilo 11 udeležencev, 6 pa jih je vse obveznosti tudi uspešno zaključilo.

Dolgoročni cilj:		Okrepiti sodelovanje s sorodnimi organizacijami doma in v tujini	
Kratkoročni cilj:		Vsi	
Zap. št.	Opis nalog	Pričakovani rezultat v 2022	Realizacija 2022
1	Mednarodno sodelovanje in vključenost v mednarodne mreže za poučevanje na prostem	Vzdrževanje stikov z organizacijami v okviru mreže EOE ter programov BEETLES in Earthkeepers.	Sodelovanje s predvidenimi organizacijami in posamezniki je bilo uspešno izvedeno.
2	Sodelovanje Slovenije v mednarodnem programu GLOBE	Izvajanje programa GLOBE v obstoječih in dodatnih slovenskih šolah in enotah ČŠOD. Nadaljnje sodelovanje in vzpostavljanje novih stikov z organizacijami, vključenimi v mednarodno mrežo programa GLOBE.	Sodelovanje s predvidenimi organizacijami in posamezniki je bilo uspešno izvedeno.
3	Sodelovanje v mednarodnem projektu ESERO	Vzpostavitev stikov pisarne ESERO s prvimi partnerji v Sloveniji in tujini (organizacije s področja raziskovanja vesolja, opazovanja Zemlje, znanosti in tehnologije).	Sodelovanje s predvidenimi organizacijami in posamezniki je bilo uspešno izvedeno.
4	Usposabljanje romskih pomočnikov	Vzdrževati stike in vzpostaviti nove stike s šolami, kjer delujejo oziroma bodo v prihodnosti delovali romski pomočniki.	Sodelovanje s predvidenimi organizacijami in posamezniki je bilo uspešno izvedeno.

3.3.4. DODATNE NALOGE

Dolgoročni cilj:		Krepitev tržne dejavnosti	
Kratkoročni cilj:		Vsi	
Zap. št.	Opis nalog	Pričakovani rezultat 2022	Realizacija 2022
1	Povečevanje obsega tržne dejavnosti	8.500 tržnih gostov	8.186 tržnih gostov

3.3.5. REALIZACIJA DRUGIH PREDNOSTNIH NALOG

30 ZA 30 LET

CŠOD je v letu 2022 praznoval jubilejno 30 letnico. V vsem tem obdobju je izvajal programe na prostem, seminarje, konference in razvijal didaktiko učenja na prostem.

V jubilejnem letu smo poleg redni programov na prostem izpeljali 30 aktivnosti, s katerimi smo na različnih področjih obeležili 30 let delovanja CŠOD. Aktivnosti so se dotikale različnih področij delovanja CŠOD:

- CŠOD zaposleni
- učitelji in vzgojitelji šol in vrtcev
- ravnatelji
- lokalna skupnost
- globalna skupnost
- povezovanje z drugimi organizacijami

	Dogodek	Izvedba
1	Web konferenca za ravnatelje	15.03.2022
2	CŠOD zimski športni dan	19.mar
3	Posadimo 30 dreves	22.april - Dan zemlje
4	Priročnik Danes pripravljamo hrano zunaj	pomlad
5	Priročnik Danes raziskujemo zunaj	pomlad
6	Priročnik danes doživljamo naravo in sebe z vsemi čutili zunaj	pomlad
7	Seminar Danes se učimo zunaj	1. 4. – 2. 4. 2022 CŠOD Prvine, 30. 9. – 1. 10. 2022 CŠOD Prvine
8	Seminar Estetski pristop pri učenju na prostem	8. 4. – 9. 4. 2022 CŠOD Lipa
9	Seminar Naučimo otroke kritično razmišljati in opazovati naravo	27. 5. – 28. 5. 2022 CŠOD Trilobit
10	Seminar Inovativni pristop za učenje na prostem za trajnostni razvoj – Model roke	7. 5. 2022, CŠOD Škorpion, 7. 5. 2022, CŠOD Trilobit
11	Seminar Inovativni pristop za učenje na prostem – Skrivnostnost	21. 5. 2022, CŠOD Rak
12	Seminar Mobilni vodič po učnih poteh (CŠOD Misija)	več izvedb
13	Nacionalna konferenca Didaktika učenja na prostem	25.08.2022
14	Strokovno usposabljanje CŠOD pedagoških delavcev Didaktika učenja na prostem	31.8.-2.9.2022, CŠOD Bohinj
15	Konferenca Gozd – najlepša in najboljša učilnica	25.11.-26.11.2022, CŠOD Bohinj
16	Anketa o izvajanju učenja na prostem v šolah	avgust
17	Raziskava v sodelovanju s Pedagoško fakulteto	celo leto
18	Revija Šola v naravi – posebna izdaja ob 30-letnici	marec, november, december
19	Kolesarjenje v CŠOD	27. maja

	Dogodek	Izvedba
20	Dan CŠOD	11.06.2022
21	Sodelavec sodelavcu spodbuda	celo leto
22	Srečanje zaposlenih - Aktivni dan CŠOD	29.08.2022
23	Očistimo Slovenijo v okolici CŠOD enot, World Cleanup Day	16.09.2022
24	Naj CŠOD sladica/meni	oktober
25	Danes naredimo 30.000 korakov	oktober
26	Video predstavitev Z nami skozi metodiko alpskega smučanja	jesen
27	Video predstavitev Z nami na tekaške smuči	jesen
28	Video predstavitev Z nami skozi metodiko klasične tehnike teka na smučeh	jesen
29	Video predstavitev Z nami skozi metodiko drsalne tehnike teka na smučeh	jesen
30	Slavnostna akademija ob 30-letnici CŠOD	2.12.2022

PROGRAMSKO PODROČJE

Na programskem področju smo v letu 2022 nadaljevali z evalvacije obstoječih programov ter pripravili in uskladili predloge za njihovo dopolnitev in dvigovanje kvalitete.

Skladno s smernicami Programskega sveta smo učitelje in druge pedagoške delavce usmerjali v ustrezna strokovna spopolnjevanja s ciljem uvajanja sodobnih metod in pristopov v izobraževalnem procesu.

V CŠOD smo v letu 2022 izvedli izobraževanja za prenosa didaktike učenja na prostem na učitelje in vzgojitelje šol in vrtcev. Realizirali smo seminarje: »Danes se učimo zunaj«, »Estetski pristop pri učenju na prostem«, »Naučimo otroke kritično razmišljati in opazovati naravo«, »Skrivnostnost« in Mobilni vodič p učnih poteh. Seminarje smo organizirali preko sistema KATIS, preko katerega se seminarje tudi evalvira. Odziv učiteljev in vzgojiteljev šol in vrtcev je zelo pozitiven, ocene CŠOD za izvedbo seminarjev pa so 8,55 za vsebine in metode dela, 8,45 za uporabnost programa, 8,72 za organizacijo in izvedbo programa.

Delovanje strokovnih aktivov smo vsebinsko usmerjali, skladno z usmeritvami Programskega sveta. Skladno z medpredmetno usmeritvijo CŠOD pa se tudi strokovni aktivni tudi združujejo, kar omogoča še dodatno izmenjavo izkušenj in praks.

V letu 2022 smo poenotili protokol spremljanja programov (hospitacij), ki jih izvajajo vodje OE ali učitelji med seboj. Spremljanje je osredotočeno na dokaze o učenju učencev in načine doseganja ciljev. Spremljanje programov je tridelni proces in vključuje:

- Pogovor pred izvedbo dejavnosti: Učitelj in spremljevalec se pogovorita o namenu, poteku in možnih izzivih dejavnosti. Skupaj se odločita o dokazih, ki jih bo spremljevalec zbiral med spremljanjem dejavnosti. Osredotočita se na določen del izvedbe dejavnosti.,
- Opazovanje izvedbe dejavnosti: Splošni namen spremljanja je pomagati učitelju pri oblikovanju in izvajanju učinkovitih dejavnosti ter postati bolj kritičen do svoje učne prakse. Pouk je učinkovit, če se učenci učijo. Zato bi moralo biti spremljanje usmerjeno predvsem v zbiranje dokazov o učenju učencev. Kaj so učenci rekli ali naredili, da bi pokazali svoje razumevanje (ali

nerazumevanje) in znanje? Kaj je učitelj rekel ali naredil, da bi odkril ali spodbudil razumevanje in razvijanje spretnosti učencev?

- Pogovor po izvedeni dejavnosti: Pogovor o dokazih o učenju učencev ter o vplivu organizacije dejavnosti in pristopih učitelja na učence.

KADRI, ORGANIZACIJA

V letu 2022 smo nadaljevali aktivnosti povezane s spremembo notranjih procesov s ciljem racionalizacije poslovanja (manjši obseg papirnega poslovanja, pretok informacij, izboljšana komunikacija...) ter prilagoditvami obstoječih informacijskih rešitev.

V letu 2022 smo pripravili naslednje akte in navodila:

- Pravilnik o izvajanju tržne dejavnosti (avgust 2022);
- Navodila za izvedbo postopka odpisa in izločitve osnovnih sredstev;
- Navodila za računovodsko obravnavo investicij in vzdrževanja v Centru šolskih in obšolskih dejavnosti;
- Pravilnik o uporabi službenih vozil.

Sprejem aktov in navodil, ki še niso bili sprejeti v letu 2022, bo v začetku leta 2023.

Delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi – pomočniki direktorja so imenovani za obdobje do 29. 2. 2024, zato v letu 2022 ni bilo postopkov, vezanih na nova imenovanja, razen novega imenovanja pomočnika direktorja za pedagoško področje- vodje OE Kranjska Gora.

Problematika na kadrovskem področju je CŠOD vsako leto zahtevnejša. Soočamo se z zahtevnim izzivom, kako ob obstoječi starostni strukturi, geografski razpršenosti in oddaljenosti, ob težavah s pridobivanjem ustreznih kadrov za zasedbo posameznih delovnih mest, izvajati zastavljene naloge in dosegati zastavljene cilje, ter skrbeti za rast in razvoj dejavnosti, izkoriščanje projektnih priložnosti, ter skrbeti za ohranjanje obsega izvajanja dejavnosti.

V CŠOD smo tudi v letu 2022 izvajali številne aktivnosti, povezane z reševanjem kadrovske problematike: razpisi fleksibilnih delovnih mest, kjer zaposleni opravlja delo in naloge na posameznem področju, glede na potrebe, ki izhajajo iz delovnega procesa (gospodinjec, ki opravlja delo čiščenja in vzdrževanja ali pa pomoč v kuhinji), zagotavljanje zadostnega števila zaposlenih glede na normative, delovanje regijskih skupin in sodelovanje znotraj regije, angažiranje zunanjih izvajalcev pri izpadih kadra (čiščenje, kuhinja, izvedba programa) in za izvedbo aktivnih počitnic, prilagojene zaposlitve glede na trg delovne sile (zaposlitve na DM Gospodinjec za potrebe kuhinje), redno izvajanje usposabljanj in izobraževanj ter srečanj zaposlenih.

Razvoj in zadovoljstvo zaposlenih ter oceno doseženih rezultatov dela smo v letu 2022 preverjali s pogovori z zaposlenimi, obiski po lokacijah ter z letnimi ocenjevalnimi razgovori, namenjenimi oceni delovnih dosežkov zaposlenega, opozarjanju na potrebne izboljšave, spremljanju in usmerjanju kariernega razvoja zaposlenih ter načrtovanju dela za naprej. Iz razgovorov, ki so pomemben del

osebne rasti zaposlenih, pridobimo podatke o osebnem kariernem razvoju in načrtih, pridobivanju kompetenc zaposlenih, postavljanju ciljev, razvijanju akcijskih načrtov ter preverimo napredek in ocenimo uspešnost dela zaposlenih. V letu 2022 smo preko spletne ankete izvedli evalvacijo pri zaposlenih v CŠOD, vezano na zadovoljstvo in izobraževanje. Rezultati evalvacije so bili nadpovprečno zadovoljivi.

Zaposleni v CŠOD sodelujejo v delovnih telesih in komisijah:

- Svetu zavoda,
- Svetu za prostorski razvoj,
- Programskem svetu,
- Komisiji za napredovanje v nazive
- raznih stalnih in občasnih delovnih komisijah.

V letu 2022 je bil konstituiran nov svet zavoda, s prvo konstitutivno sejo v mesecu septembru.

V letu 2022 je v svetu za prostorski razvoj zaradi upokojitve prišlo do zamenjave člana, predstavnika MIZŠ.

IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE ZAPOSLENIH

Z ustrezno razvitimi in podprtimi organizacijskimi zmogljivostmi (kompetence, vodenje, organizacijska kultura in komuniciranje) zavod dosega konkurenčno prednost na področju kadrovskih potencialov in jih sistematično usmerja v doseganje strateških ciljev. Človeški viri predstavljajo največji potencial za kakovostno in uspešno delo zavoda. Ključnega pomena za upravljanje s človeškimi viri je širjenje in vzdrževanje dobrih medosebnih odnosov med vsemi zaposlenimi.

V skladu z vizijo CŠOD in dolgoročnimi usmeritvami zavoda izvajamo vsebinsko poglobljeno, mnogostransko strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje s poudarkom na zagotovitvi visoke stopnje strokovnosti zaposlenih zaradi izvajanja vsebinsko pestrih ter didaktično zahtevnih projektnih in tematskih tednov, programov za nadarjene ter programov za marginalne skupine, otroke s posebnimi potrebami in otroke z manj priložnostmi.

Za kakovostno doseganje ciljev je pomembna motiviranost zaposlenih in miselnost, da je vsak zaposleni odgovoren za kvaliteto lastnega dela. Usposobljeni kadri, še posebej pedagoško osebje, ne pomenijo le sposobnosti posredovanja vsebin, pač pa imajo tudi posluh za otroka. Takšni učitelji ne posredujejo le znanja, pač pa pri učenju upoštevajo tudi vzgojne momente.

Zavedamo se, da je v sodobnem času prenos znanja in izkušenj med zaposlenimi nepogrešljiv del razvoja organizacije. Izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih bomo izvajali po načrtu izobraževanja na nivoju zavoda, strokovnih aktivov in individualnem nivoju, tako za tehnični, pedagoški in drugi kader. Izvajali smo različna strokovna spopolnjevanja v sodelovanju z zunanjimi, deloma tudi notranjimi strokovnjaki. Zaposleni so se izobraževali tudi individualno.

Za zaposlene je zavod preko zunanjega izvajalca za varnost in zdravje pri delu, organiziral seminarje o varnosti in zdravju pri delu in požarni varnosti.

V okviru programov, ki jih ponujamo šolam in vrtcem, so vključene tudi športne discipline, smučanje in plavanje tudi v tečajni obliki, za katere je potrebna pridobitev licenc ali obnovitev pridobljenih licenc. Glede na zahteve posamezne športne panoge so licence večinoma potrebne za učitelje, ki niso športni pedagogi po osnovni izobrazbi, na določeno obdobje pa je potrebna obnovitev licence z namenom vzdrževanja nivoja kvalitetnega poučevanja in spremljanja razvoja športnih panog.

➤ **V 2022 smo izvajali izobraževanja glede na potrebe za vse skupine zaposlenih:**

- Pedagoški kader
- Tehnični kader
- Vodje OE
- Zaposleni v skupnih službah

Pedagoški kader

- potrjevanje oz. pridobivanje potrebnih licenc,
- interna izobraževanj didaktike učenja na prostem v CŠOD,
- izobraževanje po programih iz kataloga Katis iz različnih tem glede na potrebe,
- izobraževanja v okviru projektov, ki jih vodi CŠOD (ELaDiNa, BEETLES, Krepitev kompetenc strokovnih delavcev, mednarodna mobilnost),
- sodelovanje na nacionalnih in mednarodnih konferencah,
- Izobraževanja v okviru strokovnih aktivov.

V letu 2022 je bilo izvedeno licenčno usposabljanje:

- Tek na smučeh v Planici (16. december 2022) za strokovne delavce, ki v CŠOD izvajajo tek na smučeh, z obvezno udeležbo za strokovne delavce, ki izvajajo tečajno obliko teka na smučeh v CŠOD in niso diplomanti FŠ ali pedagoške fakultete – smer Razredni pouk.
- Alpsko smučanje v Kranjski Gori (17. december 2022) za strokovne delavce, ki v CŠOD izvajajo program alpskega smučanja, z obvezno udeležbo za strokovne delavce, ki niso diplomanti FŠ ali pedagoške fakultete – smer Razredni pouk.

Interno strokovno usposabljanje:

- Strokovno usposabljanje CŠOD Didaktika učenja na prostem v Bohinju (31.8.-2.9.2022) za vse pedagoške delavce CŠOD, ki je vključevalo 15 delavnic, ki so jih izvedli zaposleni CŠOD, delavnice zunanjih izvajalcev (implo liga, Olimpijske igre nenavadnih športov, glasbena delavnica, Pobeg iz gozda) ter predavanje o varnem in spodbudnem učnem okolju in Triglavskem narodnem parku

Individualna izobraževanja stalnega strokovnega izpopolnjevanja v okviru seminarjev kataloga

KATIS ali drugih izvajalcev:

- Didaktika učenja na prostem - Naučimo otroke kritično razmišljati in opazovati naravo
- Globe, Začetno usposabljanje za učitelje v programu Globe
- Naučimo otroke kritično razmišljati in opazovati naravo
- Model roke
- Kulturni bazar
- Predsezonski ISIA seminar-alpsko smučanje

- ISIA seminar za alpsko smučanje: Večopravilnost
- Teoretično in praktično usposabljanje varstvo pri delu
- 6. nacionalna konferenca: Didaktika učenja na prostem
- Mednarodna konferenca Gozd - najlepša in najboljša učilnica: Gozd in podnebne spremembe
- 3. Strokovni posvet SPIP
- Taborniški zlet
- Čuječnost v šoli
- Strokovni delavec v športu - SD1 - Lokostrelstvo

Individualna izobraževanja v tujini:

- Job shadowing na Češkem: Lipka
- Job shadowing v Nemčiji: bsj
- Job shadowing na Finskem: Metsakartano
- Udeležba na EOE konferenci v Nemčiji: Childhood and Nature
- Udeležba na konferenci v Nemčiji: mednarodni simpozij Into the wild
- Udeležba na seminarju v Grčiji: The world, our classroom: Museums and Cultural Landscapes
- Udeležba na seminarju v Italiji: Soft Skills and Emotional Intelligence for teachers and education staff
- Udeležba na seminarju na Švedskem: Nature as a fantastic classroom for learning

Tehnični kader

- **HACCP izobraževanje za zaposlene gospodinje in kuharje v OE ČŠOD (29. In 30. 8. 2022)**
29. 8. 2022 so kuharji in gospodinje na srečanju zaposlenih pripravljali obroke prehrane v naravi za vse udeležence srečanja v skladu z dopolnitvami HACCP načrta ČŠOD za pripravo obrokov prehrane v naravi.
Za zaposlene na delovnem mestu gospodinja je bilo izvedeno usposabljanje z vsebinami po njihovem izboru: Insekti in dezinfekcija; vpliv čistil in razkužil na zdravje uporabnikov; zagotavljanje higiene tal; sodelovalo je 29 zaposlenih, 30. 8. 2022.
Za zaposlene na delovnem mestu kuhar je bilo izvedeno usposabljanje z vsebinami po njihovem izboru: možnosti zmanjševanja zavržkov hrane in zmanjševanja odpadne embalaže, priprava naravnih napitkov; sodelovalo je 46 zaposlenih, 30. 8. 2022.
Zaposleni so na usposabljanju sodelovali kot organizatorji in izvajalci, izmenjali so si primere dobrih praks na različnih področjih njihovega dela (vključevanje otrok v pripravo hrane, priprava hrane v naravi, zmanjševanje zavržkov hrane in embalažne plastike,...)
- Društvo Celiac Slovenija vabi izvajalce prehrane v javnih zavodih in gostinstvu na brezplačna spletna usposabljanja z naslovom **Brezglutenska akademija**, na katerih uporabnike osvešča o pomenu zagotavljanja ustrezne dietne prehrane za bolnike s celiakijo in nudi visoko raven informacij ter znanja o pripravi hrane za obolele s celiakijo; posamezno usposabljanje izvedejo na daljavo preko MS Teams v petih terminih po 2 uri; predavajo strokovnjaki, ki so profesionalni predavatelji na področju prehrane, zaposleni na BIC Ljubljana, UKC Pediatrična klinika, idr.; doslej se je spletnih usposabljanj udeležilo 22 zaposlenih iz OE ČŠOD

Vodje OE

- Izvedba prilagojenega programa *(P)ostani uspešen srednji vodja* za ČŠOD v sodelovanju z Zavodom za šolstvo Republike Slovenije (6 dnevno izobraževanje v štirih sklopih):
 - o spoznavanje sebe; vodenje sebe; timsko delo
 - o razsežnosti vlog in nalog, izzivi srednjega vodenja; vodenje sestankov in reševanje težav

- o soočanje s spremembami in vodenje izboljšav; klima in kultura s poudarkom na etiki
- o karierni in profesionalni razvoj; letni pogovori, ocenjevanje in napredovanje zaposlenih

Zaposleni v skupnih službah

- Sodelovanja na strokovnih usposabljanjih in izpopolnjevanjih glede na vsebine;
- Funkcionalna usposabljanja in izobraževanja na posameznih področjih dela, glede na potrebe delovnega procesa.

PROJEKTNO PODROČJE

V letu 2022 smo na ČŠOD izvajali naslednje projekte in posebne naloge:

Nacionalni projekti:

- Večnamenski romski centri kot inovativna učna okolja (VNRC)
- Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2018 do 2022 (IJZ II)
- Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju
- Šolska shema
- Kuhnapato

Mednarodni projekti:

- Didaktika učenja na prostem – mednarodne mobilnosti 2021 (DUPMM 21)
- Early Language Development in Nature (ELaDiNa)
- Tekmovanje Rekreacija Inovativnost Množičnost (TRIM)
- Nature 360 (le koordinacija, projekt je bil nato odpovedan)
- Developing Adventure Educational Camps in Far North
- Environment and youth (koordinacija, izvedba še ne)
- Diversity and Inclusion
- Culture of Respect
- Speak Out Against Discrimination
- Sport2Outdoor
- Multipliers - Multiplayers' partnership to ensure meaningful engagement with science and research
- GLOBE - Global Learning and Observations to Benefit the Environment (Globalno učenje in opazovanje za dobrobit okolja) – sicer tudi posebna naloga MIZŠ
- ESERO – European Space Education Resource Office – sicer tudi posebna naloga MIZŠ

Posebne naloge MIZŠ:

- Evropa v šoli/poletne šole
- Poletne šole in dejavnosti ob pouku (za otroke, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenskega jezika v tujini)
- Mednarodno sodelovanje in vključenost v mednarodne mreže za poučevanje na prostem
- Sodelovanje Slovenije v mednarodnem programu GLOBE
- Sodelovanje v mednarodnem projektu ESERO
- Usposabljanje romskih pomočnikov

V izvedbo 5 nacionalnih projektov je bilo v letu 2022 vključenih 170 zaposlenih na ČŠOD, sodelovali pa smo s 13 partnerji v Sloveniji.

V izvedbo 13 mednarodnih projektov je bilo v letu 2022 vključenih 56 zaposlenih na CŠOD, sodelovali pa smo z 8 partnerji iz Slovenije in 46 partnerji iz tujine.

V letu 2022 smo v okviru projektnega področja nadaljevali s pridobivanjem novih projektov. Samostojno ali v sodelovanju s partnerji smo se ukvarjali s 6 projektnimi prijavi:

Kot nosilci projekta:

- Večnamenski romski centri kot inovativna učna okolja (ESS) – prijava je bila uspešna (prve faze opravljene v 2021, ostalo v 2022)
- Didaktika učenja na prostem - mednarodne mobilnosti 2022 (Erasmus+ KA1) – prijava je uspela (v okviru konzorcijske akreditacije, ki smo jo v letu 2021 uspešno pridobili na podlagi prijave iz 2020)
- ESERO – European Space Education Resource Office (pogajanja z Evropsko vesoljsko agencijo) – neformalno usklajevanje celotne projektne prijave z Evropsko vesoljsko agencijo, finalizacija in oddaja sledita v letu 2023

Kot partnerji:

- Digitrajni učitelj (razpis MIZŠ) – prijava je bila delno pripravljena v letu 2022, dokončno usklajena in oddana pa v letu 2023
- Sport2Outdoor (Erasmus+ SPORT) – prijava je bila uspešna
- Speak Out Against Discrimination (Erasmus+ KA1) – prijava je bila uspešna

IKT področje

Na področju IKT smo nadaljevali z dvigom opremljenosti z računalniško opremo v vseh organizacijskih enotah CŠOD.

Realiziran obseg sredstev za nabavo računalniške opreme je 35.041 EUR.

Vsled zahtev s področja varovanja osebnih podatkov ter zaradi varovanja pred morebitnimi internetnimi vdori oziroma napadi, želi CŠOD vzpostaviti dovolj varen in robusten informacijski sistem za notranje poslovne dogodke, izmenjavo podatkov med centralno točko in oddaljenimi točkami ter komuniciranje s zunanjimi subjekti, kjer velik del komuniciranja poteka s šolami.

V letu 2022 smo glede na navedeno izvedli celovito analizo mreže informacijskega sistema in revizijo informacijske varnostne politike in oblikovanje predloga rešitev z naslednjimi aktivnostmi, ki jih je izvedel zunanji izvajalec:

- varnostni pregled notranjega omrežja za cca 100 IP naslovov na sedežu zavoda,
- varnostni pregled notranjega omrežja na 5 lokacijah za cca 10 IP/OE (po izboru ponudnika),
- analizo varnostnih povezav z OE/oddaljenimi lokaciji po državi,
- kontrola varnostnih mehanizmov povezav med centralo in OE,
- pregled segmentacije LAN/WAN omrežja,
- pregled varnosti lastne strežniške infrastrukture in aplikacij v skladu z GDPR,
- pisno priporočila in smernice tehničnih rešitev za vzpostavitev ustreznega varnega omrežja.

Strategije digitalizacije CŠOD v letu 2022 nismo uspeli izdelati, smo pa izvedli nekatere analize digitalnih sistemov, ki bodo v letu 2023 služile kot podlaga za pripravo strategije.

Investicijsko področje

Med investicijskimi prioritetami v letu 2022 smo nadaljevali aktivnosti, povezane z izdelano investicijsko dokumentacijo ter pridobljenimi sredstvi.

➤ **Energetska sanacija in adaptacija objekta CŠOD OE Soča**

- Objekt zgrajen leta 1980, potreben energetske sanacije kot tudi zamenjave energenta. Skoraj celoten objekt je prekrit z ravnimi strehami, ki so v veliki meri dotrajane, neprimerno zaščitene, kar ima za posledico zamakanje na več mestih. Posledica poddimenzionirane toplotne izolacije strehe ter dotrajanosti so zelo visoke toplotne izgube. Streha je ravna, hidroizolacija v slabem stanju, toplotna izolacija slaba, streha je potrebna temeljite sanacije; v letu 2019 izdelani REP-novelacija, DIIP, IP, Načrt merjenja in kontrole prihrankov energije in drugih učinkov ter Načrt stalne optimizacije delovanja energetskih sistemov; Projektna naloga za izdelavo PZI.
- V letu 2020 smo pridobili projektno dokumentacijo PZI in vložili prijavo za pridobitev kohezijskih sredstev za energetske sanacije; v letu 2021 smo izdelali revizijo projektne dokumentacije, izvedli aktivnosti za pridobitev kohezijskih sredstev, pripravili razpisno dokumentacijo in izvedli javni razpis za izbor izvajalca del ter začetek izvajanja del, ki pa ni bil uspešen (ni bilo prijav). Zaradi navedenega smo zaprosili za predstavitev črpanja kohezijskih sredstev v leto 2022. Ocenjena investicija je 2.500.000 EUR (brez DDV).
- V letu 2022 se je začela izvedba energetske sanacije in adaptacije. Izbrani izvajalec del MAKRO 5 je s prevzemom gradbišča konec junija 2022 podal terminski plan skladno z razpisno dokumentacijo. V letu 2022 izvedeno odkop temeljev zgradbe, termo in hidro zaščita, zasutje, odstranitev fasadne obloke s podkonstrukcijo, uskladitev in naročila stavbnega pohištva, uskladitev in naročilo peči, namestitev podkonstrukcije za izvedbo toplotne zaščite oboda.
- Zaključek investicije bo v letu 2023. V letu 2022 smo po pogodbi o sofinanciranju operacije podali zahtevek za **304.762 EUR**.

➤ **Objekt CŠOD – Frankopanska ulica 9**

- Ob objektu so na sosednjem zemljišču v letu 2019 začela potekati rušitvena dela in priprava terena za gradnjo večstanovanjskega in poslovnega kompleksa. V letu 2020 je investitor pridobil pravnomočno gradbeno dovoljenje, po katerem je začel z gradbenimi deli. Objekt CŠOD ima prav tako pravnomočno gradbeno dovoljenje za obnovo in nadzidavo. Zaradi rušitvenih del, ki so zajemala tudi objekt, ki je bil v naravi povezan z objektom CŠOD in začetka gradbenih del na sosednji parceli so v letu 2020 potekala urejanja razmerij z investitorjem.
- Objekt je po podatkih GURS iz leta 1936. Stavba ima tri etaže in sicer klet (delno vkopana), visoko pritličje in nadstropje. Ogrevanje objekta se izvaja iz skupne toplotne postaje, ki se nahaja v kleti stavbe. Upravna stavba CŠOD je zunanjih tlorskih dimenzij 14,95 m x 12,00 m. Prizidek upravne stavbe CŠOD je zunanjih tlorskih dimenzij okvirno 6,5 m x 5,5. V objektu se izvaja pisarniška dejavnost.
- V letu 2021 smo izvedli aktivnosti na podlagi gradbenega dovoljenja za nadzidavo, pripravili razpisno dokumentacijo in izvedli javno naročilo za izvedbo del, ki je bilo uspešno šele v drugi ponovitvi. Izvedli smo aktivnosti za izdelavo celotne dokumentacije za energetske sanacije objekta, za kar smo pridobili sredstva v okviru ELENA in oddali vlogo za pridobitev kohezijskih

sredstev za energetske sanacije ter izvedli javni razpis za izbor izvajalca energetske sanacije objekta.

- Upravna zgradba je tako z energetskega kot tudi uporabnega vidika dotrajana in nujno potrebna obnove. Zaradi starosti stavbe in predvsem nefunkcionalne izkoriščenosti prostorov se stroški obratovanja stavbe povečujejo, hkrati pa zaposlenim v zgradbi ni možno zagotoviti primernih delovnih pogojev. Zaradi izgradnje novih objektov v neposredni bližini objekta, ki se v severnem delu stavbe na eni točki dotika objekta upravne zgradbe, na ostali površini pa se ji približa na manj kot meter, je bilo nujno pristopiti tudi k spremembi funkcionalnosti notranjih prostorov in celoviti adaptaciji notranjosti objekta. Ocenjena investicija je 900.000 EUR (brez DDV)
- V letu 2022 smo izvedli nadzidavo objekta skladno z gradbenim dovoljenjem in pristopili k izvedbi energetske sanacije objekta in k obnovi prizidka, pripravili in razpisali javno naročilo za adaptacijo notranjih prostorov.
- Z MIZŠ je bila v letu 2021 sklenjena pogodba za zagotovitev sredstev v višini 402.194 EUR. V letu 2022 je bil realiziran zahtevek v višini 253.492 EUR.

➤ **Energetska sanacija objekta Upravna zgradba in Štrk**

- Objekt OE Štrk je bil zgrajen 1964 leta, stoji na Ptujskem polju. Objekt sestavljata dva samostojna objekta in sicer energetski objekt s kotlovnico in telovadnico s sanitarijami ter glavni bivalni objekt s kuhinjo in jedilnico. Oba objekta se ogrevata preko nizkotemperaturnega kotla na UNP. Priprava STV je preko kotla. V objektu se izvaja nastanitvena dejavnost za otroke okvira CŠOD. Objekt je nazadnje adaptiran 1995. V objektu se izvaja vzgojno-izobraževalna dejavnost šole v naravi, v objektu se nahajajo nastanitvene kapacitete.
- Upravna zgradba je tako z energetskega kot tudi uporabnega vidika dotrajana in nujno potrebna obnove. Objekt je po podatkih GURS iz leta 1936. Stavba ima tri etaže in sicer klet (delno vkopana), visoko pritličje in nadstropje. Ogrevanje objekta se izvaja iz skupne toplotne postaje, ki se nahaja v kleti stavbe.
- V letu 2021 smo izvedli aktivnosti za izdelavo celotne dokumentacije za energetske sanacije objektov, za kar smo pridobili sredstva v okviru ELENA in oddali vlogo za pridobitev kohezijskih sredstev za energetske sanacije in izvedli poziv za izbor izvajalca energetske sanacije objekta. Na osnovi izdelane celotne investicijske dokumentacije za energetske sanacije Upravne zgradbe in OE Štrk, za katero smo pridobili 90% nepovratnih sredstev s strani EU sklada (projekt ELENA smo v letu 2022 izbrali izvajalca za izvedbo energetske sanacije na obeh lokacijah.
- Skupna projektantska investicijska vrednost energetske sanacije obeh objektov je bila ocenjena na 943.015 EUR (brez DDV), od tega 404.762 EUR nepovratnih sredstev.
- V letu 2022 smo pristopili k izvedbi energetske sanacije upravne zgradbe in objektov Štrk. Zaključek investicije bo v letu 2023. V letu 2022 smo po pogodbi o sofinanciranju operacije podali zahtevek za **344.997 EUR**.

➤ **Investicijsko vzdrževalna dela**

- V novembru 2020 je bil narejen popis vseh objektov CŠOD z evalvacijo potrebnih posegov na objektih (investicijsko vzdrževalna dela, energetske sanacije, dozidave, adaptacije...). Popis je bil posredovan tudi na MIZŠ (na direktorat za investicije) na predpisanih obrazcih.
- V letu 2021 smo pripravili DIIP za Investicijsko vzdrževalna dela, katera smo planirali, da jih izvedemo v letu 2021. Skupen predvideni obseg sredstev za izvedbo IVD je bil 422.120,00 EUR.

Ker nam zaradi dolgih dobavnih rokov in preobremenjenosti izvajalcev del (neodzivnost), predvidenih del ni uspelo uresničiti, smo z ministrstvom dogovorili podaljšanje roka za izvedbo del do 30.11.2022 ter zagotovitev prenosa sredstev v višini 362.510,00 EUR.

- Zaradi izvajanja potrebnih investicijsko-vzdrževalnih dela je CŠOD izdelal DIIP za IVD na sedmih objektih CŠOD (OE Breženka, OE Fara, OE Kavka, OE Lipa, OE Planinka, OE Rak, OE Vojsko) v letu 2022 ter podal na MIZŠ vlogo za zagotovitev sredstev za pokrivanje predvidenih investicij.
- Z MIZŠ je bila sklenjena pogodba za zagotovitev sredstev v višini 496.540 EUR v letu 2022 in prenesena sredstva v višini 362.510 iz pogodbe v letu 2021. Realiziran sta bila zahtevka v skupni višini **765.291 EUR**. Nerealiziran del v višini 93.581 EUR se prenese v leto 2023.

➤ **Pridobitev ostale projektne dokumentacije**

- V letu 2022 so bile načrtovane naslednje aktivnosti povezane z investicijsko dokumentacijo: Objekt CŠOD OE Trilobit: IDP, REP, IP (širitev prostora, kuhinja, jedilnica, pomožni prostori); Objekt CŠOD OE Škorpion: projektna dokumentacija za ureditev oskrbe z vodo; Objekt CŠOD Ankanan: idejna zasnova ureditve območja; Objekt CŠOD OE Breženka: IDP za zunanjo ureditev podpornega zidu (po potrebi DGD in gradbeno dovoljenje); Objekt CŠOD OE Prvine: IDP za zunanjo ureditev; Objekt CŠOD OE Kranjska Gora: IDP z vsemi soglasji za ureditev parkirnih mest (po potrebi DGD in gradbeno dovoljenje); Objekt CŠOD OE Lipa: IDP, REP, IP (energetska sanacija, sanacija strehe); Objekt CŠOD OE Kavka: IDP, REP, IP (energetska sanacija, adaptacija oz. širitev);
- V letu 2022 smo izdelali investicijsko dokumentacijo idejna rešitev ureditve lokacije Ankanan in idejno rešitev zunanje ureditve lokacije Kranjska Gora.

➤ **Druge OE**

Na vseh objektih in lokacijah smo investicijske aktivnosti izvajali skladno s finančnimi in kadrovskimi možnostmi.

V letu 2022 smo nadaljevali z urejanjem premoženjskih zadev, predvsem urejanje zadev, povezanih z objektom MP Kurent skupaj z Mestno občino Ptuj. Za objekt je bila v letu 2020 načrtovana prodaja, vendar so bile aktivnosti ustavljene zaradi situacije s COVID-19. V letu 2022 smo izvedli prodajo objekta ter pridobili sredstva iz prodaje za vlaganje v preostale objekte v upravljanju. Objekt MP Kurent smo zaradi potrebe po nadomestni lokaciji v času energetske sanacije in adaptacije objekta OE Štrk uporabljali do konca leta 2022. Predaja objekta kupcu je zato preložena v leto 2023.

DRUGE NALOGE

Druge prednostne naloge, ki smo jih načrtovali v 2022 so bile materialna obogatitev in posodobitev opreme domov (športna oprema, oprema za naravoslovje, druga didaktična oprema...), učinkovito tržno komuniciranje ter ostale naloge CŠOD, povezane s pogoji poslovanja, spremembami, ki jih narekuje zunanje okolje, ter kadrovskimi zmožnostmi.

➤ **Posodobitev opreme**

Posodobitev opreme in nabava razne opreme je bila v letu 2022 izvedena v manjši meri, so pa bile izvedene aktivnosti evidentiranja potreb, priprava elementov razpisne dokumentacije idr.

➤ Tržno komuniciranje

- Udeležence programov CŠOD smo o dejavnostih in dogodkih obveščali preko različnih komunikacijskih kanalov z izvedbo naslednjih aktivnosti:
- Vsem osnovnim šolam smo poslali tiskane publikacije o programih CŠOD (revija Šola v naravi, Brošura o novostih v CŠOD, kataloge za izobraževanja in druge programe),
- Šolam smo neposredno ali s pomočjo tehnologije na daljavo predstavili programe na roditeljskih sestankih in učiteljskih zborih,
- Organizirali smo webinar za vse ravnatelje šol in vrtcev, na katerem smo bomo predstavili razpisane programe za šolsko leto 2022/2023 in odgovorili na vsa vprašanja,
- promocijo programa aktivnih počitnic smo izvedli preko šol, katerim smo poslali reklamno sporočilo za starše in jih obveščali preko elektronskih medijev,
- preko spletne strani, direktnega obveščanja na e-naslove v bazi CŠOD in preko reklamiranja različnih spletnih portalov (kot je Didakta) smo obveščali o aktivnostih in programih CŠOD,
- goste in udeležence obveščamo preko objav na spletni strani, Facebooku in s pošiljanjem e-novic,
- pripravili smo strokovne prispevke za revijo Šola v naravi,
- na vseh prodajnih artiklih in opremi CŠOD uporabljamo logotip CŠOD ali slogan V naravo z glavo.

➤ Evalvacije programov

Za spremljanje zadovoljstva uporabnikov programov, ki ga izvajamo v okviru javne službe (to so programi šole v naravi), smo tudi v letu 2022 uporabljali zunanji evalvacijski sistem. Vključuje tako učitelje šol kot učence skozi dva, za vse domove enaka, vprašalnika. Prvi je namenjen učiteljem, drugi učencem. Podatke od učiteljev šol pridobimo po zaključku tedenskega programa preko spletnega obrazca, učenci pa na vprašanja odgovorijo pisno. Če so mlajši, lahko na vprašanja odgovorijo tudi ustno, pri čimer vodja zapiše število odgovorov in mnenja učencev. Enodnevne programe evalviramo s poenostavljenim vprašalnikom, ki ga izpolnijo učitelji po vsakem izvedenem dnevu dejavnosti.

V letu 2022 smo evalvacijsko anketo izvedli z 2104 šolami. 88 % jih je izrazilo visoko zadovoljstvo z izvedenim programom na domovih.

3.4. REALIZACIJA NAČRTOVANIH VIROV

3.4.1. ZAKONSKI, PODZAKONSKI IN DRUGI PREDPISI, KI UREJAJO FINANCIRANJE JAVNEGA ZAVODA

- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS št. 12/96, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21, 172/21, 207/21, 105/22 – ZZNŠPP, 141/22 in 158/22 – ZDoh-2AA);
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 17/91-I - ZUDE, 55/92 - ZVDK, 13/93 - ZP-G, 66/93 - ZP-H, 66/93 - ZVDK-A, 45/94 - odl. US, 8/96, 31/00 - ZP-L, 36/00 - ZPDZC, 127/06 – ZIZP);
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02 - ZJU, 110/02 - ZDT-B, 127/06 - ZIZP, 14/07 - ZSPDPO, 109/08, 49/09, 38/10 - ZUKN, 107/10, 110/11 - ZDIU12, 104/12 - ZIPRS1314, 14/13, 46/13 - ZIPRS1314-A, 82/13 - ZIPRS1314-C, 101/13, 101/13 -

ZIPRS1415, 38/14 - ZIPRS1415-A, 95/14 - ZIPRS1415-C, 14/15 - ZIPRS1415-D, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617, 80/16 - ZIPRS1718, 33/17 - ZIPRS1718-A, 71/17 - ZIPRS1819, 13/18, 75/19 - ZIPRS2021, 36/20 - ZIUJP, 49/20 - ZIUZEOP, 61/20 - ZIUZEOP-A, 89/20, 133/20 - Rb2020, 175/20 - ZIUOPDVE, 174/20 - ZIPRS2122, 195/20 - odl. US, 18/23 - ZDU-10);

- Zakon o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, 177/20, 129/22);
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE);
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 - ZIPRS2223 (Uradni list RS, št. 150/22);
- Proračun Republike Slovenije za leto 2022 (Uradni list RS, št. 174/20 in 129/22);
- Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, ZSPDSLS (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18, 61/20 - ZDLGPE, 175/20 – ZIUOPDVE);
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS št. 46/03);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 104/10, 104/11, 86/16, 80/19, 153/21);
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 203/21 in 158/22);
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS št. 91/00, 122/00);
- Uredba o dodatni delovni uspešnosti v javnem sektorju; Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o dodatni delovni uspešnosti v javnem sektorju (Uradni list RS 14/06, 136/06);
- Uredba o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 31/18);
- Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladiitvi pokojnin; ZUPPJS2021 (Uradni list RS, št. 75/19 in 139/20); Dogovor o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 136/22);
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega proračuna in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 08/07, 102/10).

3.4.2. PODLAGE – STROŠKI DELA

➤ Predpisi, ki urejajo podlage

Pri načrtovanju in realizaciji stroškov dela v letu 2022 so bili upoštevani veljavni predpisi, in sicer:

- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 - ZIPRS2223 (Uradni list RS, št. 150/22);
- Dogovor o plačah in drugih stroških dela v javnem sektorju (Uradni list RS št. 80/18); Dogovor o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 136/22);

- Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladitvi pokojnin (ZUPPJS2021) (Uradni list RS, št. 75/19);
- Aneks h Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS št. 80/18, 88/21, 136/22);
- Aneks št. 12 h Kolektivni pogodbi za javni sektor (Uradni list RS št. 80/2018); Aneks št. 13 h Kolektivni pogodbi za javni sektor Uradni list RS, št. 136/22);
- Aneks h Kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS št. 80/18, 136/22);
- Zakon o spremembah zakona o minimalni plači (ZminP-B) (Uradni list RS, št. 83/18);
- Uredba o spremembi Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Uradni list RS, št. 22/19);
- Sklep o uskladitvi minimalne premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence (premija KAD) (Uradni list RS, št. 204/20, št. 103/22);
- Aneks h Kolektivni pogodbi za javni sektor (v nadaljevanju: Aneks h KPJS), Aneks h Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: Aneks h KPviz) in Aneks h Kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: Aneks h KPnd)
- Uvrstitve delovnih mest in delovna mesta
Delovna mesta v javnem sektorju se v plačne razrede uvrstijo tako, kot je določeno v Aneksih h KPviz in KPJS. Povišanje je bilo izvedeno s 1. septembrom 2020, ko so javni uslužbenci pridobili pravico do povišanja plačnega razreda, v skladu z Dogovorom oz. Aneksom, nadaljnje povišanje je bilo s 1. oktobrom 2022, ko se je vrednost plačnih razredov povišala za 4,5%.
- Napredovanje javnih uslužbencev
V skladu z Uredbo o spremembi Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (8. člen, prvi odstavek) javnemu uslužbencu pripada plača na osnovi plačnega razreda, pridobljenega z napredovanjem, od 1. decembra v letu, ko izpolni pogoje za napredovanje v višji plačni razred.
- Jubilejna nagrada za 10, 20, 30 in 40 let dela v javnem sektorju
Javnim uslužbencem pripada poleg jubilejne nagrade za 10, 20 in 30 let tudi jubilejna nagrada za 40 let delovne dobe v višini 577,51 EUR, ki se izplača ob izplačilu plače v naslednjem mesecu po izpolnitvi pogojev. V delovno dobo se šteje delovna doba, ki jo je javni uslužbenec izpolnil pri delodajalcih v javnem sektorju.
- Odpravnina ob upokojitvi
Z dnem uveljavitve Aneksa h KPviz in Aneksa h KPnd pripada javnim uslužbencem odpravnina ob upokojitvi v višini treh povprečnih mesečnih plač zaposlenega v Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece oziroma tri zadnje mesečne plače javnega uslužbenca, če je to zanj ugodnejše. Če je delodajalec za zaposlenega financiral dokup delovne dobe, je zaposleni upravičen le do razlike do višine odpravnine, če so bila sredstva za dokup nižja od odpravnine. Če pa zaposleni po upokojitvi ponovno sklene delovno razmerje pri delodajalcu (se reaktivira), mu odpravnina ob ponovni upokojitvi ne pripada.
- Dodatki za delo v manj ugodnih delovnih pogojih
Na podlagi 5. člena Aneksa št. 12 h KPJS, je dodatek za delo v deljenem delovnem času 15% urne postavke osnovne plače zaposlenega. Dodatek se ne obračuna le za ure po prekinutvi, ampak za vse opravljene ure v deljenem delovnem času.

Skladno s 7. in 8. členom Aneksa št. 12 h KPJS od 1. 9. 2019 znaša odstotek dodatka za delo ponoči 40% urne postavke osnovne plače zaposlenega, odstotek dodatka za delo v nedeljo 90%

urne postavke osnovne plače zaposlenega in odstotek dodatka za delo na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan 120% urne postavke osnovne plače zaposlenega.

➤ **Zakon o spremembah zakona o minimalni plači**

Do 31. 12. 2021 je znesek minimalne plače 1.024,24 EUR bruto. Z januarjem 2022 se, skladno z zakonom o minimalni plači iz leta 2018 za izračun minimalne plače uporablja nova formula, na podlagi katere mora neto minimalna plača za najmanj 20 in največ 40 odstotkov presegati izračunane minimalne življenjske stroške. Določena višina minimalne plače v letu 2022 je znašala 1.074,43 EUR.

Dodatki, določeni z zakoni in drugimi predpisi ter s kolektivnimi pogodbami, del plače za delovno uspešnost in plačilo za poslovno uspešnost, dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi, se ne všttevajo v minimalno plačo.¹

➤ **Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (KAD)**

Pri plačilu premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v letu 2022 je bila upoštevana uskladitev minimalne premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbenke (premija KAD) s 1.1.2022.

➤ **Regres za letni dopust**

Višina regresa v letu 2022 je bila določena v višini minimalne plače, 1.074,43 EUR.

V 2. in 3. členu Aneksa h KPND je bilo skladno z zavezo iz Dogovora določeno, da znaša regres za letni dopust za leto 2022 za javne uslužbenke, ki so na dan 31. maja 2022 prejeli osnovno plačo:

- do vključno 24. plačnega razreda 1.374,43 EUR neto (poračun v višini 300 EUR),
- od 25. do vključno 30. plačnega razreda 1.324,43 EUR neto (poračun v višini 250 EUR),
- od 31. do vključno 35. plačnega razreda 1.274,43 EUR neto (poračun v višini 200 EUR),
- od 36. do vključno 40. plačnega razreda 1.224,43 EUR neto (poračun v višini 150 EUR),
- od 41. do vključno 50. plačnega razreda 1.174,43 EUR neto (poračun v višini 100 EUR),
- za 51. in višji plačni razred 1.074,43 EUR neto (poračuna regresa za letni dopust ni).

3.4.3. REALIZACIJA KADROVSKEGA NAČRTA ZAVODA

STANJE NA DAN 1. 1. 2022

Na dan 1. 1. 2022 je v CŠOD **309 zaposlenih** (skupaj z delavci, ki so na daljši bolniški ali porodniški odsotnosti), od tega:

- **270** v okviru javne službe,
- **30** v okviru tržne dejavnosti,
- **9** v okviru projekta VNRC.

¹ V minimalno plačo se ne všttevajo: dodatek za nočno delo, za delo v nedeljo, za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu, za delovno dobo, za delovno in poslovno uspešnost ter za težje razmere dela.

CŠOD zaposluje na dan 1. 1. 2022 **po deležu zaposlitve 304,25 oseb, od tega:**

- za izvajanje javne službe, zaposleni, ki so bili v letu 2021 financirani iz proračuna, **238 oseb po deležu zaposlitve**, v skladu z potrjenimi novimi lokacijami v preteklih letih in skladno z normativi je bilo v 2022 predvideno povečanje za 21 zaposlenih, na skupno financiranih iz proračuna 259 zaposlenih,
- za izvajanje javne službe, zaposleni, ki so financirani iz drugih virov **29,75**
- za izvajanje tržne dejavnosti **27,5**
- za izvajanje projekta VNRC **9**.

V prikazih kadrovske strukture so podatki po št. oseb (ne po deležu zaposlitve).

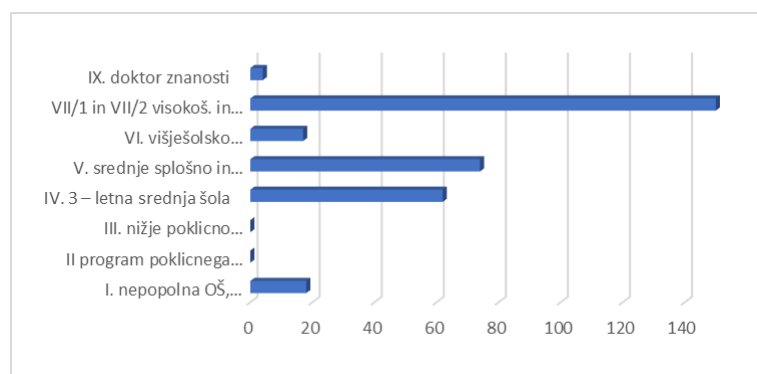
KADROVSKA STRUKTURA NA DAN 31. 12. 2022 (331 ZAPOSLENIH)

➤ **izobrazbena struktura**

Tabela 6: Pregled zaposlenih po stopnji izobrazbe na dan 31. 12. 2022 (vsi zaposleni)

Izobrazba	št. zaposlenih	Delež
I. nepopolna OŠ, osnovna šola	18	5,4%
II program poklicnega usposabljanje	0	0,0%
III. nižje poklicno izobraževanje	0	0,0%
IV. 3 – letna srednja šola	62	18,7%
V. srednje splošno in poklicno izobraževanje	74	22,4%
VI. višješolsko izobraževanje	17	5,1%
VII/1 in VII/2 visokoš. in univ. izobr., VIII. Magisterij	156	47,1%
IX. doktor znanosti	4	1,2%
SKUPAJ	331	100,0%

Slika 12: Prikaz izobrazbene strukture

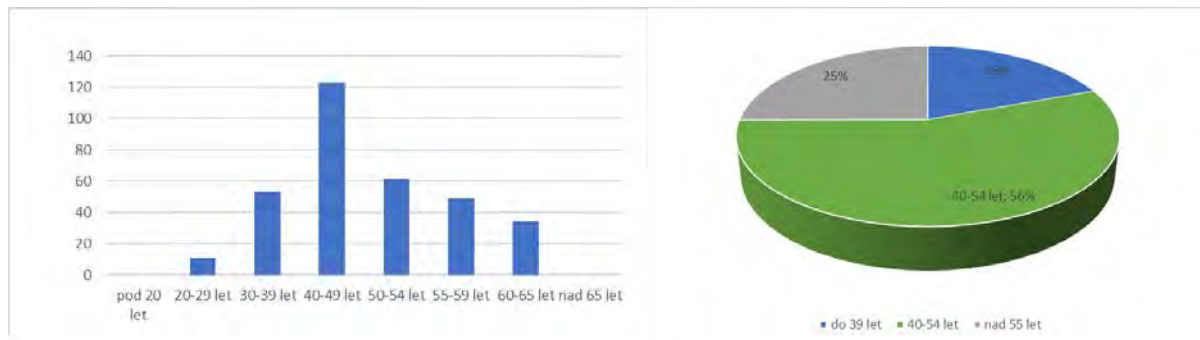
➤ **Starostna struktura zaposlenih**

Tabela 7: Starostna struktura zaposlenih na dan 31. 12. 2022 (vsi zaposleni)

Starost	št. zaposlenih	Delež
pod 20 let	0	0,0%
20-29 let	11	3,3%
30-39 let	53	16,0%

40-49 let	123	37,2%
50-54 let	61	18,4%
55-59 let	49	14,8%
60-65 let	34	10,3%
nad 65 let	0	0,0%
SKUPAJ	331	100,0%

Slika 13: Prikaz starostne strukture

Samo petina zaposlenih oz. 64 oseb je mlajših od 39 let. 144 oseb oz. 44% vseh zaposlenih je starejših od 50 let, od tega je 83 delavcev starejših od 55 let, kar je približno četrtnina vseh delavcev. Največ zaposlenih je v starostni skupini 40-54 let, in sicer 184 oseb, kar je več kot polovica.

Tabela 8: Nazivi strokovnih delavcev na dan 31. 12. 2022

Delovno mesto / Naziv	brez	mentor	Svetovalac	svetnik	Skupaj
Pomočnik direktorja za pedagoško področje v CŠOD	0	6	10	10	26
Učitelj v CŠOD	27	33	39	16	115
Vzgojitelj		2			2
SKUPAJ	27	41	49	26	143
Delež	18,9%	28,7%	34,3%	18,2%	100%

Med vsemi strokovnimi delavci, ki lahko skladno s Pravilnikom o napredovanju zaposlenih v vzgoji in izobraževanju napredujejo v naziv, je naziv pridobilo 81% strokovnih delavcev. Več kot polovica učiteljev je pridobilo najmanj naziv svetovalac.

JAVNA SLUŽBA IN TRŽNA DEJAVNOST CŠOD

Politika zaposlovanja je bila tudi v letu 2022 skladna z usmeritvami, ki se izvajajo na podlagi Kadrovskega načrta, ki ga opredeli pristojno ministrstvo. S ciljem vodenja učinkovitejše in prožnejše kadrovske politike so bile osebe javnega prava iz pristojnosti MIZŠ, med njimi tudi CŠOD, v septembru izvzete iz ZKN 2021 - 2022 oseb javnega prava po 22. členu ZJU (Sklep Vlade RS številka 10002-9/2020/15 z dne 29. 9. 2021).

V letu 2022 so bile realizirane naslednje spremembe:

- dodatno zaposlovanje za izvedbo programov javne službe v skladu z normativi,
- zaposlovanje v okviru projektov ESS skladno z odobrenimi sredstvi,

- zaposlitev oseb za opravljanje dela v programu javnih del,
- dodatne zaposlitve za izvajanje tržne dejavnosti,
- zaposlitve za nadomeščanje začasno odsotnih delavcev.

Navedene zaposlitve so bile potrebne zaradi zagotavljanja normativov in standardov, ohranjanja tržne dejavnosti ter zaradi izpolnjevanja vseh obveznosti zavoda.

Za opravljanje javne službe CŠOD je glede na minimalne standarde (25 lokacij, dnevni center, dijaški dom) minimalno število oseb 262:

- 225 oseb za opravljanje dejavnosti javne službe na 25 lokacijah - OE (minimalno 9 oseb na lokacijo oz. OE: vodja, 4 strokovni delavci, 2 kuharja, 1 gospodinja, 1 upravnik);
- 10 oseb za opravljanje javne službe v okviru dnevnega centra (strokovni delavci)
- 2 osebi za dijaški dom (varnostnik in vzgojiteljica)
- 24 oseb za skupne službe
- direktor

V organizacijskih enotah, ki razpolagajo z večjimi kapacitetami in posledično opravljajo večji obseg javne službe se glede na normativ poveča tudi število delavcev za opravljanje javne službe. Število oseb, ki opravljajo javno službo je 270. Stroške dela za zaposlene, ki opravljajo javno službo in niso financirani iz proračuna v okviru KN, CŠOD pokriva iz kotizacije.

PROJEKT »VEČNAMENSKI ROMSKI CENTRI KOT INOVATIVNA UČNA OKOLJA«

Število zaposlenih se je med letom spreminjalo zaradi odsotnosti ali odhoda delavcev ter glede na projektne potreb in finančne zmožnosti projekta. Vse pogodbe v okviru projekta so za določen čas, najdlje do zaključka projekta, ki je 31. 8. 2023.

SPREMEMBE IN DINAMIKA ZAPOSLENIH

Število zaposlenih v letu 2022 se je spreminjalo zaradi naslednjih vzrokov:

- nadomeščanja delavcev na porodniškem in starševskem dopustu,
- nadomeščanja delavcev zaradi daljše bolniške odsotnosti (nad 30 dni),
- začasno povečanega obsega dela,
- zagotavljanja normativa,
- organizacijskih sprememb v delovanju CŠOD,
- dinamike programov ESS,
- zagotavljanja izvajanja vseh del in nalog, potrebnih za vzdrževanje celotnega sistema,

NAPREDOVANJA V PR IN NAZIVE

V letu 2022 je napredovalo 67 zaposlenih, od tega:

- 66 zaposlenih za en in
- 1 za dva plačna razreda.

V naziv je napredovalo 11 strokovnih delavcev (DM Učitelj v CŠOD):

- 3 v naziv mentor,
- 5 v naziv svetovalec,
- 3 v naziv svetnik.

3.4.4. REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA ZAVODA

V letu 2022 se je CŠOD financiral iz:

- javnih sredstev (proračunskih sredstev),
- sredstev, ki jih za izvajanje javne službe zagotavljajo udeleženci programov šole v naravi,
- sredstev, ki izhajajo iz izvajanja dejavnosti dijaških domov,
- sredstev iz mednarodnih projektov,
- sredstev, pridobljenih na trgu z izvajanjem lastne dejavnosti.

REALIZACIJA PO OBRAČUNSKEM NAČELU

Po obračunskem načelu so pričakovani celotni prihodki zavoda v letu 2022 načrtovani v obsegu 13.465.599 EUR. Realizirani so bili prihodki v višini 15.016.661 EUR, t.j. 111,5 % načrtovanih prihodkov. Na doseg višjih prihodkov je vplival dvig cen tržne dejavnosti s 1.2.2022 in dvig cen javne službe s 1.9.2022. Prav tako so bile v letu 2022 umaknjene omejitve v povezavi z epidemiološko situacijo, ki je vplivala na poslovanje zavoda CŠOD v letih 2020 in 2021. Skladno s tem smo večji del leta poslovali v obsegu, ki ga je CŠOD dosegal v letih pred začetkom epidemije.

Odhodki, ki so v letu 2022 nastajali zaradi izvajanja dejavnosti po posameznih vrstah (stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, amortizacija, investicijski odhodki, finančni odhodki in drugi stroški) so bili načrtovani v višini 13.459.884 EUR. Realizirani so bili odhodki v višini 14.611.841 EUR, t.j. 108,6 % načrtovanih odhodkov.

Realiziran presežek prihodkov nad odhodki znaša 404.820,15 EUR, presežek prihodkov nad odhodki z upoštevanjem davka od dohodka pa 388.292,07 EUR.

Presežek prihodkov za izvajanje javne službe je 10.014,93 EUR (9.606,04 EUR z upoštevanjem DDPO), presežek pridobitne dejavnosti pa 394.805,22 EUR (oz. 378.686,03 z upoštevanjem DDPO).

REALIZACIJA PO DENARNEM TOKU

Celotni prihodki zavoda po denarnem toku so bili v letu 2022 načrtovani v višini 15.170.600 EUR. Realizirani so bili prihodki v višini 16.418.132 EUR, t.j. 108,2 % načrtovanih prihodkov. Na preseženo realizacijo prihodkov so vplivali enaki dejavniki kot pri realizaciji po obračunskem načelu.

Odhodki po denarnem toku so v letu 2022 nastajali zaradi izdatkov za plače s prispevki, izdatkov za druge osebne prejemke, izdatkov za blago in storitve, drugih operativnih odhodkov ter izdatkov za investicije, in so bili načrtovani v višini 17.917.378 EUR. Realizirani so bili odhodki v višini 17.144.637 EUR, t.j. 95,7 % načrtovanih odhodkov. Razlog za manjše odhodke je manjši obseg investicijskih

odhodkov, kot so bili načrtovani.

Ustvarjen je bil primanjkljaj prihodkov nad odhodki v višini 726.505 EUR, od tega javna služba primanjkljaj v višini 1.005.269 EUR in pridobitna dejavnost presežek prihodkov višini 278.764 EUR. Primanjkljaj po denarnem toku je posledica realiziranih investicij v letu 2022.

OSNOVNA DEJAVNOST JAVNEGA ZAVODA (JAVNA SLUŽBA)

Za osnovno dejavnost javnega zavoda (javna služba), to je šola v naravi, dnevi dejavnosti, programi šol ob vikendih, aktivne počitnice in dijaški dom, je bil v letu 2022 zagotovljen obseg proračunskih sredstev pri MIZŠ v višini 8.348.780 EUR in sicer za osnovno dejavnost 8.184.700 EUR in osnovne ter posebne naloge 164.080 EUR.

➤ Proračunska postavka 863010 – Dejavnost Centra šolskih in obšolskih dejavnosti

Obseg temelji na obsegu sredstev za izvajanje redne dejavnosti zavoda v skladu s kadrovskim načrtom (sredstva za plače, prispevke in davke, druge osebne prejemke, dodatno kolektivno zavarovanje ter izdatke za blago in storitve).

Pogodbeni obseg je v višini **8.184.700 EUR**, od tega 7.684.700 EUR sredstev namenjenih izplačilu plač zaposlenih, 500.000 EUR sredstev pa za materialne stroške.

Realiziran je bil obseg sredstev v višini **8.184.700 EUR**, od tega 7.684.700 EUR sredstev namenjenih izplačilu plač zaposlenih, 500.000 EUR sredstev pa za materialne stroške.

Realizacija je 100 %.

➤ Proračunska postavka 667310 – Dejavnost dijaških domov

Sredstva te postavke so v višini 57.500,97 EUR namenjene izplačilu zaposlenim, ki delajo na področju javne službe v dijaškem domu v Tolminu. Sofinanciranje oskrbnin ni predvideno. V finančnem načrtu je upoštevan dejanski izračun stroškov dela za dva zaposlena, ki ju financira MIZŠ.

Realizirana so bila sredstva v višini **57.500,97 EUR**.

Realizacija je 100 %.

OSNOVNA DEJAVNOST (DRUGI VIRI)

➤ Proračunska postavka 632510 – Investicije v CŠOD, konto 4323

Upravljanje in tekoče vzdrževanje objektov CŠOD za izvajanje javne službe Šola v naravi zahteva velik napor in čas tako med zaposlenimi, ki so zadolženi za vzdrževanje in nemoteno delovanje objekta na posamezni lokaciji (upravniki), kot med zaposlenimi na Centrali (skupne službe), zadolženimi za zagotavljanje standarda bivanja in standarda prehrane skladno z zakonodajo in sprejemljivimi normami.

Objekti v lasti Republike Slovenije, ki jih s sklepom Vlade Republike Slovenije upravlja ČŠOD, zahtevajo stalno in kakovostno vzdrževanje, periodično zamenjavo namestitvene opreme, v kuhinjah sledenje standardom priprave hrane, vzdrževanje oskrbe s pitno in sanitarno vodo, sonaravno ravnanje z odpadki in odpadnimi vodami ter zagotavljanje obratovanja objekta skladno z zakonodajnimi zahtevami.

Za izvedbo investicijsko vzdrževalnih del in adaptacij na objektih ČŠOD ter nabavo opreme je bilo v letu 2022 zagotovljenih 1.112.541 EUR:

- 496.540 EUR po transferni pogodbi št. C3330-22-424238
- 253.491 EUR po transferni pogodbi št. C3330-21-424186
- 362.510 EUR po transferni pogodbi št. C3330-21-424185

Realizacija v letu 2022 je **1.018.783 EUR**. Nerealizirana sredstva v višini 93.758 EUR so z aneksom prenesena v 2023.

➤ **Proračunska postavka 483010 – Računalniško opismenjevanje in informatika, konto 4323**

Po sklepu št. C3330-22-128004 za IKT opremo je bilo v letu 2022 zagotovljeno 23.893 EUR.

Realizacija v letu 2022 je **23.893 EUR**.

➤ **Proračunska postavka 239110 – Investicije v dijaške domove, konto 4323**

Po sklepih je bilo v letu 2022 zagotovljeno 6.500 EUR:

- Po sklepu št. C3330-22-124049 za IKT opremo Dijaški dom Tolmin 6.500 EUR
- Po sklepu št. C3330-22-124006 za opremo Dijaški dom Tolmin 1.195 EUR

Realizacija v letu 2022 je **7.695 EUR**.

➤ **Kotizacija udeležencev**

Osnovna dejavnost se, poleg sredstev iz proračuna, financira tudi iz vira kotizacij udeležencev programa. Obseg sredstev je izračunan na podlagi načrtovanega števila udeležencev v programu javne službe in na podlagi števila dni izvajanja programa javne službe v poslovnem letu. Višina načrtovanih sredstev je bila 2.529.186 EUR.

Realizirana sredstva v letu 2022 so bila **4.105.088 EUR**.

Realizacija je 164,8 %, kar je posledica že navedenih sprostitev epidemioloških omejitev.

OSNOVNE NALOGE

Za osnovne naloge, dogovorjene z MIZŠ, so bila v letu 2022 predvidena proračunska sredstva v višini 46.280 EUR:

➤ **Proračunska postavka 716710 (Mednarodna dejavnost):**

- Evropa v šoli/poletne šole – **7.280 EUR**

➤ **Proračunska postavka 715410 (Dopolnilni pouk slovenskega jezika v tujini):**

- Poletne šole in dejavnosti ob pouku (za otroke, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenskega jezika v tujini) – **39.000 EUR**

Realizirana so sredstva v višini 12.983,95 EUR. Realizacije je 28 %, kar je posledica prilagojene izvedbe naloge Poletne šole in dejavnosti ob pouku, ki smo jo namesto v živo izvedli prek spleta.

➤ **Posebne naloge**

Za posebne naloge, dogovorjene z MIZŠ, so bila v letu 2022 predvidena proračunska sredstva v višini 117.800 EUR:

➤ **Proračunska postavka 716910 (Raziskovalne in strokovne naloge za izobraževanje) :**

- Mednarodno sodelovanje in vključenost v mednarodne mreže za poučevanje na prostem – **5.000 EUR**
- Sodelovanje Slovenije v mednarodnem programu GLOBE – **35.000 EUR**
- Sodelovanje v mednarodnem projektu ESERO – **67.800 EUR**
- Usposabljanje romskih pomočnikov – **10.000 EUR**

Realizirana so sredstva v višini 66.499,45 EUR. Realizacije je 56 %, kar je posledica zamika začetka projekta ESERO (objektivne okoliščine na strani Evropske vesoljske agencije) in manjšega interesa za usposabljanje romskih pomočnikov od predvidenega.

PROJEKTI, FINANCIRANI IZ EU STRUKTURNIH SKLADOV IN RS

Za projektne naloge, financirane iz EU strukturnih skladov, so bila v letu 2022 predvidena proračunska sredstva v višini 1.031.368,42 EUR, in sicer:

- Proračunske postavke 150044, 150046, 150045 in 150047 (ESS) – Večnamenski romski centri kot inovativna učna okolja – 800.000 EUR; realizirano je bilo 649.943,50 EUR, t.j. 81 %
- Proračunske postavke 150044, 150046, 150045 in 150047 (ESS) - Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2018 do 2022 – 0 EUR; realizirano je bilo 42.350 EUR, ker smo v okviru projekta pridobili dodatna razpoložljiva sredstva
- Proračunska postavka 559 (Sklad za podnebne spremembe) – Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju – 231.368,42 EUR; realizirano je bilo 107.407,14 EUR, t.j. 46 %

PROJEKTNE NALOGE IZ MEDNARODNIH DEJAVNOSTI

Navedene naloge obsegajo sklenjene pogodbe, financirane iz mednarodnih dejavnosti. Obseg sredstev za črpanje v letu 2022 je bil načrtovan v višini 64.797,10 EUR in sicer iz naslednjih projektov, ki se financirajo iz programa Erasmus+:

- Didaktika učenja na prostem – mednarodne mobilnosti 2021: 3.615,20 EUR; realizirano je bilo 0 EUR
- ELaDiNa - Early Language Development in Nature: 30.000,00 EUR; realizirano je bilo 0 EUR

- TRIM - Tekmovanje Rekreacija Inovativnost Množičnost: 4.033,50 EUR; realizirano je bilo 4.033,50 EUR, t.j. 100 %
- Nature 360: 5.760 EUR; realizirano je bilo 0 EUR
- Developing Adventure Educational Camps in Far North: 4.138 EUR; realizirano je bilo 2.231,20 EUR, t.j. 54%
- Environment and Youth: 6.600 EUR; realizirano je bilo 0 EUR
- Diversity and Inclusion: 6.120 EUR; realizirano je bilo 6.120 EUR, t.j. 100 %
- Culture of Respect: 4.530 EUR; realizirano je bilo 5.998 EUR, t.j. 132 %
- Speak Out Against Discrimination: 0 EUR, realizirano je bilo 2.510 EUR (ni bilo v načrtu)
- Sport2Outdoor: 0 EUR, realizirano je bilo 3.877 EUR (ni bilo v načrtu)
- Didaktika učenja na prostem – mednarodne mobilnosti 2022: 0 EUR; realizirano je bilo 49.456 EUR (ni bilo v načrtu)

Realizacija projektov iz mednarodnih dejavnosti je 74.226,20 EUR, od tega večina za projekte, ki v finančnem načrtu niso bili predvideni. Realizacija je v posameznih projektih nižja od predvidene zaradi zamikov datumov poročanja (DUPMM 21, ELaDiNa), zamika izvedbe (Environment and Youth) in odpovedi izvedbe (Nature 360).

PROJEKTI, SOFINANCIRANI IZ KOHEZIJSKIH SREDSTEV

➤ Proračunski postavki 160322 (Energetska sanacija – EU) in 160323 (Energetska sanacija – slovenska udeležba)

Za izvedbo energetskih sanacij na objektih ČŠOD je bilo v letu 2022 zagotovljenih 1.079.866 EUR:

- po transferni pogodbi št. C3330-22-924003 za ES upravne zgradbe in OE Štrk 404.762 EUR
- po transferni pogodbi št. C3330-22-924000 za ES in adaptacija objekta ČŠOD OE Soča 675.104 EUR

Realizacija v letu 2022 je **649.759 EUR**. Nerealizirana sredstva v višini bodo prenesena v leto 2023.

TRŽNA DEJAVNOST

Tržna dejavnost obsega ponudbo prostorskih zmogljivosti skupinam in individualnim gostom v času, ko ni pouka, oz. v času, ko ČŠOD ne izvaja javne službe in nudenje prehranskih storitev tekom celega leta. Načrtovan je bil obseg prihodkov po denarnem toku v višini 1.300.800 EUR, realizirano je bilo 1.377.620 EUR, kar je 105,9 % načrtovanih prihodkov.

4. DRUGA POJASNILA O DELOVANJU ČŠOD V LETU 2020

4.1. ORGANI ZAVODA

4.1.1. POROČILO O DELU SVETA ZAVODA ČŠOD

Svet zavoda sestavlja devet članov, od tega 5 članov predstavnikov ustanovitelja, en član predstavnik koristnikov storitev in trije člani predstavniki zaposlenih.

Svet zavoda z mandatom do junij 2022 je izvedel 3 redne seje in 2 korespondenčni seji.

➤ 16. redna seja, februar 2022

- Seznaiter sveta zavoda z investicijskimi načrti v letu 2022
- Obravna in sprejem Letnega delovnega načrta s Finančnim načrtom ČŠOD za leto 2022

➤ 17. redna seja, februar 2022

- Inventurni elaborat za leto 2021
- Razprava in sprejem Letnega poročila s Finančnim poročilom za leto 2021
- Razprava in sprejem dopolnitve Letnega delovnega načrta s Finančnim načrtom za leto 2022
- Ocena uspešnosti direktorja in namestnice direktorja ČŠOD za leto 2021

➤ 15. korespondenčna seja, april 2022

- Sklep o pričetku postopka imenovanja članov Sveta zavoda
- Novelacija IP za Energetsko sanacijo in adaptacijo OE Soča

➤ 18. redna seja, maj 2022

- Razprava in sprejem cenika za izvajanje javne službe
- Razprava in sprejem dopolnitve Letnega delovnega načrta s Finančnim načrtom za leto 2022

➤ 16. korespondenčna seja, junij 2022

- Pregled in potrditev zapisnika zadnje seje.

V letu 2022 konstituiran svet zavoda je v letu 2022 izvedel 2 redni seji in 1 korespondenčno sejo.

➤ 1. redna konstitutivna seja, september 2022

- Seznaiter članov Sveta zavoda ČŠOD in konstituiranje sveta zavoda
- Imenovanje predsednika in namestnika predsednika sveta zavoda
- Seznaiter Sveta zavoda s poslovanjem JZ ČŠOD

➤ 2. redna seja, oktober 2022

- Obravna in sprejem novelacije IP Energetska sanacija upravne zgradbe in OE Štrk

➤ 1. korespondenčna seja, december 2022

- Investicijski program (IP) »Adaptacija upravne zgradbe«

Posamezne vsebine in sklepi so v zapisnikih sej Sveta zavoda.

4.1.2. POROČILO O DELU STROKOVNIH ORGANOV ZAVODA

➤ Poročilo o delu Programskega sveta

Od leta 2020 deluje Programski svet v sestav treh zunanji članov dr. Vlasta Hus s Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, dr. Gregor Torkar s Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani ter dr. Kristjan Musek Lešnik s FAMNIT Univerze na Primorskem ter dveh predstavnikov ČŠOD Meta Vončina Gnezda in Mateja Vertelj.

Predsednik Programskega sveta je dr. Gregor Torkar, ki so ga izvolili člani Programskega sveta.

Mandat traja od januarja 2020 do januarja 2024.

Programski svet se je v letu 2022 sestel na štirih sejah.

Seje so potekale kombinirano, nekaj članov v živo in nekaj preko oddaljenega okolja MS Teams.

April 2022, 16. redna seja

Pregledovanje popravljenih programov enajstega paketa ČŠOD nepregledanih programov iz prejšnjih sej, pregledanih 54 programov

April 2022, 17. redna seja

Pregledovanje popravljenih programov enajstega paketa ČŠOD OE Kavka in OE Lipa, pregledanih 40 programov

Maj 2022, 18. redna seja

Pregledovanje programov enajstega paketa ČŠOD OE Planika, Škorpijon, Štrk, pregledanih 30 programov

Junij 2022, 19. redna seja

Pregledovanje programov enajstega paketa ČŠOD OE Planika, Škorpijon, Štrk, pregledanih 16 programov

Posamezne vsebine in sklepi so razvidni iz zapisnikov sej Programskega sveta.

➤ Poročilo o delu Sveta za prostorski razvoj

Svet se je v letu 2022 sestel na eni redni seji, vsebina predstavljena v nadaljevanju.

Maj 2022, 23. redna seja

- Predstavitev novega člana Sveta za prostorski razvoj in izvolitev predsednika
- Pregled in potrditev zapisnika 22. seje sveta za prostorski razvoj
- Informacije o aktivnostih na upravni zgradbi ČŠOD, Frankopanska
- Informacije v zvezi z energetske obnovami:
 - Energetska obnova -upravna zgradba

- o Energetska obnova objekta CŠOD OE Štrk
- o Energetska obnova objekta CŠOD OE Soča
- Investicijsko vzdrževalna dela na objektih CŠOD v letu 2022 (DIIP 2021 in DIIP 2022)
- MP Kurent – javna dražba
- Prijave na razpis 2022/23 in širitev kapacitet (ureditev lokacij Ankaran, Bohinj, Murska Sobota in potencialne nove lokacije)
- Druge informacije (Breženka, Rak)Energetska obnova objekta CŠOD OE Soča,

4.2. ZAPOSLENI V CŠOD

Za kakovostno doseganje ciljev je pomembna motiviranost zaposlenih in miselnost, da je vsak zaposleni odgovoren za kvaliteto lastnega dela. To poskušamo doseči z različnimi oblikami strokovnih izpopolnjevanj in usposabljanj za vse zaposlene. Usposobljeni kadri, še posebej pedagoško osebje, ne pomenijo le sposobnosti posredovanja vsebin, pač pa imajo tudi posluh za otroka. Takšni učitelji ne posredujejo le znanja, pač pa pri učenju upoštevajo tudi vzgojne momente.

Z ustrezno razvitimi in podprtimi organizacijskimi zmogljivostmi (kompetence, vodenje, organizacijska kultura in komuniciranje) bo zavod dosegal konkurenčno prednost na področju kadrovskih potencialov in jih sistematično usmerjal v doseganje strateških ciljev. Naloga upravljanja človeških virov je, da motivira zaposlene za učinkovito izvedbo strategije zavoda. Človeški viri namreč predstavljajo največji potencial za kakovostno in uspešno delo zavoda. Ključnega pomena za upravljanje s človeškimi viri je širjenje in vzdrževanje dobrih medosebnih odnosov med vsemi zaposlenimi.

V skladu z vizijo CŠOD ter dolgoročnimi in srednjeročnimi usmeritvami zavoda smo izvajali strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje s poudarkom na zagotovitvi visoke stopnje strokovnosti naših zaposlenih. Izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih smo izvajali na nivoju zavoda, aktivov in individualnem nivoju, tako za tehnični, pedagoški in drugi kader, ter ga prilagodili glede na aktualne razmere. Izvajali smo različna strokovna spopolnjevanja v sodelovanju z zunanjimi, deloma tudi notranjimi strokovnjaki. Zaposleni so se izobraževali tudi individualno.

V zadnjih letih predstavlja velik izziv ustrezno in pravočasno nadomeščanje kadra zaradi bolniških odsotnosti, pridobivanje kadrov za zapolnitev posameznih delavnih mest (predvsem tehnično osebje), izvajanje raznovrstnih programov ter zagotavljanje normativov ob dvigovanju zahtev po usposobljenosti in licenciranju (starostna struktura, normativi, licence).

➤ Poročilo o delu Strokovnih aktivov CŠOD

V CŠOD delujejo trije strokovni aktivni (Naravoslovni aktiv, Družboslovni aktiv, Športni aktiv)kjer se srečujejo učitelji, inštruktorji in drugi pedagoški delavci z namenom razvijanja kakovosti izvajanja enodnevnih in večdnevnih programov, s poudarkom na pristopih za učenje na prostem, metod, in posebnostih učnih sredstev za učenje v naravi.

Združen aktiv za vse pedagoške delavce:

- 11.-12. marec 2022, CŠOD Fara, tema Večerna animacija z glasbenimi in plesnimi delavnicami; 58 udeležencev

Športni aktiv:

- 3.-4. junij 2022, Bloke, tema Preživetje v naravi, 22 udeležencev
- 15. oktober 2022, CŠOD Planinka, tema Orientacija in orientacijski tek, 36 udeležencev

Združen naravoslovni in družboslovni aktiv:

- 18. junij 2022, center Dina v Pivki, tema velike zveri, muzej in delavnica, 47 udeležencev

Vodje strokovnih aktivov so: Jana Leskovec za naravoslovni aktiv, Simona Peternejl za družboslovni aktiv in Alan Furlani za športni aktiv.

Tabela 9: Analiza izkoriščenosti nastanitvenih kapacitet po domovih za 2022

dom/OE	Šola v naravi		Dan dejavnosti na		Vikend		Društva, klubi		Športni klubi		Individualni gosti		Aktivne počitnice		SKUPAJ 2022		SKUPAJ 2021		SKUPAJ 2020		SKUPAJ 2019		INDEKS 2022/2021	
	udelež.	oskrbni dnevi	udelež.	oskrbni dnevi	udelež.	oskrbni dnevi	udelež.	nočitve	udelež.	nočitve	udelež.	nočitve	udelež.	oskrbni dnevi	udelež.	nočitve/oskrbni dnevi	udelež.	nočitve/oskrbni dnevi	udelež.	nočitve/oskrbni dnevi	udelež.	nočitve/oskrbni dnevi	udelež.	nočitve/oskrbni dnevi
AJDA	2.161	8.237			293	728	181	484	6	18			57	332	2.698	9.799	1.082	4.303	1.077	4.456	2.965	10.211	249,4	227,7
BOHINJ	2.361	11.251			597	1.633	264	517	354	1.274	264	899	101	547	3.941	16.121	2.393	10.011	2.054	8.272	4.208	17.261	164,7	161,0
BREŽENKA	1.988	9.634			819	2.260	315	1.156			216	1.097	28	166	3.366	14.313	1.785	7.836	1.686	7.285	3.516	14.128	188,6	182,7
BURJA	1.858	9.084	13		778	2.193	207	950	75	364	59	249	53	314	3.043	13.154	1.598	7.336	1.280	5.711	3.333	13.817	190,4	179,3
CERKNO	2.027	9.205	120		250	746	233	460	68	201	8	23	54	321	2.760	10.956	1.328	5.854	869	3.768	2.561	11.292	207,8	187,2
ČEBELICA	2.558	8.550	47		197	506	196	609			45	57	35	188	3.078	9.910	1.376	5.107	1.299	4.099	3.533	10.725	223,7	194,0
FARA	2.483	9.358	11		473	1.378	128	325	318	1.255	3	3	53	312	3.469	12.631	1.967	6.605	1.200	4.437	3.663	12.418	176,4	191,2
GORENJE	2.458	11.279			785	2.276	450	1.018	147	466	62	121	58	337	3.960	15.497	1.897	7.589	1.765	6.862	4.406	16.123	208,8	204,2
JURČEK	3.097	10.510	35		173	438	89	175	174	650	17	170	45	266	3.630	12.209	1.649	6.219	1.351	4.778	3.403	11.830	220,1	196,3
KAVKA	1.716	7.316	76		181	473	71	269			60	77	102	592	2.206	8.727	1.048	4.356	858	3.625	2.133	8.519	210,5	200,3
KRANJSKA GORA	2.157	9.530			458	1.247	184	391	132	467	192	481	74	372	3.197	12.488	1.745	6.591	1.004	3.686	3.990	14.755	183,2	189,5
LIPA	2.902	10.325	96		252	675	341	532	27	54	26	52	55	329	3.699	11.967	1.615	5.670	1.495	5.128	3.945	13.038	229,0	211,1
MEDVED	2.167	8.807			419	1.191	179	667			43	43	51	301	2.859	11.009	1.385	5.711	1.359	5.393	3.268	11.782	206,4	192,8
MURSKA SOBOTA	2.139	9.980			409	1.187	184	425	79	291	9	235	74	469	2.894	12.587	1.571	6.167	1.276	4.940	3.850	14.179	184,2	204,1
PECA	2.162	9.318	187		192	485	19	38	116	612	2	10	55	330	2.733	10.793	1.240	5.221	892	3.979	2.898	11.638	220,4	206,7
PLANICA	1.961	9.260	442		338	952									2.741	10.212	1.297	5.344	968	4.160	2.533	10.077	211,3	191,1
PLANINKA	2.254	9.512	40		228	640	254	678			40	120	58	331	2.874	11.281	1.281	5.209	1.096	4.734	3.029	11.970	224,4	216,6
PRVINE	2.470	9.022			393	1.099	286	719	54	106			53	311	3.256	11.257	1.454	5.457	903	2.511	40	107	223,9	206,3
RADENCI	2.252	9.569	51		438	1.192	331	1.213	245	842	68	168	56	336	3.441	13.320	2.016	7.722	1.028	3.896	3.040	12.174	170,7	172,5
RAK	1.587	7.191	92		285	852	220	424			10	20	42	228	2.236	8.715	980	3.931	790	3.693	2.161	8.864	228,2	221,7
SOČA	1.659	7.117			270	826	96	384	25	99	51	196			2.101	8.622	2.036	8.611	1.656	6.735	4.210	17.777	103,2	100,1
ŠKORPIJON	3.052	10.560	34		542	1.508	166	273	49	98			70	416	3.913	12.855	1.581	5.599	1.519	5.541	4.325	13.543	247,5	229,6
ŠTRK	2.063	8.445	138		407	1.064					5	9	68	405	2.681	9.923	1.420	5.342	1.134	4.507	2.524	9.211	188,8	185,8
TRILOBIT	1.810	8.099	95		258	722	362	717	45	217	35	47	67	336	2.672	10.138	1.260	5.379	894	3.756	3.059	11.101	212,1	188,5
VOJSKO	2.274	8.694	97		349	983	184	318			33	90	53	318	2.990	10.403	1.384	4.901	1.129	4.495	2.580	9.488	216,0	212,3
Skupaj domovi	55.616	229.853	1.574	0	9.784	27.254	4.940	12.742	1.914	7.014	1.248	4.167	1.362	7.857	76.438	288.887	38.388	152.071	30.582	120.447	79.173	296.028	199	190
GABER											59	205			59	205	42	128	42	128	42	126	140,5	160,2
MS-drugo											25	4.334	0		25	4.334	45	4.977	45	4.977	131	10.769	55,6	87,1
Skupna vsota	55.616	229.853	1.574	0	9.784	27.254	4.940	12.742	1.914	7.014	1.332	8.706	1.362	7.857	76.522	293.426	38.475	157.176	30.669	125.552	79.346	306.923	199	187

RAČUNOVODSKO POROČILO

5. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM ČŠOD

5.1. RAČUNOVODSKE USMERITVE

Računovodski izkazi Centra šolskih in obšolskih dejavnosti so pripravljeni v skladu z Zakonom o računovodstvu ter pripadajočimi podzakonskimi akti (Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 203/21 in 158/22); Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 114/06 – ZUE, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18); Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21); Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15) in v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (2016) (Uradni list RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18)).

5.2. NEOPREDMETENA DOLGOROČNA SREDSTVA

Izkazana so po (revaloriziranih) nabavnih vrednostih in se amortizirajo skladno s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Sredstva se redno odpisujejo z uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja. Rok odpisa je določen s stopnjami rednega odpisa, ki izhajajo iz priloge že omenjenega pravilnika.

5.2.1. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Vključujejo zemljišča, zgradbe, opremo, investicije v teku ter drobni inventar. Izkazana so po (revaloriziranih) nabavnih vrednostih in se amortizirajo skladno s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

Sredstva se redno odpisujejo z uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja. Rok odpisa je določen s stopnjami rednega odpisa, ki izhajajo iz priloge že omenjenega pravilnika. Sredstva, katerih nabavna vrednost je na dan nakupa manjša od 500 EUR, se izkazujejo posamično kot drobni inventar in se odpišejo enkratno v celoti ob nakupu. Drobni inventar, katerega zakupna vrednost na dan nakupa ne presega 100 EUR, se vodi skupinsko in se odpiše enkratno v celoti ob nakupu.

5.2.2. *KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE*

Predstavljajo naložbe prostih denarnih sredstev v vezane depozite pri Zakladnici RS in se izkazujejo v vrednostih, ki izhajajo iz ustreznih listin.

5.2.3. *TERJATVE IZ POSLOVANJA*

Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin. Popravek vrednosti terjatev, za katere obstaja dvom, da bodo poplačane, je oblikovan v breme prevrednotovalnih poslovnih odhodkov. Oblikuje se za posamezne terjatve v njihovi celotni višini oz. odvisno od informacij o finančnem položaju dolžnika (prisilne poravnave, stečaji).

5.2.4. *KRATKOROČNE IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA*

Prikazane so v vrednostih, ki izhajajo iz ustreznih listin. Dolgoročne obveznosti se revalorizirajo glede na dogovore z upniki, ki so zapisani v ustreznih listinah.

5.2.5. *ZALOGE*

Zaloge živil in pijač, energentov, pomožnega materiala ter trgovskega blaga se vrednotijo po nabavnih vrednostih - po metodi FIFO.

5.2.6. *OBVEZNOSTI ZA SREDSTVA, PREJETA V UPRAVLJANJE*

Sredstva, ki jih ustanovitelj (država) prenese v uporabo in upravljanje zavodu. Kažejo na vir financiranja sredstev, s katerimi upravlja zavod, in na njegovo obveznost do lastnikov (države). Te obveznosti se zmanjšujejo z obračunano amortizacijo (ko amortizacija ni cenovno pokrita) in z izločitvijo oziroma odtujitvijo sredstva iz javnega zavoda CŠOD na podlagi sklepa Vlade RS. Sredstva, prejeta v upravljanje, se povečujejo z vlaganji lastnikov v zavod in z uspešnim poslovanjem zavoda (presežek prihodkov nad odhodki iz preteklih let).

5.2.7. *KRITERIJI ZA DELITEV STROŠKOV NA JAVNI IN TRŽNI DEL*

Osnova za delitev odhodkov na odhodke javne službe in odhodke, ustvarjene na trgu, so pogojna stroškovna mesta, ki hkrati ustvarjajo tudi prihodke (kuhinja, sobe, izobraževanje, trg in splošno). V prvi fazi se vsi odhodki evidentirajo na ustreznih pogojnih stroškovnih mestih neposredno ali pa preko ključev. V drugi fazi se odhodki splošnega stroškovnega mesta s posebnim ključem razdelijo na ostala pogojna stroškovna mesta za določene vrste stroškov. V tretji fazi se odhodki pogojnih stroškovnih mest kuhinja in sobe delijo glede na delež obrokov oz. nočitev, doseženih z izvajanjem javne službe in tržne dejavnosti, na

omenjeni dve dejavnosti.

Ob koncu poslovnega leta zavod CŠOD odhodke razdeli na tiste, ki se nanašajo na dejavnost javne službe, in tiste, ki se nanašajo na tržno dejavnost, glede na predhodno omenjene kriterije skladno s 23. členom Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Podatki o odhodkih oziroma stroških po vrstah dejavnosti, ki niso razvidni iz dokumentacije, se ugotovijo na podlagi ustreznih sodil. Stroški se s pogojnega stroškovnega mesta na podlagi preračunov oskrbnih dni, nočitev, pripravljenih obrokov in drugih parametrov prenesejo na ustrezne stroškovne nosilce.

Amortizacija se obračunava po predpisanih stopnjah, knjiženje pa je odvisno predvsem od tega, ali je pokrita z ustvarjenimi prihodki ali ne. Na javni in tržni del se deli na podlagi sodil in razmerja opravljene javne in tržne dejavnosti, del amortizacije javne službe pa se prenese v breme konta sredstev v upravljanju, in to v višini nepokrite amortizacije s prihodki.

5.3. POJASNILA K BILANCI STANJA

5.3.1. NEOPREDMETENA DOLGOROČNA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Neodpisana vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2022 znaša 16.806.400,52 EUR.

Investicije v teku na dan 31. 12. 2022 znašajo 3.051.947,03 EUR in zajemajo gradnjo, obnovo in izdelavo projektnih dokumentacij za obnovo objektov CŠOD. Investicije se bodo nadaljevale in zaključile v letu 2023.

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je v letu 2022 vlagal v naslednje investicije in investicijsko vzdrževanje:

- CENTRALA Projektna dokumentacija, gradbena dela (energetska sanacija objekta in nadzidava)
- AJDA Izdelava fasade na depandansi, ureditev okolice
- BOHINJ Nakup novih koles
- BREŽENKA Ureditev nadstreška in predelne stene
- BURJA Nove strojne inštalacije
- CERKNO oprema za kuhinjo (lupilec)
- ČEBELICA Inox regali za skladišče živil, didaktična oprema
- FARA Nakup novih koles in ureditev internetne povezave
- GORENJE Pomivalni stroj, hladilna omara, inox regali za skladišče živil in športna oprema (kolesa, blazina pod plezalno steno itd), televizija, kosilnica, brušenje parketa...
- JURČEK Zamenjava talnih oblog (keramika in vinil), nova športna oprema
- KAVKA Vrtna hiša, zamenjava vrat in podbojev
- KRANJSKA GORA Izdelava idejna zasnove zunanje ureditve, nakup nove športne opreme (kolesa, miza za namizni tenis...)
- LIPA IKT in športna oprema
- MEDVED Naprava za mehčanje vode, konvektomat in druga kuhinjska oprema

- MURSKA SOBOTA Sanacija kotlovnice, obnova strelovoda, slikopleskarska dela
- PECA Nakup zemljišča ob objektu, zunanja ureditev, nova športna oprema, elektro inštalaterska dela, oprema za kuhinjo (lupilec)
- PLANICA Nova športna oprema (kolesa)
- PLANINKA Zamenjava grelnika vode in obtočne črpalke, nova kuhinjska in športna oprema
- PRVINE zamenjava ležišč
- RADENCI Popravilo ogrevalnega sistema, slikopleskarska dela, nova kolesa in poligon...
- RAK Inox regali in oprema za kuhinjo (termični blok, prezračevanje), elektro inštalaterska dela, kolesa, televizija
- SOČA Energetska sanacija in adaptacija objekta (v teku)
- ŠKORPIJON IKT in oprema
- ŠTRK Energetska sanacija in adaptacija objekta (v zaključevanju), pomivalni stroj
- TRILOBIT Konvektomat za kuhinjo, profesionalne hladilne in zamrzovalne naprave, druga oprema za kuhinjo
- VOJSKO Ureditev prezračevanja, nova kuhinjska oprema

Tabela 10: Spremembe neopredmetenih ter opredmetenih osnovnih sredstev za leto 2022:

(v EUR)	dolgoročne premoženjske pravice	zemljišča	zgradbe	oprema	druga opred. osnovna sredstva	zgradbe v finančnem najemu	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 31. 12. 2021	849.343	1.871.052	29.767.632	7.910.029	42.324		40.440.380
Povečanja	2.648	13.811	267.746	976.100	0		2.022.677
Investicija v teku			2.573.462				2.573.462
Zmanjšanja			686.995	410.192	0		1.859.559
Stanje 31. 12. 2022	851.991	1.884.863	31.921.845	8.475.937	42.324		43.176.960
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 31. 12. 2021	816.715		14.596.669	7.127.220	37.946		22.578.550
Povečanja							
Zmanjšanja			364.024	401.358			765.382
Amortizacija	11.320		827.310	666.814			1.505.443
Stanje 31. 12. 2022	828.035	0	15.059.955	7.392.676	37.946		23.318.611
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 31. 12. 2021	32.628	1.871.052	15.170.963	782.809	4.378	-	17.861.830
Stanje 31.12.2022	23.956	1.884.863	16.861.890	1.083.261	4.378	-	19.858.349

V celotni vrednosti premoženja, s katerim upravlja zavod Center šolskih in obšolskih dejavnosti, kar 95 % predstavljajo zemljišča in zgradbe, v katerih se odvijajo vse dejavnosti zavoda.

5.3.2. KRATKOROČNE TERJATVE

Tabela 11: Struktura kratkoročnih terjatev za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31. 12. 2022	STRUKTURA 2022 (v %)	ZNESEK 31. 12. 2021	STRUKTURA 2021 (v %)	INDEKS 2022/2021
Kratkoročne terjatve do kupcev	41.574	0,95	44.495	0,83	93,4
Kratkoročne terjatve za dane predujme	0	0,00	452	0,01	0,00
Kratkoročne terjatve do nepos. upor. EKN - države	732.163	16,65	594.813	11,06	123,1
Kratkoročne terjatve do nepos. upor. EKN - občine	2.135	0,05	805	0,01	265,3
Kratkoročne terjatve do pos. upor. EKN - države	39.735	0,90	54.371	1,01	73,1
Kratkoročne terjatve do pos. upor. EKN - občine	405.257	9,21	244.841	4,55	165,5
Kratkoročne terjatve do zakladnice	3.000.000	68,21	4.300.000	79,97	69,8
Terjatve za vstopni DDV, DDPO (obveznost)	4.271	0,10	9.496	0,18	45,0
Druge kratkoročne terjatve	88.624	2,02	63.369	1,18	139,9
Aktivne časovne razmejitev	84.310	1,92	63.789	1,19	132,2
SKUPAJ	4.398.070	100	5.376.431	100	81,8

Kratkoročne terjatve so se v letu 2022 zmanjšale za 18,2 % in na zadnji dan leta znašajo 4.398.070,23 EUR. Indeks glede na leto 2021 je 81,8.

Zvišale so se kratkoročne terjatve do neposrednih in posrednih uporabnikov EKN – države, občine, druge kratkoročne terjatve in aktivne časovne razmejitev, medtem ko so se ostale kratkoročne terjatve znižale. Največje povišanje opazimo pri terjatvah do neposrednih in posrednih uporabnikov EKN, kar je posledica

večjega obsega izvajanja dejavnosti šole v naravi. Konec leta 2021 je bila izvedba šol v naravi še vedno pod negotovim vplivom epidemiološke situacije SARS-CoV-2.

Porast je vidna tudi pri aktivnih časovnih razmejitvah, saj imamo v letu 2022 vnaprej vračunane prihodke projekta VNRC – Večnamenski romski centri, vnaprej vračunane prihodke za sredstva plač MIZŠ (pokrivanje akontacije glede na realizacijo) ter prihodke projekta Podnebni cilji in vsebine v vzgojno izobraževalnih zavodih.

Glede na strukturo terjatev, največji delež predstavljajo terjatve do zakladnice EZR, kjer imamo vezana prosta likvidnostna sredstva. V letu 2022 so terjatve glede na leto 2021 nižje za 31,79 %. Sredstva so bila v delu že porabljen za obnovo objekta Soča, obnovo poslovne stavbe na Frankopanski ulici v Ljubljani in za obnovo objekta Štrk. Preostala sredstva so namenjena dokončanju omenjenih investicij in bodočim prenovam objektov CŠOD (dom Rak, Trilobit, ureditev Ankarana...).

Terjatve za vstopni DDV so nižje v primerjavi z letom 2021. Med terjatvami so upoštevane samo tiste, ki se vežejo na poračun odbitka DDV v mesecu decembru. Odprto pa imamo davčno obveznost zaradi preračuna odbitnega deleža, ki je v primerjavi z letom 2021 nižji od začasnega in sicer za 2 %.

5.3.3. DENARNA SREDSTVA

Tabela 12: Struktura denarnih sredstev za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31. 12. 2022	STRUKTURA 2022 (v %)	ZNESEK 31. 12. 2021	STRUKTURA 2021 (v %)	INDEKS 2022/2021
Gotovina v blagajni	5.218	0,5	5.147	1,6	101,4
Denarna sredstva pri UJP	1.002.020	99,5	310.963	98,4	322,2
SKUPAJ	1.007.238	100	316.110	100	318,6

Večji del denarnih sredstev predstavljajo sredstva, ki so ob koncu leta ostala na transakcijskem računu, saj zavod blagajniško poslovanje skuša kar najbolj omejevati. Denarna sredstva na dan 31. 12. 2022 so višja kot konec leta 2021, predvsem zaradi potrebe po likvidnosti za plačilo investicij v teku ter prejema sredstev po zahtevkih v zadnjih dneh leta.

5.3.4. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Aktivne časovne razmejitve so na zadnji dan v letu 2022 znašale 84.310,19 EUR in so se v primerjavi z letom 2021 povečale za 32,2 %.

Vnaprej so vračunani prihodki projekta VNRC (Večnamenski romski centri) v višini 14.783 EUR, projekta Podnebni cilji in vsebine v vzgojno izobraževalnih zavodih v višini 34.662 EUR. Gre za pokrivanje odhodkov projekta, ki so nastali v letu 2022 in so bili v poslovnih knjigah že evidentirani.

Prav tako imamo vnaprej vračunane prihodke za sredstva plač MIZŠ (pokrivanje akontacije glede na realizacijo) v višini 17.748 EUR.

Preostali del aktivnih časovnih razmejitev se nanaša na stroške vnaprej plačanih naročnin, članarin, obračunanih obresti EZR za leto 2022 in drugih stroškov, ki se obračunsko nanašajo na leto 2023.

5.3.5. ZALOGE

Stanje zalog se je v primerjavi z letom 2021 povečala za 39 %. Na zadnji dan v letu 2022 je vrednost zalog znašala 149.669,80 EUR. Zmanjšale so se zaloge trgovskega blaga, medtem ko so se zaloge živil, energentov in pomožnega materiala povečale. Spremembe gibanja zalog energentov so odvisne od dneva nakupa kurilnih derivatov, njihove cene in vremenskih razmer.

Tabela 13: Zaloge za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31. 12. 2022	STRUKTURA 2022 (v %)	ZNESEK 31. 12. 2021	STRUKTURA 2021 (v %)	INDEKS 2022/2021
Zaloge živil in pijač	58.243	38,9	29.220	27,1	199,3
Zaloge pomožnega materiala	248	0,2	238	0,2	104,2
Zaloga olja in plina za ogrevanje	64.555	43,1	51.110	47,5	126,3
Zaloge trgovskega blaga	25.443	17,0	26.800	24,9	94,9
Zaloge sekancev	1.181	0,8	340	0,3	347,1
SKUPAJ	149.670	100	107.708	100	139,0

5.3.6. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Kratkoročne obveznosti so se v primerjavi z letom 2021 povečale za 27,9 %. Center šolskih in obšolskih

dejavnosti je imel na zadnji dan leta 2022 za 1.793.909,10 EUR dolga. Večinski delež obveznosti predstavljajo kratkoročne obveznosti do zaposlenih (decembrske plače in drugi stroški dela), kratkoročne obveznosti za prispevke in davke (decembrske plače s poračunom), kratkoročne obveznosti do dobaviteljev in obveznosti za DDV ter DDPO. Za 99,9 % so višje obveznosti do uporabnikov EKN in to v največji meri zaradi prejetega avansa MIZŠ za projekt Večnamenski romski centri, ki ga ministrstvo izkazuje kot terjatev do CŠOD. Leta 2021 tovrstnega avansa nismo imeli.

Na povečanje kratkoročnih obveznosti je v največji meri vplivalo povečanje obveznosti do dobaviteljev in do uporabnikov ENK ter povečanje pasivnih časovnih razmejitev, ki vključujejo obratovalne stroške objekta CŠOD OE Cerklje, vračunane stroške za delo kuharjev CŠOD Planica za leto 2022 in pa kratkoročno odložene prihodke za male projekte, katerih izvedba bo potekala v letu 2023.

Večino svojih obveznosti do dobaviteljev zavod poravnava v roku 30 dni. Izjeme so med drugim investicijska vlaganja, vezana na dotacije iz proračuna RS, za katere odplačilna doba znaša 60 dni. Zavod vse svoje obveznosti poravnava v predvidenem roku.

Tabela 14: Kratkoročne obveznosti za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31. 12. 2022	STRUKTURA 2022 (v %)	ZNESEK 31. 12. 2021	STRUKTURA 2021 (v %)	INDEKS 2022/2021
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	517.279	28,8	489.119	34,9	105,8
Kratk. obvezn. za prispevke iz in na plače	234.182	13,1	226.487	16,2	103,4
Kratk. obvezn. za davke iz in na plače	75.466	4,2	72.059	5,1	104,7
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	548.242	30,6	401.589	28,6	136,5
Kratkoročne obveznosti do upor. EKN	138.017	7,7	69.060	4,9	199,9
Obveznosti za DDV	41.473	2,3	7.378	0,5	562,1
Obveznost za DDPO	16.528	0,9	0,0	0	-
Pasivne časovne razmejitve (PČR)	220.624	12,3	136.132	9,7	162,1
Druge kratkoročne obveznosti za dajatve	1.492	0,1	440	0,1	339,1
SKUPAJ	1.793.303	100	1.402.264	100	127,9

5.3.7. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Center šolskih in obšolskih dejavnosti na zadnji dan leta 2022 izkazuje dolgoročne obveznosti v skupni višini 135.963,67 EUR, ki se nanašajo na sredstva, ki smo jih prejeli za energetske sanacije doma Bohinj. V letu 2022 izkazujemo tudi dolgoročno odložene prihodke z naslova dolgoročne projektne aktivnosti, ki se nanašajo na izvedbo projekta ELaDiNa in DUPMM pri katerih sodelujemo kot vodeči partner.

Tabela 15: Struktura dolgoročnih obveznosti za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	NA DAN 31. 12. 2022	STRUKTURA 2022 (v %)	NA DAN 31. 12. 2021	STRUKTURA 2021 (v %)	INDEKS 2022/2021
Donacije za osnovna sredstva	0,0	0,0	320	0,2	0,0
Sredstva za energetske sanacije	17.894	13,2	18.524	11,6	96,6
Dolgoročno odloženi prihodki	118.070	86,8	140.188	88,2	84,2
SKUPAJ	135.964	100	159.032	100	85,5

Med dolgoročnimi obveznostmi imamo evidentirani dotaciji iz leta 2007 od Slovenskega E-foruma v višini 16.000 EUR in iz leta 2013 od Petrola d. d. v višini 38.403,47 EUR. V skladu z računovodskimi standardi ju evidentiramo med dolgoročne pasivne časovne razmejitve. Te predstavljajo vir za pokrivanje amortizacije doniranih osnovnih sredstev. V letu 2022 se je z naslova doniranih sredstev pokrila obračunana amortizacija v višini 320,00 EUR.

Sredstva za energetske sanacije so bila prejeta znotraj izvedene energetske sanacije za objekt ČŠOD OE Bohinj in so bila financirana iz kohezijskih skladov EU ter slovenske udeležbe. Predstavljajo vir za pokrivanje amortizacije osnovnih sredstev, ki smo jih pridobili v času energetske sanacije objekta v Bohinju. Sredstva so se začela amortizirati v začetku leta 2019, ko je bila investicija zaključena in prenesena v uporabo, amortizacija za 2022 znaša 629,71 EUR.

5.3.8. OBVEZNOSTI ZA SREDSTVA, PREJETA V UPRAVLJANJE

Na zadnji dan leta 2022 je stanje obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, znašalo 23.199.519,43 EUR. Lastnik celotnih sredstev je država.

Povečanja sredstev glede na predhodno leto se nanaša na prejeta sredstva za obnovo upravne stavbe ter objekta ČŠOD Štrk, energetske sanacije in adaptacije objekta Soča ter drugih financiranj v tekoče vzdrževanje, opremo, druge investicije ter financiranje licence.

Zmanjšanje stanja obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje se nanaša na obračunano amortizacijo v letu 2022, ki je krita iz naslova prejetih sredstev ministrstva, na presežek odhodkov nad prihodki iz leta 2021 ter prodajo objekta MP Kurent.

Tabela 16: Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje za leto 2022:

(v EUR)	OBVEZNOSTI ZA SREDSTVA PREJETA V UPRAVLJANJE	SKUPAJ
Stanje 31. 12. 2018	23.080.827	23.080.827
Presežek prihodkov nad odhodki 2018	5.186	
Zakup licenc MIZŠ	1.577	
IKT program SIO 2020	1.270	
Objekt Čemšenik, Utrip	1.000.000	
Amortizacija licenc + amortizacija opreme IKT	-3.319	
Amortizacija ki ni cenovno pokrita	-246.726	
Stanje 31. 12. 2019	23.838.815	23.838.815
Presežek prihodkov nad odhodki 2019	247	
Gambit trade – zakup licence	1.689	
IKT program SIO 2020 oprema	525	
IKT program SIO 2020 oprema	131	
COVID19 – IKT COMTRON RAC	1.508	
Obnova 4 stavb po zah. 21450-55-8557	234.506	
IKT oprema in obnova po zah. 10000-125008-2468	52.486	
Arnes r.št.2134 IKT oprema izobraževanje	2.692	
Amortizacija v breme vira 98	-1.033.513	
Stanje 31. 12. 2020	23.099.087,08	23.099.087
Presežek odhodkov nad prihodki 2020	-327.589	
Gambit trade – zakup licence	1.689	
IKT oprema -projektor – 3x	2.068	
IKT oprema – tablični računalnik	401	
IKT oprema – prenosni računalnik 3x	2.340	
Sofinanciranje IKT na podlagi 28. člena ZOPI	24.172	
Adaptacija upravne zgradbe ČŠOD	160.000	
Energ.sanacija upr.stavbe in objekta OE Štrk	38.578	
Investicije-vzdrževalna dela na objektih ČŠOD	59.610	
Amortizacija v breme vira 98	-599.350	
Zmanjšanje obv. za sredstva v uprav.- ESS	-42.533	
Stanje 31.12.2021	22.418.473	22.418.473
Presežek odhodkov nad prihodki 2021	-202.794	
MOP zahtevek	1.304	
Sofinanciranje 21450-55-4351 DD Soča	1.195	
Sofinanciranje opreme, GOI dela...	391.636	
Sofinanciranje opreme, vzdrževanje...	312.094	
Sofinanciranje upravne stavbe	160.000	
Sofinanciranje za DD Soča	5.187	

(v EUR)	OBVEZNOSTI ZA SREDSTVA PREJETA V UPRAVLJANJE	SKUPAJ
Sofinanciranje - adaptacija upravne stavbe	93.492	
Sofinanciranje Soča - Tolmin	304.763	
Gambit trade – zakup licence	1.689	
Sofinanciranje 21450-55-13410	23.893	
Prodaja Kurent (MP)	-292.641	
Sofinanciranje obj. Štrk + Upravna zgradba	344.997	
Amortizacija v breme vira 98	-363.768	
Stanje 31.12.2022	23.199.519	

5.3.9. POSLOVNI IZID

Presežek prihodkov nad odhodki pred obračunanim davkom od dohodka pravnih oseb znaša 404.820,15 EUR. Višji poslovni izid od načrtovanega je delno posledica pridobljenih sredstev za investicije iz proračuna, delno pa posledica dviga cen tržne dejavnosti. Sredstva za pokrivanje amortizacije potrebujemo zaradi izčrpanosti objektov, ki so potrebni celovite prenove. V kalkulacijo cene tržne dejavnosti smo vključili večji delež stroška namenjenega pokrivanju amortizacije in vkalkulirali višjo stopnjo razlike v ceni.

Presežek prihodkov nad odhodki z upoštevanjem davka od dobička pravnih oseb znaša 388.292,07 EUR.

S presežkom prihodkov nad odhodki bomo pokrivali primanjkljaj iz leta 2020 v višini 327.589,01 EUR, preostali znesek pa namenili za investicije v objekte.

5.4. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

5.4.1. CELOTNI PRIHODKI

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je javni zavod, ki se med drugim financira tudi s sredstvi pridobljenimi na trgu. Zato sodi zavod, skladno s 4. odstavkom 15. člena Zakona o računovodstvu ter 2. členom Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, med t.i. določene uporabnike enotnega kontnega načrta. V 16. členu Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov uporabnikov enotnega kontnega načrta je za določene uporabnike enotnega kontnega načrta predpisano, da morajo prihodke in odhodke razčlenjevati skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi, ki veljajo za nepridobitne organizacije, kar pomeni, da te osebe javnega prava odhodke in prihodke ugotavljajo in razčlenjujejo po načelu nastanka dogodka. Zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov pa je v istem členu odredbe določeno tudi, da morajo te pravne osebe prihodke in odhodke ugotavljati in razčlenjevati tudi po načelu denarnega toka.

Tabela 17: Celotni prihodki Centra šolskih in obšolskih dejavnosti za leto 2022:

(v EUR)	ZNESEK 31. 12. 2022	STRUKTURA 2022 (v %)	ZNESEK 31. 12. 2021	STRUKTURA 2021 (v %)	INDEKS 2022/2021
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	14.348.517	95,6	11.234.502	92,7	127,7
Prihodki od prodaje blaga in materiala	77.456	0,5	50.101	0,4	154,6
Prihodki projekt – Romi ESS	0	0	684.698	5,7	-
Prihodki projekt – Romi VNRC	519.707	3,5	45.019	0,4	-
Prihodki projekt – Krepitev kompetenc	31.951	0,2	18.112	0,1	176,4
Finančni prihodki	11.253	0,1	0,00	0,0	-
Drugi prihodki	4.950	0	69.518	0,6	7,1
Prevrednotovalni prihodki	22.826	0,2	14.212	0,1	160,6
SKUPAJ	15.016.661	100	12.116.162	100	123,9

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je v letu 2022 realiziral 15.016.661 EUR prihodkov, kar predstavlja 23,2 % rast prihodkov v primerjavi z letom 2021.

Na nivoju celotnega zavoda je viden porast prihodkov na vseh postavkah razen drugih prihodkih in prihodkov iz naslova projektov – Romi ESS (v letu 2022 ni prihodkov iz tega naslova, saj se je projekt zaključil 31.8.2021). Porast prihodkov je posledica umirjanja učinkov epidemije Covid-19, ki je vplivala na izpad prihodkov tako v letu 2020 kot v letu 2021.

Prevrednotovalni prihodki so višji kot v letu 2021 zaradi višjih odškodnin zavarovalnice za povzročeno škodo.

5.4.2. PRIHODKI JAVNE SLUŽBE

Center šolskih in obšolskih dejavnosti se v najširšem smislu financira na dva načina:

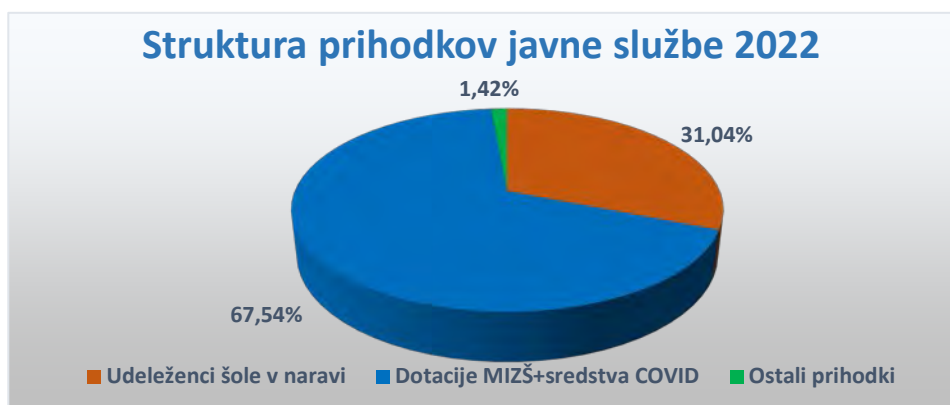
- iz javnih sredstev in
- iz sredstev, ki jih pridobi na trgu.

Javna sredstva predstavljajo:

- proračunska sredstva (ta so daleč največja, saj predstavljajo okoli 65,7 % vseh prihodkov javne službe zavoda),
- sredstva, ki jih za izvajanje javne službe zagotavljajo udeleženci programov "šole v naravi" (predstavljajo okoli 31,0 % vseh prihodkov javne službe zavoda),
- sredstva, ki izhajajo iz opravljanja dejavnosti dijaških domov (oskrbnine predstavljajo 0,1 % vseh prihodkov javne službe zavoda) ter
- druga sredstva (finančni in drugi prihodki ter prevrednotovalni prihodki skupaj predstavljajo manj kot 1,4 % vseh prihodkov).

Tabela 18: Prihodki javne službe Centra šolskih in obšolskih dejavnosti za leto 2022

(v EUR)	ZNESEK 31. 12. 2022	STRUKTURA 2022 (v %)	ZNESEK 31. 12. 2020	STRUKTURA 2020 (v %)	INDEKS 2021/2020
Prihodki od udeležencev šole v naravi	4.235.641	31,0	1.739.022	16,1	243,6
Oskrbnine dijakov	18.113	0,1	11.984	0,1	151,1
Transfer sredstev (MIZŠ)	9.193.381	67,4	8.273.133	76,6	111,1
Prihodki iz sredstev javnih financ -COVID	22.334	0,2	658.369	6,1	3,4
Prejeta sredstva mednarodnih organizacij	96.428	0,7	42.365	0,4	227,6
Prejeta sredstva projekta Inovativni pristop za poučevanje na prostem z elementi estetskega pristopa	31.951	0,2	4.669	0,1	684,3
Prihodki iz naslova javnih del in nekaterih drugih oblik	2.116	0,0	8.332	0,1	25,4
Drugi prihodki - prodaja osn.sre., donacije,..	21.873	0,2	43.443	0,4	50,3
Prevrednotovalni prihodki	22.826	0,2	14.190	0,1	160,9
SKUPAJ	13.644.664	100	10.795.507	100	126,4

V poslovnem letu 2022 je CŠOD ustvaril za 13.644.664 EUR prihodkov iz naslova javne službe, v letu 2021 pa 10.795.507 EUR, kar pomeni 26,4 % rast predvsem na račun višjih prihodkov od udeležencev šole v naravi ter proračunskih sredstev.

Prihodki javne službe v letu 2022 predstavljajo 90,9 % vseh prihodkov zavoda.

Porast v okviru prihodkov javne službe je bil dosežen v večini kategorij prihodkov, ki jih uvrščamo med javno službo. Prihodki od udeležencev šole v naravi so v primerjavi z letom 2021 višji za 143,6 %. Realizacija števila udeležencev v letu 2022 je večja od realizacije v letu 2021, ko so veljale omejitve izvajanja dejavnosti in zapiranje objektov zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2.

Transferji iz MIZŠ so glede na leto 2021 povečali za 11,1 % - napredovanje v višje plačne razrede, povišanje zaradi usklajevanja (dogovor o plačah v javnem sektorju za leti 2022 in 2023), višja minimalna plača, višji regres za letni dopust, več prejetih sredstev za povračila stroškov prehrane in prevoza, višje premije KAD, prejem investicijskih transferov za tekoče vzdrževanje in prejeta sredstva za projekt VNRC (Večnamenski romski centri)...

Prihodki od oskrbnin dijakov so višji za kar 51,1 %, zaradi večjega števila vpisanih dijakov v dijaški dom v primerjavi z letom 2021.

Prihodki iz javnih sredstev oz. iz proračuna države namenjeni pokrivanju stroškov vezanih na ukrepe za zajezitev epidemije COVID so nižji, saj so se epidemiološke razmere v letu 2022 umirile in ukrepi za pomoč prenehali veljati. Leta 2022 v tej skupini beležimo sredstva prejeta s strani ZRSZ za povračilo nadomestil plače zaposlenim (karantena, varstvo otroka), sredstva prejeta s strani MIZŠ za sofinanciranje zaščitne opreme in dezinfekcijo prostorov ter sredstva prejeta za bolniške odsotnosti za tri dni brez eBOL.

V okviru prihodkov s strani mednarodnih organizacij beležimo rast glede na leto 2021 in to na račun višjih prihodkov za pokrivanje stroškov projektov - Eladina, TRIM, DAECFN in drugih manjših projektov.

Med drugimi prihodki beležimo prihodke od prodaje OS v okviru prodaje objekta MP Kurent, prihodke obresti od vezanih depozitov, prejete odškodnine ter prihodek donacije.

Prevrednotovalni prihodki so višji kot v letu 2021 zaradi višjih odškodnin zavarovalnice za povzročeno škodo.

5.4.3. PRIHODKI, DOSEŽENI NA TRGU

Prihodke, dosežene na trgu, Center šolskih in obšolskih dejavnosti pridobiva:

- z nudenjem bivanjskih in prehranskih zmogljivosti organizacijskih enot zunanjim gostom, in sicer v času, ko te niso zasedene z udeleženci šole v naravi (ob vikendih, v času poletnih in zimskih počitnic),

- z zagotavljanjem prehrane zaposlenim v organizacijskih enotah,
- s prodajo trgovskega blaga (razglednice, majice, kape, panjske končnice, zapestnice, pijače, sladoledi in drugo),
- z drugimi prihodki.

Tabela 19: Prihodki tržne dejavnosti ČŠOD za leto 2022:

(v EUR)	ZNESEK 31. 12. 2022	STRUKTURA 2022 (v%)	ZNESEK 31. 12. 2021	STRUKTURA 2021 (v%)	INDEKS 2022/ 2021
Prih. od bivalnih in preh. zmogljivosti	1.299.938	94,7	1.238.313	93,8	105,0
Prihodki od prodaje trgovskega blaga	66.929	4,9	50.101	3,8	133,6
Drugi prihodki - izredni	5.130	0,4	26.508	2,0	19,4
Mednarodni projekti in drugi programi	0	0	5.734	0,4	-
SKUPAJ	1.371.997	100	1.320.656	100	103,9

S prihodki doseženimi na trgu Center šolskih in obšolskih dejavnosti v letu 2022 dosega 9,1 % delež prihodkov zavoda, kar pomeni, da je razmerje glede na leto 2021 spremenilo za 1,8 % – delež razmerja ustvarjenih prihodkov tržne dejavnosti se je zmanjšal.

V letu 2022 beležimo rast prihodkov iz naslova tržne dejavnosti v višini 3,9 %. Za 5 % so višji prihodki od bivalnih in prehranskih zmogljivosti (več tržnih gostov) in za 33,6 % prihodki od prodaje trgovskega blaga (več gostov oz. udeležencev šole v naravi). V okviru izrednih prihodkov smo v letu 2021 izkazovali prejeto nadomestilo za stvarno služnost na nepremičnini, ki je v letu 2022 ni, zato so prihodki iz tega naslova nižji in v večini zajemajo izterjane odpisane terjatve in prihodke od obresti.

Mednarodni projekti in drugi programi so letos izvajali dejavnosti, ki jih zavod izvaja v okviru javne službe. Prihodki iz tega naslova so posledično vključeni med prihodke javne službe.

5.4.4. ODHODKI

Tabela 20: Struktura odhodkov za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2022	STRUKTURA 2022 (v %)	ZNESEK 31.12.2021	STRUKTURA 2021 (v %)	INDEKS 2022/2021
Stroški materiala	2.745.640	18,8	1.580.087	12,8	173,8
Stroški storitev	1.393.051	9,5	787.717	6,4	176,8
Amortizacija	1.132.559	7,8	673.921	5,5	468,1
Rezervacije	0	0	0	0,00	
Stroški dela	9.223.940	63,1	9.199.445	74,7	100,3
Drugi stroški	50.540	0,3	50.144	0,4	100,8
Finančni odhodki	38	0	4	0,00	961,5
Izredni odhodki	526	0	10.019	0,1	5,2
Nab. vred. prod. trg. blaga	26.758	0,2	17.075	0,1	156,7
Prevrednotovalni posl. odhodki	38.788	0,3	544	0,00	7.130,2
SKUPAJ	14.611.841	100	12.318.956	100	118,6

V poslovnem letu 2022 je zavod ustvaril za 14.611.840,99 EUR odhodkov. V primerjavi z letom 2021 so se celotni stroški v povprečju povečali za 18,6 %. Stroški materiala so se zvišali za 73,8 %, stroški storitev za 76,8 % ter stroški dela za 0,3 %.

Amortizacija, izkazana med stroški amortizacije, je v letu 2021 večja za 68,1 % glede na leto 2021 (izpad prihodka zaradi COVID-19 in posledično manj ustvarjenega vira za pokrivanje amortizacije). V letu 2022 je bila celotna amortizacija cenovno pokrita. V breme konta sredstev v upravljanju je bila knjižena izključno amortizacija za katero vir smo prejeli iz ministrstva.

Drugi stroški, med katerim največji delež predstavljajo stroški za nadomestilo uporabe stavbnega zemljišča, so višji za 0,8 %.

Izredni odhodki so nižji za 94,8 %, saj so leta 2021 to postavko bremenili predvsem odhodki z naslova preteklih obračunskih obdobj.

Prevrednotovalni poslovni odhodki so glede na leto 2021 višji zaradi poročila odbitnega deleža, ki je glede na leto 2021 nižji za 2 odstotni točki in znaša 9 % (v letu 2021 je bil 11 %). Med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki beležimo tudi izgubo pri prodaji objekta MP Kurent v višini 29.563,61 EUR, slabitev opredmetenih osnovnih sredstev za projektor, ki je bil ukraden na lokaciji Burja in odpis spornih terjatev (ki pa je v letu 2022 minimalen in znaša 47,5 EUR).

5.4.5. STROŠKI MATERIALA

V poslovnem letu 2022 je zavod ustvaril za 2.745.639,93 EUR stroškov materiala, kar je za 73,8 % več kot v letu 2021.

Povečale so se vse kategorije stroškov predvsem na račun večjega števila udeležencev in števila oskrbnih dni v okviru javne službe. Svoj del je k dvigu prispevala tudi inflacija, ki je vidna predvsem pri cenah energentov in v drugi polovici leta 2022 tudi v sklopu stroškov živil in pijač.

Drugi stroški so višji za 37,5 % predvsem na račun višjih stroškov materiala za vzdrževanje objektov in opreme.

Tabela 21: Struktura stroškov materiala za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2022	STRUKTURA 2022 (v %)	ZNESEK 31.12.2021	STRUKTURA 2021 (v %)	INDEKS 2022/2021
Stroški živil in pijač	1.275.198	46,4	647.582	41,0	196,9
Stroški energentov	944.714	34,4	578.999	36,6	163,2
Stroški čistil in čistilnega materiala	111.419	4,1	61.434	3,9	181,4
Stroški pisarniškega materiala	11.611	0,4	6.268	0,4	185,2
Stroški vode	35.271	1,3	30.259	1,9	116,6
Drugi stroški	179.651	6,5	130.671	8,3	137,5
Stroški mater.za izv. programov	187.776	6,8	124.873	7,9	150,4
SKUPAJ	2.745.640	100	1.580.087	100,00	173,8

5.4.6. STROŠKI STORITEV

V poslovnem letu 2022 je zavod ustvaril za 1.393.050,17 EUR stroškov storitev, kar je za 76,8 % več kot v letu 2021.

Skoraj vse kategorije stroškov storitev znotraj CŠOD so zvišale zaradi večjega obsega dejavnosti kot v letu 2021, kar se rezultira v porasti prihodkov in odhodkov.

Stroški storitev za izvedbo programa ESS Skupaj za znanje v letu 2022 ni več, saj se je projekt zaključil v letu 2021.

Glede na leto 2021 so se v letu 2022 povečali stroški tekočega vzdrževanja in investicijskega vzdrževanja, kar je posledica visokih vlaganj v objekte in opremo v letu 2022 o katerih smo poročali v predhodnih poglavjih.

V letu 2022 opazimo tudi porast stroškov najemnin za 172,5 %, kar je posledica energetske sanacije objekta Upravne stavbe v Ljubljani, zaradi česar najemamo prostor za skladiščenje dokumentacije in opreme. Prav tako najemamo nadomestni prostor za izvajanje dejavnosti v Tolminu, ker na objektu poteka energetska sanacija in prenova.

Stroški zavarovalnih premij so višji zaradi beleženja zavarovalnih premij za odgovornost zaposlenih pod kategorijo storitev v letu 2022. V predhodnih izkazih se je strošek izkazoval v poglavju stroškov plač, kar z vidika vsebine ni smiselno.

Tabela 22: Struktura stroškov storitev za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2022	STRUKTURA 2022 (v %)	ZNESEK 31.12.2021	STRUKTURA 2021 (v %)	INDEKS 2022/2021
Stroški tekočega vzdrževanja	143.408	10,3	86.023	10,9	166,7
Stroški investicijskega vzdrževanja	73.388	5,3	33.218	4,2	220,9
Stroški najemnin	143.293	10,3	52.579	6,7	272,5
Stroški povezani s službenimi potov.	166.780	12	74.126	9,4	225,0
Stroški zavarovalnih premij	89.992	6,5	35.524	4,5	253,3
Stroški komunalnih storitev	124.575	8,9	100.741	12,8	123,7
Stroški pogodb o delu in avtorskih pogodb	41.742	3,0	18.772	2,4	222,4
Stroški izobraževanja	36.550	2,6	10.721	1,4	340,9
Stroški sodnih, odvet., notar., rev. in pod. Storitvev	268.266	19,3	128.637	16,3	208,5
Stroški PTT prometa in bančnih st.	67.324	4,8	62.433	7,9	107,8
Stroški storitev čiščenja in pranja perila	145.496	10,4	54.022	6,9	269,3
Stroški storitev za izvedbo programov ESS Romi	0	0	19.425	2,5	-
Stroški študentskih organizacij	28.105	2,0	11.256	1,4	249,7
Stroški propagande in reklame	19.688	1,4	39.939	5,1	49,3
Drugi stroški	44.444	3,2	60.300	7,7	73,7
SKUPAJ	1.393.051	100,0	787.716	100,0	176,8

5.4.7. STROŠEK AMORTIZACIJE

Celotna amortizacija, izkazana med stroški, je v letu 2022 znašala 1.132.559,34 EUR, kar je za 68,1 % več kot leta 2021, ko je amortizacija izkazana med stroški znašala 673.920,68 EUR. V letu 2022 je bila celotna amortizacija krita iz prihodkov v skladu s kalkulacijo cene.

V letu 2021 smo zmanjšali obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje, za znesek amortizacije, ki ni bil pokrit s prihodki, v višini 531.087,20 EUR (zaradi upada dejavnosti v letu 2021, ki je bila posledica ukrepov Vlade RS kot odziv na epidemiološko situacijo v državi in po svetu).

Amortizacija za osnovna sredstva, katerih vir predstavljajo sredstva iz ministrstva, je skladno z ustvarjenim virom knjižena v breme konta 98. Za te licence, vlaganja in opremo je znašala amortizacija 363.768 EUR. Iz navedenega razloga Center šolskih in obšolskih dejavnosti izkazuje višji presežek prihodkov nad odhodki.

Znesek obračunane amortizacije v letu 2022 1.496.327 EUR (v letu 2021 pa 1.273.270,93 EUR).

5.4.8. STROŠEK DELA

Tabela 23: Struktura stroškov dela za leto 2022 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2022	STRUKTURA 2022 (v %)	ZNESEK 31.12.2021	STRUKTURA 2021 (v %)	INDEKS 2022/2021
Plače zaposlenih	6.547.295	71,0	6.517.763	70,8	100,5
Nadomestila plač zaposlenih	254.113	2,8	458.017	5,0	55,5
Prispevki na plače	1.116.698	12,1	1.117.657	12,1	99,9
Kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje	147.108	1,6	142.944	1,6	102,9
Ostali stroški plač	1.158.726	12,6	963.064	10,5	120,3
SKUPAJ	9.223.940	100	9.199.445	100	100,3

V letu 2022 je Center šolskih in obšolskih dejavnosti ustvaril za 9.223.940,31 EUR stroškov dela. V primerjavi z letom 2021 so se stroški dela povečali za 0,3 %. Razlogi dviga plač so redna napredovanja javnih uslužbencev, sprostitev določenih interventnih ukrepov in sprejeti dogovor o plačah v javnem sektorju za leti 2022 in 2023, ki pa se bo v večji meri rezultiral v letu 2023.

V letu 2022 so se znižala nadomestila plač iz naslova višje sile zaradi varstva otrok ter začasnega čakanja na delo vsled neizvajanja dejavnosti zaradi zmanjšane obsega dela, kot posledica epidemiološke slike v letu 2021.

Ostali stroški dela so višji za 20,3 % predvsem na račun povračil stroškov dela - prehrana, prevoz na delo, regres (Dogovor o plačah, Uredba) in pa večje število upokojitev in s tem višji obseg odpravnin ob upokojitvi.

Za opravljanje javne službe CŠOD je glede na normative (25 lokacij, dnevni center, dijaški dom) minimalno število oseb 270 (235 oseb za opravljanje dejavnosti javne službe na 25 lokacij, 8 oseb za opravljanje javne službe v okviru dnevnega centra, 2 osebi za dijaški dom, 24 oseb za skupne službe, direktor).

Stroške dela za zaposlene, ki opravljajo javno službo in niso financirani iz proračuna v okviru KN CŠOD pokriva iz kotizacije. Iz kotizacije je CŠOD v letu 2022 kril v obdobju od januarja do marca 32 oseb in za obdobje od aprila do decembra 11 oseb v skupnem znesku 303.870,99 EUR.

5.4.9. DRUGI STROŠKI

Drugi stroški, med katerim največji delež predstavljajo stroški za nadomestilo uporabe stavbnega zemljišča – 50.540,28 EUR, so nižji za 1,3 % glede na leto 2021. Med temi stroški beležimo 159,41 EUR plačanih sodnih in upravnih taks.

5.4.10. FINANČNI ODHODKI

Finančni odhodki so se v letu 2022 glede na leto 2021 povečali (za 34,42 EUR) in znašajo 38,46 EUR, in sicer iz naslova zamudnih obresti za davke in prispevke.

5.4.11. POSLOVNI IZID

V letu 2022 je ČŠOD realiziral **404.820,15 presežka prihodkov nad odhodki**.

Presežek prihodkov nad odhodki z upoštevanjem davka od dobička pravnih oseb znaša 388.292,07 EUR.

5.5. ZAKLJUČEK

V poslovnem obdobju od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022 je javni zavod Center šolskih in obšolskih dejavnosti posloval skladno s predpisano zakonodajo in predpisi na področju javnih financ.

Z opravljanjem osnovnih nalog je ČŠOD v letu 2022 ustvaril 10.014,93 EUR presežka prihodkov nad odhodki. Presežek je zavod ustvaril zaradi investicijskih vlaganj v objekte in opremo, za katere je v letu 2022 prejel sredstva s strani ministrstva. Posledično se je amortizacija izkazovala v breme vira sredstev v upravljanju in ni bila izkazana v poslovnem izidu zavoda.

S prodajo blaga in storitev na trgu je ČŠOD v letu 2022 ustvaril 394.805,22 EUR presežka prihodkov nad odhodki. Presežek v veliki meri izhaja iz dviga cen storitev tržne dejavnosti z dnem 1.2.2022, v sklopu katerega smo v kalkulacijo cene tržne dejavnosti vključili večji delež stroška namenjenega pokrivanju amortizacije. Sredstva za pokrivanje amortizacije potrebujemo zaradi izčrpanosti objektov, ki so potrebni celovite prenove, zavod pa za njihovo realizacijo nima dovolj sredstev. V ceni smo vkalkulirali višjo stopnjo razlike v ceni. Prav tako se je zmanjšal delež stroškov dela v sklopu tržne dejavnosti, skladno z upoštevanjem normativov potrebnih oseb za izvajanje osnovne dejavnosti. Osebe, ki niso financirane v sklopu potrjenega kadrovskega načrta, financiramo s kotizacijo udeležencev in na ta način ustvarjamo sredstva za nujno potrebne investicije v objekte.

V računovodstvu zavoda je zagotovljen sistem notranje kontrole, kar pa zahteva veliko truda in energije, saj se zakonski predpisi ter na njihovi osnovi sprejeti podzakonski akti zelo hitro spreminjajo, tako da smo zavezani k njihovi redni spremljavi.

PRILOGE K LETNEMU POROČILU

6. IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Agencija Republike
Slovenije za javnopravne
evidence in storitve

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

CENTER ŠOLSKIH IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI
Frankopanska ulica 9, 1000 LJUBLJANA

Šifra: 71587
Matična številka: 5671221000

Podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v / na CENTER ŠOLSKIH IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI.

Oceno podajam na podlagi:

* ocene notranje revizijske službe za področja:

V letu 2022 je bila izvedena notranja revizija na področju osnovnih sredstev in izdanih faktur s strani zunanje revizijske službe.

* samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja:

V letu 2022 smo nadaljevali z izvajanjem aktivnosti, povezanih s spremembo notranjih procesov s ciljem racionalizacije poslovanja (manjši obseg papirnega poslovanja, pretok informacij, izboljšana komunikacija, uporaba skupnih informacijskih točk...) ter uvedbo novih informacijskih rešitev (elektronsko pošiljanje IOP obrazcev) prilagoditvami obstoječih informacijskih rešitev.

* ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja:

V letu 2022 je bil izveden nad porabo proračunskih sredstev s strani finančne službe MIZŠ. V nobeni točki nadzora ni bila ugotovljena nobena nepravilnost. Izveden je bil nadzor s strani FURS na področju DDV-O. V nobeni točki nadzora ni bila ugotovljena nobena nepravilnost.

V / Na CENTER ŠOLSKIH IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI je vzpostavljen(o):

1. primerno kontrolno okolje

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

2. upravljanje s tveganji

2.1. cilji so realni in merljivi, tp. da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev

(predstojnik izbire eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

2.2. tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

(predstojnik izbire eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

3. na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven

(predstojnik izbire eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

4. ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

(predstojnik izbire eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

5. ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju, ☐
- b) na pretežnem delu poslovanja, ☒
- c) na posameznih področjih poslovanja, ☐
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi, ☐
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi ☐

6. notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) z lastno notranje revizijsko službo, ☐
- b) s skupno notranje revizijsko službo, ☐
- c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja, ☒

Naziv in sedež **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:**

Notranje revidiranje in svetovanje Simona Krese s.p., Srednja vas v Bohinju 97a, Srednja vas v Bohinju

Navedite matično številko **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:**

3362809000

Ali (sprejeti) finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, presega 2,086 mio evrov:

☒ DA
☐ NE

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je:

09.11.2022

- d) nisem zagotovil notranjega revidiranja. ☐

V letu 2022 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):

V letu 2022 smo uvedli več spremljanja in nadzora na področju projektov in s tem povečali preglednost nad porabo projektnih sredstev. Na področju osnovnih sredstev smo izboljšali proces evidentiranja osnovnih sredstev ter izločitve osnovnih sredstev ter sprejeli ukrepe za vodenje registra osnovnih sredstev na podlagi priporočil opravljene revizije.

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

Razpršenost delovanja na različne lokacije (25 organizacijskih enot, dnevni centri, projektni centri), velik obseg in raznolikost poslovnih dogodkov; ukrepi, ki so predvideni za njihovo obvladovanje so redne mesečne analize poslovanja in tekoče spremljanje.

Predstojnik oziroma poslovodni organ proračunskega uporabnika:

Branko Kumer, direktor

Datum podpisa predstojnika:

7. REGISTER TVEGANJ

Najpomembnejša področja poslovanja	Cilji poslovanja	Tveganje, da cilj ne bo uresničen	Možne posledice	Ukrepi za obvladovanje tveganj	Odgovorna oseba za področje in oceno
I. PODROČJE VODENJA IN UPRAVLJANJA					
1. Vodenje in upravljanje	Zakonitost	Visoko	Kršitev predpisov, sankcije	Določene odgovorne osebe za spremljanje in izvajanje zakonodaje, ažurni interni pravilniki, ki urejajo najpomembnejša področja poslovanja, kadrovanje in izobraževanje zaposlenih	Direktor, namestnica direktorja, vodje organizacijskih enot
	Gospodarnost	Visoko	Nedoseganje načrtovanih ciljev	Načrtovanje poslovanja in medletno spremljanje poslovanja s finančnega vidika in z vidika doseganja drugih ciljev, vzpostavitev notranjih kontrol na področju nabave (izvajanje javnih naročil, izkoriščanje ugodnosti v obliki popustov, preverjanje zaračunanih cen z dogovorjenimi, ...)	
	Transparentnost	Srednje	Nezadovoljstvo dobaviteljev, kupcev, organa upravljanja, zaposlenih	Spremljanje in reagiranje na pripombe dobaviteljev in uporabnikov, poročanja svetu zavoda, vzpostavitev ustrezne notranje organizacije, sistemizacije delovnih mest ter delitve nalog in odgovornosti, hranjenje dokumentov	
	Obvladovanje tveganj	Visoko	Nedoseganje ciljev poslovanja	Vzpostavitev notranje revizije, izdelava registra tveganj, opredelitev notranjih kontrol, kontrolnih postopkov in odgovornih oseb	
II. ADMINISTRATIVNO PODROČJE					
2. Finančno in računovodsko spremljanje poslovanja	Zakonitost	Visoko	Kršitev predpisov, sankcije	Interni Pravilnik o računovodstvu, Izobraževanje zaposlenih v računovodstvu, opis odgovornosti in nalog zaposlenih v računovodstvu (pravilnik o sistemizaciji)	Glavni računovodja Glavni računovodja

Najpomembnejša področja poslovanja	Cilji poslovanja	Tveganje, da cilj ne bo uresničen	Možne posledice	Ukrepi za obvladovanje tveganj	Odgovorna oseba za področje in oceno
	Točnost	Visoko	Netočne računovodske informacije, napačne odločitve	Računovodski sistem vključuje ustrezne računovodske kontrole, redni letni popis sredstev in virov,	Direktor, namestnica direktorja, vodje OE
	Varovanje sredstev	Visoko	Odtujitev, negospodarna raba sredstev	Fizično varovanje, zavarovanje za tveganja, izterjava terjatev, odgovornost za sredstva, odobritev izplačil	
3. Nabava blaga in storitev	Zakonitost	Visoko	Kršitev predpisov, sankcije	Interni pravilnik o oddaji javnih naročil male vrednosti	Direktor, namestnica direktorja, vodje OE, upravniki OE
	Gospodarnost	Srednje	Vpliv na razmerje stroški / koristi	Določitev odgovorne osebe za izvajanje javnih naročil	
	Transparentnost	Nizko	Pritožbe ponudnikov	Izobraževanje zaposlenih na tem področju	
4. Kadrovske področje	Zakonitost	Visoko	Kršitev predpisov, sankcije	Interni pravilnik, ki opredeljuje notranjo organizacijo, sistemizacijo delovnih mest, opise delovnih mest	Direktor, namestnica direktorja, vodje OE, vodja kadrovske službe
	Transparentnost	Srednje	Pritožbe, nezadovoljstvo zaposlenih	Pravilniki, ki urejajo področje napredovanj	
	Učinkovitost	Nizko	Neučinkovito zaposlovanje, motiviranje, nagrajevanje, organizacija dela	Interni pravilnik, ki ureja pravila delitve sredstev delovne uspešnosti zaposlenih Letno načrtovanje izobraževanj zaposlenih	
III. PODROČJE STROKOVNE DEJAVNOSTI					
5. Blagajniško poslovanje	Zakonitost	Srednje	Kršitev predpisov, sankcije	Interni pravilnik o blagajniškem poslovanju	Vodje OE, upravniki OE, računovodja
	Varovanje sredstev	Visoko	Odtujitev gotovine	Določena odgovorna oseba za vodenje, organiziranje in razvoj blagajniškega poslovanja Opredelitev odgovornosti za sredstva	
6. Zadovoljstvo	Učinkovitost	Srednje	Nezadovoljstvo uporabnikov	Vzpostavitev sistema pripomb in pritožb	Direktor, namestnica

Najpomembnejša področja poslovanja	Cilji poslovanja	Tveganje, da cilj ne bo uresničen	Možne posledice	Ukrepi za obvladovanje tveganj	Odgovorna oseba za področje in oceno
uporabnikov				uporabnikov ter njihovega obravnavanja	direktorja, vodje OE
7. Informacijski sistem	Točnost	Srednje	Netočni podatki in evidence, napačne odločitve	Vgrajene logične kontrole, usklajevanje med različnimi evidencami, računalniško izobraževanje zaposlenih	Odgovorna oseba za IT
	Varovanje sredstev	Visoko	Odtujitev sredstev, izguba podatkov in evidenc	Kontrolirani dostop do računalniških aplikacij, opredelitev odgovornosti, sledljivost popravkov, obstoj uporabniških navodil, hranjenje podatkov, varnostne kopije	
	Varnost digitaliziranih podatkov, dostop nepooblaščenih do zaupnih podatkov	Srednje	Vdor v informacijski sistem, kriptiranje podatkov, odtujitev podatkov	Stalno spremljanje dostopa do podatkov, kronologija dostopov in aktivnosti, ažuriranje programske opreme	Odgovorna oseba za IT
	Okvara računalniške opreme	Srednje	Onemogočanje obdelave podatkov in vpliv na poslovanje	Vzdrževanje strojne opreme, zagotavljanje primernih pogojev, posodabljanje programske opreme	Uporabniki, odgovorna oseba IT

8. FINANČNE PREGLEDNICE

- LPo 22 Obr: Realizacija prihodkov in odhodkov po obračunskem načelu za leto 2022 (v EUR)
- LPo 22 DT: Realizacija prihodkov in odhodkov po obračunskem načelu za leto 2022 (v EUR)
- LPo INV: Realizacija nakupa opreme in investicij v letu 2022
- LPo KN: Kadrovski načrt - realizacija za leto 2022
- LPo KN uredba: KADROVSKI NAČRT - REALIZACIJA PO UREDBI ZA LETO 2022

LPO 22 Obr: Realizacija prihodkov in odhodkov po obračunskem načelu za leto 2022 (v EUR)

				Realizacija za trenutno leto (2022)				
Konto	Prihodki/odhodki	Realizacija (predhodno delo)	Finančni načrt 2022	Javna služba zavoda	Tržna dejavnost	Javni zavod - skupaj	Indeks (realizacija / realizacija predhodno leto)	Indeks (realizacija /FN)
	I. CELOTNI PRIHODKI	12.116.162	13.465.599	13.644.664	1.371.997	15.016.661	123,94	111,52
	A. Prihodki od poslovanja	12.032.432	13.461.599	13.610.765	1.366.867	14.977.632	124,48	111,26
del 760	1. Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	11.982.331	13.396.599	13.610.765	1.289.411	14.900.176	124,35	111,22
del 760	1.1. Javna služba MVI	7.529.972	8.168.417	8.972.346		8.972.346	119,16	109,84
del 760	1.2. Drugi prihodki	4.452.359	5.228.182	4.638.419	1.289.411	5.927.830	133,14	113,38
	2. Prihodki od prodaje materiala in blaga	50.101	65.000		77.456	77.456	154,60	119,16
762	B. Finančni prihodki	0	0	9.921	1.332	11.253		
763	C. Izredni prihodki	69.518	2.000	1.152	3.798	4.950	7,12	247,50
764	Č. Prevrednotevalni poslovni prihodki	14.212	2.000	22.826		22.826	160,61	1.141,30
	II. CELOTNI ODHODKI	12.318.995	13.459.884	13.634.649	977.192	14.611.841	118,61	108,56
del 466	1. Nabava na vrednost prodanega materiala in blaga	17.075	40.000		26.758	26.758	156,71	66,90
460	2. Stroški materiala	1.580.087	2.175.520	2.431.340	314.299	2.745.639	173,77	126,21
461	3. Stroški storitev	787.717	1.075.815	1.330.552	62.499	1.393.051	176,85	129,49
	4. Stroški dela	9.199.445	9.206.816	8.755.721	468.219	9.223.940	100,27	100,19
	4.1. Plače in nadomestila plač	6.975.780	7.073.326	6.515.002	286.406	6.801.408	97,50	96,16
	4.2. Prispevki za socialno varnost delodajalcev	1.117.657	1.100.162	1.053.711	62.987	1.116.698	99,91	101,50
	4.3. Drugi stroški dela	1.106.008	1.033.328	1.187.008	118.826	1.305.834	118,07	126,37
462	5. Amortizacija	673.919	911.733	1.029.083	103.476	1.132.559	168,06	124,22
463	6. Rezervacije	0	0			0		
465	7. Drugi stroški	50.185	50.000	48.692	1.849	50.541	100,71	101,08
467	8. Finančni odhodki	4	0		38	38	950,00	#DIV/0!
468	9. Drugi odhodki	10.019	0	520	6	526	5,25	#DIV/0!
469	10. Prevrednotevalni poslovni odhodki	544	0	38.741	48	38.789	7.130,33	#DIV/0!
	III. PRESEŽEK PRIHODKOV/ODHODKOV	-202.833	5.715	10.015	394.805	404.820	-199,58	7.083,46
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb			409	16.119	16.528		
	IV. PRESEŽEK PRIHODKOV/ODHODKOV Z UPOŠTEVANJEM DAVKA OD DOHODKA	-202.833	5.715	9.606	378.686	388.292	-191,43	6.794,26

Datum: 22. 02. 2023

1/1

1/1

Opombe: Zapisi v črnem so iz aplikacije NAPIS, modro dodano v excelu

LPO 22 DT: Realizacija prihodkov in odhodkov po obračunskem načelu za leto 2022 (v EUR)

			Realizacija za trenutno leto (2022)																
			Javna služba - osnovna dejavnost JZ					Javna služba - druge naloge in projekti											
Konto	Prihodki/odhodki	Realizacija (predhodno leto)	Finančni načrt 2022	Osnovna dejavnost (vir MVI)	Osnovna dejavnost (vir MDDSZ)	Osnovna dejavnost - drugo	Skupaj	Osnovne naloge	Posebne naloge	Projekti EKP	Druge naloge in projekti	Projekti NOO	Skupaj	Javna služba zavoda	Tržna dejavnost	Javni zavod - skupaj	Indeks (realizacija / realizacija predhodno leto)	Indeks (realizacija / FN 2022)	
	A. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA																		
7	I. SKUPAJ PRIHODKI	11.952.464	15.170.600	8.242.201	0	5.206.547	13.448.748	12.984	66.499	1.342.054	170.227	0	1.591.764	15.040.512	1.377.620	16.418.132	1,37	1,08	
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	10.695.139	13.869.800	8.242.201	0	5.206.547	13.448.748	12.984	66.499	1.342.054	170.227	0	1.591.764	15.040.512	0	15.040.512	1,41	1,08	
	A. PRIHODKI IZ SREDSTEV JAVNIH FINANC	9.082.159	11.340.614	8.242.201	0	1.101.459	9.343.660	12.984	66.499	1.342.054	107.407	0	1.528.944	10.872.604	0	10.872.604	1,20	0,96	
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna	9.082.159	11.340.614	8.242.201	0	1.101.459	9.343.660	12.984	66.499	1.342.054	107.407	0	1.528.944	10.872.604	0	10.872.604	1,20	0,96	
del 7400	Transferni prihodki iz državnega proračuna za tekočo porabo - za financiranje javne službe	7.369.364	8.004.337	8.242.201		866	8.243.067	12.984	66.499				79.483	8.322.550		8.322.550	1,13	1,04	
del 7400	Transferni prihodki iz državnega proračuna za investicije - za financiranje javne službe	282.360	2.098.917	0		1.050.372	1.050.372						0	1.050.372		1.050.372	3,72	0,50	
del 7400	Drugi transferni prihodki od Ministrstva za vzgojo in izobraževanje za tekočo porabo	754.102	1.195.448				0			692.294			692.294	692.294		692.294	0,92	0,58	
del 7400	Drugi transferni prihodki iz državnega proračuna za tekočo porabo	676.333	41.912			50.221	50.221				107.407		107.407	157.628		157.628	0,23	3,76	
del 7400	Drugi transferni prihodki iz državnega proračuna za investicije		0				0			649.760			649.760	649.760		649.760			
7	B. DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	1.612.980	2.529.186	0	0	4.105.088	4.105.088	0	0	0	62.820	0	62.820	4.167.908	0	4.167.908	2,58	1,65	
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslovov izvajanja javne službe	1.549.946	2.464.389			4.094.288	4.094.288						0	4.094.288		4.094.288	2,64	1,66	
72	Kapitalski prihodki	410				10.800	10.800						0	10.800		10.800	26,34		
730	Prejete donacije iz domačih virov	500					0						0	0		0	0,00		
784	Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	62.124	64.797				0				52.991		52.991	52.991		52.991	0,85	0,82	
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij						0				9.829		9.829	9.829		9.829			
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	1.257.325	1.300.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.377.620	1.377.620	1,10	1,06	
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	1.257.325	1.300.800				0						0	0	1.377.620	1.377.620	1,10	1,06	
	II. SKUPAJ ODHODKI	11.805.599	17.917.378	8.242.201	0	6.323.698	14.565.899	12.984	66.499	1.174.424	225.975	0	1.479.882	16.045.781	1.098.856	17.144.637	1,45	0,96	
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	10.639.571	16.661.588	8.242.201	0	6.323.698	14.565.899	12.984	66.499	1.174.424	225.975	0	1.479.882	16.045.781	146.315	16.192.096	1,52	0,97	
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim	7.309.768	7.321.208	6.698.248	0	273.055	6.971.303	1.686	24.763	381.173	67.769	0	475.391	7.446.694	0	7.446.694	1,02	1,02	
del 4000	Plače in dodatki	6.394.836	6.271.760	5.796.343		118.694	5.915.037	1.686	10.564	301.261	28.639		342.150	6.257.187		6.257.187	0,98	1,00	
del 4001	Regres za letni dopust	309.784	313.702	328.017		37.114	365.131		788	25.132	1.814		27.734	392.865		392.865	1,27	1,25	
del 4002	Povračila in nadomestila	403.746	513.632	514.545	0	28.231	542.776	0	710	32.569	3.847	0	37.126	579.902	0	579.902	1,44	1,13	
400202	Prehrana	225.424	258.771	253.973		8.767	262.740		557	15.805	1.231		17.593	280.333		280.333	1,24	1,08	
400203	Prevoz	147.470	249.461	260.572		17.177	277.749		153	16.251	2.425		18.829	296.578		296.578	2,01	1,19	
ostalo 4002	Drugo	30.852	5.400	0		2.287	2.287			513	191		704	2.991		2.991	0,10	0,55	
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	97.798	112.256			78.959	78.959		12.701	21.545	33.469		67.715	146.674		146.674	1,50	1,31	
del 4004	Sredstva za nadurno delo		0			7.563	7.563			666			666	8.229		8.229			
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	103.604	109.858	59.343	0	2.494	61.837	0	0	0	0	0	0	61.837	0	61.837	0,60	0,56	
400901	Odpravnine ob upokojitvah	90.523	98.309	48.351		2.494	50.845						0	50.845		50.845	0,56	0,52	
400900	Jubilejne nagrade	10.540	10.395	10.992			10.992						0	10.992		10.992	1,04	1,06	
400902	Solidarnostne pomoči	2.541	1.154	0			0						0	0		0	0,00	0,00	

			Realizacija za trenutno leto (2022)																	
			Javna služba - osnovna dejavnost JZ					Javna služba - druge naloge in projekti												
Konto	Prihodki/odhodki	Realizacija (predhodno leto)	Finančni načrt 2022	Osnovna dejavnost (vir MVI)	Osnovna dejavnost (vir MDDSZ)	Osnovna dejavnost - drugo	Skupaj	Osnovne naloge	Posebne naloge	Projekti EKP	Druge naloge in projekti	Projekti NOO	Skupaj	Javna služba zavoda	Tržna dejavnost	Javni zavod - skupaj	Indeks (realizacija / realizacija predhodno leto)	Indeks (realizacija / FN 2022)		
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost	1.176.045	1.173.197	1.042.422	0	50.642	1.093.064	272	4.080	61.921	10.573	0	76.846	1.169.910	0	1.169.910	0,99	1,00		
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	575.716	592.974	512.789		20.237	533.026	149	2.098	30.031	5.532		37.810	570.836		570.836	0,99	0,96		
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	460.979	447.380	410.811		18.609	429.420	120	1.681	23.783	4.440		30.024	459.444		459.444	1,00	1,03		
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	5.520	3.787	3.477		441	3.918	1	41	946	66		1.054	4.972		4.972	0,90	1,31		
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	6.503	6.310	5.794		265	6.059	2	24	335	63		424	6.483		6.483	1,00	1,03		
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	127.327	122.746	109.551		11.090	120.641		236	6.826	472		7.534	128.175		128.175	1,01	1,04		
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	1.705.005	2.582.183	501.531	0	3.019.486	3.521.017	11.026	37.656	74.622	145.226	0	268.530	3.789.547	0	3.789.547	2,22	1,47		
4020	Pisarniški material in storitve	614.844	802.464	104.728		1.427.875	1.532.603	2.143	14.152	16.703	24.970		57.968	1.590.571		1.590.571	2,59	1,98		
4021	Posebni material in storitve	70.001	107.049	31.820		99.795	131.615		0	2.842	8.100		10.942	142.557		142.557	2,04	1,33		
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	556.693	833.572	179.299		834.981	1.014.280	773	2.293	7.719	855		11.640	1.025.920		1.025.920	1,84	1,23		
4023	Prevozni stroški in storitve	61.772	89.795	23.795		62.840	86.635	296	7.185	4.636	36.009		48.126	134.761		134.761	2,18	1,50		
4024	Izdatki za službena potovanja	73.980	134.180	12.533		57.469	70.002	48	3.696	21.266	8.818		33.828	103.830		103.830	1,40	0,77		
4025	Tekoče vzdrževanje	161.530	326.913	49.439		177.504	226.943	634	1.343	2.339	9.843		14.159	241.102		241.102	1,49	0,74		
4026	Poslovne najemnine in zakupnine	72.259	117.680	61.003		229.684	290.687	130	54	5.798	6.735		12.717	303.404		303.404	4,20	2,58		
4029	Drugi operativni odhodki	93.926	170.530	38.914	0	129.338	168.252	7.002	8.933	13.319	49.896	0	79.150	247.402	0	247.402	2,63	1,45		
402901	Plačila avtorskih honorarjev		4.103				0						0	0		0		0,00		
402902	Plačila po pogodbah o delu	8.084	21.149			24.171	24.171	4.849		8.585	541		13.975	38.146		38.146	4,72	1,80		
402903	Plačila za delo preko študentskega servisa	5.607	14.112	6.841		21.085	27.926			0	551		551	28.477		28.477	5,08	2,02		
402907	Izdatki za strokovno izobraževanje zaposlenih	11.631	30.000	4.560		19.509	24.069		1.052	1.723	8.610		11.385	35.454		35.454	3,05	1,18		
402920	Sodni stroški, storitve odvetnikov, notarjev in drugo		38.573	26.374			26.374						0	26.374		26.374		0,68		
4029 - ostalo	Drugi operativni odhodki	68.604	62.593	1.139		64.573	65.712	2.153	7.881	3.011	40.194		53.239	118.951		118.951	1,73	1,90		
420	Investicijski odhodki	448.753	5.585.000	0	0	2.980.515	2.980.515	0	0	656.708	2.407	0	659.115	3.639.630	146.315	3.785.945	8,44	0,68		
4202	Nakup opreme	156.287	910.000	0		786.923	786.923			5.062	1.964	0	7.026	793.949	11.253	805.202	5,15	0,88		
420	Druga vlaganja (investicijsko vzdrževanje in podobno)	292.466	4.675.000	0		2.193.592	2.193.592			651.646	443	0	652.089	2.845.681	135.062	2.980.743	10,19	0,64		
420	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	1.166.028	1.255.790	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	952.541	952.541	0,82	0,76		
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	545.423	626.532				0						0	0	423.495	423.495	0,78	0,68		
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	68.175	83.153				0						0	0	78.666	78.666	1,15	0,95		
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	552.430	546.105				0						0	0	450.380	450.380	0,82	0,82		
	III. PRESEŽEK (PRIMANKLJAJ) PRIHODKOV NAD ODHODKI	146.865	-2.746.778	0	0	-1.117.151	-1.117.151	0	0	167.630	-55.748	0	111.882	-1.005.269	278.764	-726.505	-4,95	0,26		
	- od tega iz naslova javne službe	132.349	-2.791.788	0	0	-1.117.151	-1.117.151	0	0	167.630	-55.748	0	111.882	-1.005.269	-146.315	-1.151.584	-8,70	0,41		
	- od tega iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	14.516	45.010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	425.079	425.079	29,28	9,44		
	X. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH		-2.746.778	0	0	-1.117.151	-1.117.151	0	0	167.630	-55.748	0	111.882	-1.005.269	278.764	-726.505		0,26		
	Sredstva na računu (neporabljena sredstva presežka preteklih let)															726.505				
	Drugo		2.746.778													278.764				
												</								

LPO INV: Realizacija nakupa opreme in investicij v letu 2022

Neopredmetena osnovna

Vir financiranja/vlaganja	Naziv neopredmetenega osnovnega sredstva	Znesek v EUR (2022)
	Skupaj	

Računalniška oprema

Vir financiranja/vlaganja	Naziv računalniške opreme	Znesek v EUR
MVI - sredstva EKP	Nakup računalnikov in programske opreme	1.481,25
MVI - posebna pogodba/sklep	Nakup računalnikov in programske opreme	17.887,35
Tržna dejavnost	Nakup računalnikov in programske opreme	1.134,08
Drugi proračunski viri	Nakup računalnikov in programske opreme	1.708,98
	Skupaj	22.211,66

Druga oprema

Vir financiranja/vlaganja	Naziv druge opreme	Znesek v EUR
MVI - sredstva EKP	Pohištvo in razna druga oprema	3.581,00
MVI - posebna pogodba/sklep	Pohištvo in razna druga oprema	769.035,65
Tržna dejavnost	Pohištvo in razna druga oprema	10.119,39
Drugi proračunski viri	Pohištvo in razna druga oprema	254,80
	Skupaj	782.990,84

Vlaganja v prostor

Vir financiranja/vlaganja	Naziv vlaganja v prostor	Znesek v EUR
MVI - sredstva EKP	Investicijsko vzdrževanje in izboljšave	1.101,20
MVI - sredstva EKP	Investicijsko vzdrževanje in izboljšave _osnovne naloge	530,36
MVI - sredstva EKP	Investicijsko vzdrževanje in izboljšave _posebne naloge	254,76
MVI - posebna pogodba/sklep	razna vlaganja v prostor	2.193.592,07
Tržna dejavnost	razna vlaganja v prostor	135.061,53
MVI - sredstva EKP	Energetska sanacija Upravna stavba, Štrk in Soča	649.759,94
Drugi proračunski viri	Investicijsko vzdrževanje in izboljšave	443,34
	Skupaj	2.980.743,20

Struktura sredstev v % po virih

Vir financiranja/vlaganja	Osn. sredstva	Rač. oprema	Drg. oprema	Skupaj opr.	Vlg. v prostor	Skupaj	Delež %
MVI - osnovna dejavnost	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	,00
MVI - posebna pogodba/sklep	0,00	17.887,35	769.035,65	786.923,00	2.193.592,07	2.980.515,07	79,00
MVI - sredstva EKP	0,00	1.481,25	3.581,00	5.062,25	651.646,26	656.708,51	17,00
Projekti NOO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	,00
Drugi proračunski viri	0,00	1.708,98	254,80	1.963,78	443,34	2.407,12	,00
Drugi neproračunski viri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	,00
Tržna dejavnost	0,00	1.134,08	10.119,39	11.253,47	135.061,53	146.315,00	4,00

Datum: 22. 02. 2023

1/1

Opombe: Zapisi v črnem so iz aplikacije NAPIS, modro dodano v excelu

LPO KN: Kadrovski načrt - realizacija za leto 2022

Šifra DM	Zaposleni v deležu po DM	Obdobje	Povprečni plačni razred	Plačna skupina	Razvrstitev v skladu z Uredbo	MVI - osnovna dejavnost (PP)	MVI - osnovne naloge	MVI - posebne	Drugo
J025002	ADMINISTRATOR V (V)	31.12.2022	25	J	5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu				1,00
J026002	ADMINISTRATOR VI (VI)	31.12.2022	30	J	1. Državni proračun	1,00			
J034006	DIETNI KUCHAR IV (IV)	31.12.2022	25	J	1. Državni proračun	35,00			
J035008	DIETNI KUCHAR V (V)	31.12.2022	27	J	1. Državni proračun	19,00			
B017390	DIREKTOR JAVNEGA ZAVODA (VII/2)	31.12.2022	53	B	1. Državni proračun	1,00			
J016006	GLAVNI KNJIGOVODJA VI (VI)	31.12.2022	27	J	1. Državni proračun	1,00			
J017020	GLAVNI RAČUNOVODJA VII/1 (VII/1)	31.12.2022	38	J	1. Državni proračun	1,00			
J035096	GOSPODAR UPRAVNIK V (V)	31.12.2022	26	J	1. Državni proračun	22,00			
J032006	GOSPODINJEC II (II)	31.12.2022	18	J	5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu				11,75
J033005	GOSPODINJEC III (III)	31.12.2022	20	J	5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu				16,00
J033005	GOSPODINJEC III (III)	31.12.2022	20	J	6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe				0,50
J034017	GOSPODINJEC IV (IV)	31.12.2022	18	J	1. Državni proračun	6,00			
J034017	GOSPODINJEC IV (IV)	31.12.2022	22	J	6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe				11,00
D026001	INŠTRUKTOR PRAKTIČNIH VSEBIN (VI)	31.12.2022	30	D	1. Državni proračun	15,50			
J015013	KNJIGOVODJA V (V)	31.12.2022	30	J	1. Državni proračun	3,00			
J034030	KUCHAR IV (IV)	31.12.2022	23	J	5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu				1,50
J035035	KUCHAR V (V)	31.12.2022	25	J	5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu				1,00
J033008	KUHINJSKI POMOČNIK III (III)	31.12.2022	20	J	5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu				1,00
B017398	NAMESTNIK DIREKTORJA/ČLANA UPRAVE (VII/2)	31.12.2022	51	B	1. Državni proračun	1,00			
J016064	OPERATIVNI INŽENIR VI (VI)	31.12.2022	39	J	1. Državni proračun	1,00			
J032013	PERICA II (II)	31.12.2022	18	J	5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu				0,50
D027018	POMOČNIK DIREKTORJA ZA PEDAGOŠKO PODROČJE V CŠOD (VII/2)	31.12.2022	45	D	1. Državni proračun	26,00			
J017090	RAČUNOVODJA VII/1 (VII/1)	31.12.2022	36	J	1. Državni proračun	1,00			
J035056	RECEPTOR V (V)	31.12.2022	25	J	5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu				1,00
J035056	RECEPTOR V (V)	31.12.2022	23	J	1. Državni proračun	1,00			
J017100	SAMOSTOJNI STROKOVNI DELAVEC VII/1 (VII/1)	31.12.2022	37	J	1. Državni proračun	1,00			
J017102	SAMOSTOJNI STROKOVNI DELAVEC VII/2 (I) (VII/2)	31.12.2022	40	J	8.1 Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna - brez NOO				1,00
J017101	SAMOSTOJNI STROKOVNI DELAVEC VII/2 (VII/2)	31.12.2022	35	J	5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu				0,50
J017101	SAMOSTOJNI STROKOVNI DELAVEC VII/2 (VII/2)	31.12.2022	37	J	1. Državni proračun	2,00			
J015030	SAMOSTOJNI STROKOVNI SODELAVEC V (V)	31.12.2022	22	J	8.1 Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna - brez NOO				3,00
J017106	SAMOSTOJNI STROKOVNI SODELAVEC VII/2 (VII/2)	31.12.2022	37	J	8.1 Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna - brez NOO				7,00
J015038	STROKOVNI DELAVEC V (V)	31.12.2022	30	J	1. Državni proračun	3,00			
J016038	STROKOVNI SODELAVEC VI (VI)	31.12.2022	26	J	1. Državni proračun	3,00			
D027033	UČITELJ V CŠOD (VII/2)	31.12.2022	40	D	8.1 Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna - brez NOO				12,00
D027033	UČITELJ V CŠOD (VII/2)	31.12.2022	40	D	1. Državni proračun	104,50			
J035074	UPRAVNIK V (V)	31.12.2022	25	J	5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu				0,50
J035074	UPRAVNIK V (V)	31.12.2022	22	J	1. Državni proračun	4,00			
J034084	VARNOŠTNIK IV (IV)	31.12.2022	21	J	1. Državni proračun	1,00			
J017931	VODJA PODROČJA/ENOTE I (Z VEČ KOT 5 ZAPOSLENIMI) VII/2 (VII/2)	31.12.2022	45	J	1. Državni proračun	3,00			
J034096	VZDRŽEVALEC IV (II) (IV)	31.12.2022	17	J	1. Državni proračun	1,00			
D027036	VZGOJITELJ (V DIJAŠKEM DOMU, DOMU ZA UČENCE VZGOJNEM ZAVODU) (VII/1)	31.12.2022	40	D	1. Državni proračun	1,00			
D027037	VZGOJITELJ (V DIJAŠKEM DOMU, DOMU ZA UČENCE VZGOJNEM ZAVODU) (VII/2)	31.12.2022	40	D	1. Državni proračun	1,00			
Datum: 22. 02. 2023									
									1/1

LPo KN uredba: KADROVSKI NAČRT - REALIZACIJA PO UREDBI ZA LETO 2022

Vir financiranja	Načrtovan o število zaposleni h na dan 1. januarja tekočega leta	Realiziran o število zaposleni h na dan 31. decembra tekočega leta
1. Državni proračun	259	259
2. Proračun občin		
3. ZZS in ZPIZ	4,5	
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)		
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	28	34,75
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe	7,25	11,5
7. Sredstva prejetih donacij	10	
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	0	23
8.1 Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna - brez NOO		23
8.2 Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna - NOO		
9. Sredstva proračuna države za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 - uradno prečiščeno besedilo, 15/08 - ZPacP, 58/08, 107/10 - ZPPKZ, 40/12 - ZUJF, 88/16 - ZdZPZD, 40/17, 64/17 - ZZDej-K, 49/18, 66/19 in 199/21) in iz tretjega odstavka 34. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 - uradno prečiščeno		
10. Sredstva iz sistema javnih del		
11. Sredstva stabilnega financiranja, raziskovalnih projektov ter za projekte in programe, namenjene za internacionalizacijo, odprtost in kakovost v izobraževanju in znanosti		
Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 11. točke)	308,75	328,25
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4	263,5	259
Skupno število zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11	45,25	69,25

Obrazložitve h kadrovskem načrtu - realizacija za leto 2022